

FOR
Freedom
AND
Justice

Antonia Pavlic 7-80
70-9 - 80th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVII

PRVI DEL — SECTION I

NO. 244

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Skupina 31 vodilnih pisateljev in umetnikov je objavila v Timesu pismo, v katerem grozi Sovjetski zvezni s kulturnim bojkotom, če bo še nadalje "barbarsko" postopala s pisateljem A. Solženicinom in drugimi umetniki. Pismo označuje izključitev Solženicina iz Zveze sovjetskih pisateljev za "zločin proti civilizaciji".

SAIGON, J. Viet. — Prvi po 22. juniju letos je bilo izstreljenih več 122-mm raket na letališče Tan Son Nhut, veliko vojaško oporišče. Škoda je bila sorazmerno majhna. Pretekli teden je padlo v bojih z rdečimi 85 ameriških vojakov.

PARIZ, Fr. — X. Thuy je bojkotiral sejo konference za končanje vojskovjanja v Vietnamu, "ker so jo ZDA spravile na nižjo raven, ko po odhodu H. C. Lodgea niso imenovali novega vodnika svoje delegacije z enakim položajem in ugledom". Razgovori se niso premaknili nikamor, rdeči vstrajajo na svojih znanih zahtevah, katerih izpolnitve bi pomenila izročitev Južnega Vietnamu rdečim, kot je zadnjič dejal predsednik ZDA. Te niso voljne teh zahtev izpolniti in so še vedno edinočene zagotoviti ljudstvu Južnega Vietnamu "svobodno izbiro njegove bodočnosti".

TOKIO, Jap. — Cyrus Eaton, znani clevelandski industrialec in finančnik, je po povratku iz Hanoia, kjer se je mudil en teden, svaril ZDA, naj ne verjamemo, da je Severni Vietnam že poražen. On ima še vedno sredstva in voljo za nadaljevanje boja.

LONDON, Vel. Brit. — Gornji dom je včeraj izglasoval odpravo smrte kazni v Veliki Britaniji, podobno kot je to storil preje spodnji dom, čeudi javnost do 84% zagovarja ohranitev smrte kazni za določene vrste zločinov.

HELSINKI, Fin. — Razgovori med ZDA in ZSSR o omejitvi strategičnega oružja bi morali biti danes zaključeni, pa so jih na predlog ZDA podaljšali na drugi teden, da bi končno dosegli sporazum o kraju, kjer naj bi se začeli po novem letu stvari razgovori. ZDA se zavzemajo od vsega začetka za Dunaj, kjer imajo veliko poslopje poslanstva in dovolj osobja, da bi mogle za mirem in reden potek razgovorov poskrbeti vse potrebitno. ZSSR bi rada nadaljevala tudi bistveni del razgovorov v Helsinkihih. Pričakujejo, da bo tukom prihodnjega tedna to vprašanje rešeno.

PARIZ, Fr. — Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj je na svojem zasedanju tu včeraj napovedala, da bodo ZDA zašle prihodnje leto v manjši gospodarski zastoj, tekmo katerega bo brez posebnost porastla na "4.5% in čez."

SNOW
Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, vetrovno, mrzlo z naletavanjem snega. Najvišja temperatura okoli 28.

— Poznamo vsaj 8 vrst rib, ki so popolnoma slepe.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

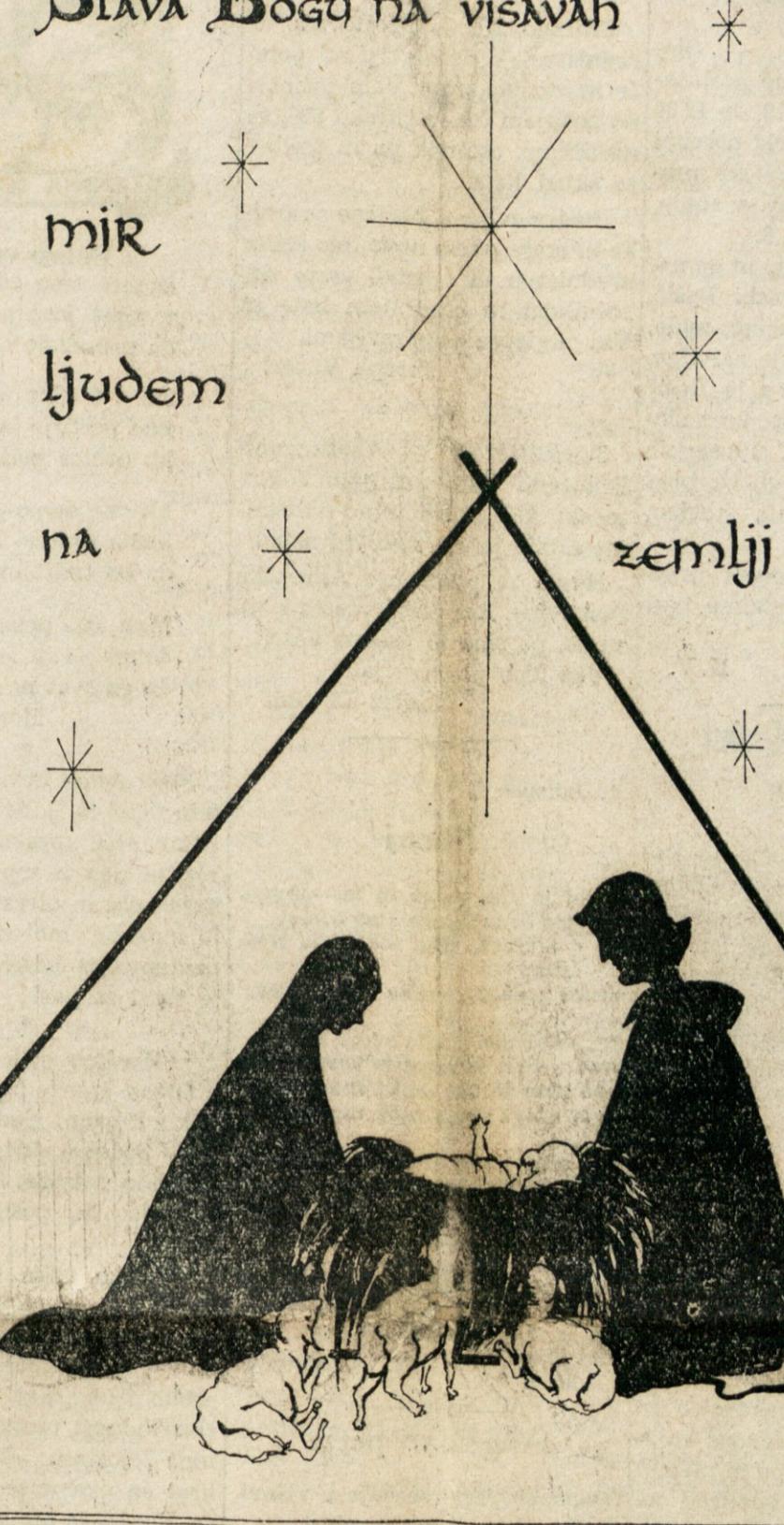
CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVII

PRVI DEL — SECTION I

Slava Bogu na višavah

NIKON SE BORI PROTI INFACIJI V KONGRESU!

WASHINGTON, D.C. — Kon-

gres se je zagnal s tako vmem za

za zakonodajno delo, da mu ce-

lo administracija težko sledi

vsaj v podrobnostih. Le temu je

treba pripisati, da je Nixon še

sedaj ugotovil, kakšna bremena

bo na primer davčna reforma

naložila federalnemu proračunu.

Pokazalo se je namreč, da tudi

znana skupna kongresna komi-

sija, ki obravnava končno bese-

dilo zakona o davčni reformi,

malo misli, da je njen delo dovo-

rezan nož za našo finančno poli-

tiko. Lahko se bori proti infla-

ciji, lahko jo tudi podpira. Ko-

misija kar mirno predлага nove

omejivite dohodkov, obenem pa

tudi nove izdatke. Je torej pre-

koračila svoj delokrog in na-

men, da namreč reformira davč-

nih sistem, ne pa usmerja našo

proračunsko politiko v nove eks-

perimente.

Če je temu tako, potem misli Nixon — in tem ima prav, da

da moral Kongres tudi pomisli,

da je že uzaknil izdatke, ki ni-

so kriti z nobenimi novimi do-

hodki. Federalna administracija

je naračunala, da je Kongres že

obremenil proračun z dodatnim

davčni reformi. Opozoril jih je

zneskom \$6 bilijon sam v le-

obenem, da vse to že močno vpli-

tošnjem letu in to brez vsakega kritja.

To še ni vse; v zakonodajnem

postopku so še nekriti izdatki,

ki znašajo skupaj \$4 bilijone in

ki bodo tudi bremenili letošnji

porom za stabilizacijo kupne

moci našega dolarja.

Zato se Kongres ni brigal tekom

leta za zakonske predloge, ki bi

zmanjšali izdatke. Odrinil je na

primer v kot predlog o reformi

naše poštne uprave, ki bi pove-

čala dohodke poštne uprave za

dober bilijon dolarjev.

Kongres je dalje prehitro o-

dobril večje plače za federalne

uslužbence, civilne in vojaške,

sedaj pa se je vrgel še na nove

izdatke v naši socialni politiki,

ne da bi poskrbel za dodatno

kritje teh izdatkov.

V načrt sedanje davčne refor-

me je Kongres vtaknil vse polno

dodatkov, ki so idejo o davčni

reformi spremeni v priliko, ka-

ko zmanjšati davke, ne pa kako

reformirati davčni sistem.

Vse to je Nixon nadobil v pi-

smu poslancem v vodilnim se-

natorjem in kongresnikom, ki

prav sedaj pilijo proračunske

nakazilne zakone in zakon o

obremenil proračun z dodatnim

davčni reformi. Opozoril jih je

zneskom \$6 bilijon samo v le-

obenem, da vse to že močno vpli-

va na ameriški kapitalni trg, saj

za dolgoročne federalne obvez-

nicne ni sploh nobenega trga več,

za kratkoročne pa mora federal-

caja plačevati že do 9% obresti

in še več. Nixon obdija stališče,

da je temu kriva politika federal-

nega rezervnega sistema, od-

govorna je kongresna finančna

politika in nihče drugi. Bo pa

pri tem tudi škodovala vsem na-

porom za stabilizacijo kupne

moci našega dolarja.

Kongres je vprejel v svojo pro-

pagandno organizacijo Roberta

Wallaceja, ki je svoje dni orga-

niziral kampanjo za senatorja F.

J. Lauscheta, potem pa tudi za

bivšega guvernerja M. DiSalla.

Kdo bo med njimi zmagal v

maju in kdo v novembru, se res

ne da prorokati. Metzenbaum je svojo kandidaturo vzel hudo

za res. Je že vprejel v svojo pro-

pagandno organizacijo Roberta

Wallaceja, ki je svoje dni orga-

niziral kampanjo za senatorja F.

J. Lauscheta, potem pa tudi za

bivšega guvernerja M. DiSalla.

V svoj propagandni sistem bo

seveda vprejel kar 22 predmet-

nih časopisov, ki so itak njegov

last. Svojo kampanjo je začel z

veliko tiskovno konferenco, ki je

nanjo povabil vse ohajske časni-

karje, ki kaj pomenijo.

—

Širje glavni kandidati za ohajske senatorija

—

COLUMBUS, O. — Na republi-

ki strani imamo dva vplivna

kandidata za S. Youngovo

mesto v senatu: kongresnika R.

Tafta in guvernerja J. A. Rhode-

sa. Na demokratski strani je pri-

javil kandidaturo najprej bivši

astronaut John Glenn, ta teden

pa še demokratski veljak Me-

tenbaum.

Kdo bo med njimi zmagal v

<

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države:** \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 meseca
- Kanado in dežele izven Združenih držav:** \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 meseca
- Petkova izdaja \$5.00 na leto**

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:** \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries:** \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
- Friday edition \$5.00 for one year**

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 244, Friday, Dec. 19, 1969

Za božič 1969

Pisatelj Karel Mauser je ob deseti obletnici smrti škofa Gregorija Rožmana v Clevelandu dejal, naj bi besede škofove iz leta 1959 bile v naših hišah še za leto 1969. Škof je namreč malo pred svojo smrtno razposlal božična voščila, ki jih je že s tresoto se roko še podpisal, dasi je podpis kmaj še mogoče spoznati. Tako je zapisano na voščilu:

"V revščini hleva in tihot svete noči sta se pogleda deviške Matere in božjega Deteta prvič srečala, prvič sta se zazrila drug drugemu v oči. Vsa blažena in prevzeta od sante ljubezni občuduje Mati novorojenčka, ki ga je Sveti Duh upodobil v njenem deviškem telesu, učlovečeni Bog pa prvič s človeškimi očmi zre svojo mater. Božja ljubezen in človeško hrepenjenje po Bogu sta se po dolgih tisočletjih zopet sešla."

Mati Marija, pokaži nam po tem izgnanstvu Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa, in pomagaj nam, da bomo še druge z besedo in zgledom učili Jezusa spoznavati in ljubiti."

In škof je dodal samo še besede za božično in novoletno voščilo za praznike, ki jih na zemljji ni več doživel. Tako bližu sta si smrt in življenje. Vsak dan ju doživljamo in vendar oboje ostane preprosto. Nič ne prinesemo s seboj in tudi nič zemeljskega ne odnešemo v ponosanstvo. Vmes je naše življenje, ki naj bi našlo svojo polnost v ljubezni. Življenje nas uči, da je ljubezen osnova, prava resničnost vsega drugega. Kot ljudje moremo graditi svoje življenje na čemur koli; nekateri na bogastvu, drugi na znanstvu. Ob koncu pa spožnavajo, da so s tem pokrili le svojo nebogljeno. Ničesar ni več, kar bi jim ostalo. Zato se tudi velika večina obrne, da poišče ono, kar je večno, kar je nadaljevanje življenja na zemljji, dasi v drugačni obliki.

Ljubezen hoče predanost. Lahko se izrodimo ideji, človeku, delu, vsemu, kar naj bi sestavljal naše vsakdanje življenje. Največja pa je predanost Bogu, ki izhaja iz ljubezni v našem vsakdanjem življenju. Končno je res ljubezen božja skrivnost. Pravimo, da je Bog ljubezen. Je v srednjem polnem bitju in bistvu. Iz tega se je Bog sam učlovečil. In bo prav to vzrok, da nevede ves svet praznuje božične praznike.

Vse te velike stvari so preproste, kar pa ne pomeni njih vrednosti. Le razumemo jih vsi. Tako tudi vedno ostanejo, ker izhajajo iz narave in teže po globini. Koliko je ljudi, ki tudi danes hočejo priti do globljega spoznanja, ki iščejo tudi poslednjo resničnost — Boga.

Tudi božič vkljub šumnemu praznovanju ostane tisti skriti del človeka, ki hoče najti srečo in mir. Bernard Haering v svoji knjigi: Koncil se pričenja zdaj, pove: "Življenje sloni na ljubezni, ki je velika, vse zajemajoča ljubezen, preprosta zato, ker je velika resničnost, ker je božja skrivnost in prava narava Cerkve (str. 64)."

Mi sami čutimo pomanjkanje te velike resničnosti in vendar je iz nje črpal koncil, iz nje prihaja obnovitveno uelo v Cerkvi in svetu. Vse je kakor novo rojstvo, nov božič. Ne velja le za Cerkev, veljá za nas vse.

V ljubezni se začne novo življenje, tudi naše se je tako začelo. Rojstvo je še marsikdaj polno trpljenja in bolečin. In vendar marsikatera mati je povedala: "Saj je res, a je vendar vse takoj pozabljeno, ko vzameš svojega otroka v naročje." Koliko očetov trdi: "Vedel sem, da more človek imeti svojega otroka rad, a da bi ga takoj rad imel, kot ga sedaj imam, tega nisem vedel."

V jaslicah vidimo revščino in pomanjkanje najbolj preprostih stvari, ki so potrebne za življenje. V vendar je vse v neki skladnosti: pastirska votlina, jasli, rojstvo. Vse je izšlo iz globine božje ljubezni. Pot, ki si jo je Bog izbral, je splošno človeška.

Ko bomo v teh dneh stali pred jaslicami, bo za nas vseeno, ali so velike in lepe, izrezljane umetniško nekje na Tirolskem, ali le iz papirja izstřízene, ali je množica ovac in pastirjev, ali le sveta družina, ali v pestrih vzhodnih barvah ali v obliki sedanja dobe, saj je tam novorojeno Dete s svojo materjo in krušnim očetom. Dosti za našo božično misel: Bog se je rodil na svet!

Zato je božič dan tihega, globokega notranjega veselja. Kaj je zapisanih božičnih zgodb: zgodb, ki kažejo na dobroto in ljubezen v človeku in svetu. Med tem je tudi naša zgoda, ki ni nikjer zapisana in verjetno tudi ne bo. Vredna toliko, kolikor smo si sami vredni, zapisana v božjo knjigo življenja, ki nam bo odprta nekega dne, da bomo spoznali vrednost svojega življenja. Dober prijatelj je zapisal za deseto obletnico na podobico v spomin škofa Gregorija:

in ob smrti plačilo križa dobili.

"Zgled sem vam dal,"

da bi tudi vi:

svoj narod do konca ljubili,

za brate križ nosili,

svojšnikom odpustili, Mariijo kot mater častili, skozi viharje vero ohranili

I. Kunstelj

BESEDA IZ NARODA

Posebna božična slovenska radio ura v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — Slovenska radio ura, ki jo poslušamo vsako nedeljo od 12. do 12.30 na WTOP-FM, bo imela posebni enourni slovenski božični program na Sveti večer, v sredo, 24. decembra, od 7. do 8.

Odprimo to uro radio in ga naranjamno na slovenski Božič, saj je to praznik družine, male, dejanske, pa tudi večje narodne. Slovenskemu človeku je Božič brez slovenske besede, brez slovenske pesmi, brez slovenskih jaslic in slovenske molitve, brez kajenja in kropljenja hladen, tuj in prazen.

Drdimo se slovenskega praznovanja in ga predajmo tudi svojim otrokom!

K. V.

Pok. dr. M. Kreku v spomin

KANSAS CITY, Kans. — Dobr zgled je dal s svojim delom, s svojo vedno priznanim poslagom bliznjemu. Še letos je pomagal nečaku s. Daviane, da je dobil službo v Clevelandu, preje pa mu je pomagal urediti vse potrebno za prihod v ZDA. Bogat na dobrih delih in očiščen v potrpljenju je padel v obrem Očeta.

S. Lavoslava

IZ NAŠIH VRST

Euclid, O. — Cenjeni! Pismu prilagam denarno nakaznico za 1 dolarje za zapuščenega rojaka v potrebi. Zelo lepo in plemenito je to, da ste apelirali na bralce našega lista Ameriške Domovine in prepican sem, da ispeh ne bo izostal.

Vsem v uredništvu in upravi, takor tudi vsem sodelavcem lista prav blagoslovljen Božič in spomini, zdravo ter uspehov pol-

no novo leto 1970. Z najlepšimi pozdravi ostajam Vaš vdani

France Šega

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Blagoslovjene božične praznike in sreče polno novo leto želim uredništvu in upravi, vsem naročnikom in citateljem lista in Vas najlepše pozdravljam!

Joseph Virant

Wickliffe, O. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam ček v znesku \$18, za celoletno naročnino, ostalo pa za tiskovni sklad.

Hvala za pošiljanje Ameriške Domovine. Res pride včasih z zamudo, pa smo jo vseeno veseli.

Vas lepo pozdravlja

Lojze Drobnič

M. Jakopič:

Nocoj

Nocoj je svet večer in mi — pastirji s poljan se tujih vracamo domov, tja v hlevček, kjer nas ljubo Dete čaka; obrazi zmancev, večno zvesti krov.

Žerjavica diši, z njo sveže brinje, prav v dušo se razilje voj konj kadila, lepo nam je, kot da bi dobra mati se iz onega sveta med nas vrnila.

Vso hišo, dvor, živilo, speče polje v skrivnostem mraku oči pokropi, vse tiste, ki nocoj so blage volje, in tudi tiste, ki jih letos ni.

Nocoj je svet večer in mi — pastirji si isčemo poti — pladost — domov, kjer v koton božjem rojenje Dete zdaj blagoslavljajo nas, in ves naš krov.

Angelsko petje

Angelsko petje se čuje v višavi, gloria, slava Bogu se glasi.

Mir se oznanja ljudem po sirjavi, mili Zveličar nocoj se rodil.

Bodi češčeno o Dete preblago, sama ljubezen do nas te rodil!

Pred 25 leti je bil konec vojne blizu, zmaga rdeče revolucije je načo pognala tisoč slovenskih ljudi v tujino

Nemci, ki so po zlomu Italije 8. septembra 1943 zasedli Ljubljano in ves od tedaj po Italijanih zasedeni in upravljeni del Slovenije, so začeli spomladi 1944 načrto stikati z nacionalnimi slovenskimi skupinami, ki so sestavljale podtalni odpor proti okupatorju. Prvo večjo skupino so prijeli na Vidov dan 1944 v Batovi palači v Ljubljani, drugo v začetku septembra, še eno v začetku oktobra in nato glavno — skupno okoli 150 oseb — v decembri 1944.

Dober del pridiplonov teh nacionalnih skupin odpora proti okupatorju je bil poslan v koncentracijsko taborišče Dachau na Bavarskem. Med temi je bil tudi podpolk. Andrej M. Gluščič, načelnik glavnega stanja Slovenske vojske v domovini, ki je bila del Jugoslovenske vojske v domovini pod poveljstvom gen. Draže Mihajloviča, vojnega ministra v jugoslovenski vladi v Londonu.

V tej številki AD ponatiskujemo v spomin 25-letnice teh dogodkov in v spomin vseh, ki so v onih dneh kazali svojo trdno narodno zavednost tako v odporu proti komunističnemu revolucionarjem kot v odporu proti nacističnemu okupatorju, sestavezki, ki ga je napisal podpolk. A. M. Gluščič za božično številko Ameriške Domovine leta 1957.

Prve dni maja 1945 so z obsežno podporo zavezničev, ki so že od marca uradno priznali Tito-Subašičevovo vlado kot zakonito vlado Jugoslavije, močne od zveznikov opremljene in oborožene vojaške enote Tito-vih oboroženih sil začele prodirati skozi Slovenijo proti Avstriji. V strahu pred nasiljem zmagovali komunistične revolucije so tisoč protikomunističnih Slovencev zapuščali svoje domove in iskali zavetje v tujini.

Sliko iz življenja teh ljudi v begunkih taboriščih je podal pisatelj Karl Mauser v svoji crticici "Gmajna nad Edlingom" za AD že pred več leti. Po svoji vsebinai, globoki misli in čustvih ima trajno vrednost, za naš čas še posebej, zato smo jo v tej božični številki ponatisili.

Moderna ptičja strašila

LONDON, Vel. Brit. — Poljedelci v Veliki Britaniji lahko kupijo vrvice s pritrjenimi malimi eksplozivi, ki na določen čas "počijo" in preženjo ptice.

I. Kunstelj

ti svojemu otroku v tem svetem božičnem času.

*

Za Božič potice

Slovenske potice so znane tudi izven meja naše lepe domovine. Njihovo ime je nastalo najverjetnejše iz prvotne besede potitka. V preteklosti so bile potice na zahodu Slovenije to, kar so bile na vzhodu pogace.

Po mnenju narodopiscev so potice boljša in novejša oblika kolača. V širšem smislu jih štejemo med podobnjake in sicer zato, ker jih pečemo v modilih, ki jih določajo obliko. Stare oblike modlov se bile izraz ljudske ustvarjalnosti in fantazije in so se mnoge ohranile še do današnjega dne, tako da imajo potice tudi lepo zunanjost obliko. Modli za potice so okrogli, nekatere imajo v sredini tulce, tako da imajo pečene potice obliko obroča ali kolača.

V slovenske domove za večje praznike — potice!

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato Vam priloženo pošiljam ček v znesku \$20, za naročnino, ostanek pa za tiskovni sklad lista.

Chicago, Ill. — Spoštovan uredništvo! V decembri mi poteka naročnina, zato V

KANADSKA DOMOVINA

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

Vsem zvestim sedanjim in bodočim odjemalcem in njihovim družinam s voščimo VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1970 vse pri

ANTON'S MEAT MARKET

ANTON BAVDEK

V TORONTU SMO BILI PRVA SLOVENSKA TRGOVINA Z MESOM

Kdor kupuje pri nas, mu postrežemo s svežim mesom. Imamo pa tudi okusno prekajeno meso, mesene klobase in kravice. Če se ženiš, te bomo oskrbeli z mesnimi dobrotnami. Povabite nas na bankete, da vam dojavimo vsakovrstno meso. Isto delamo za slovenske dneve in niki. Tudi bučno olje in rogačko slatino dobite pri nas. Dostavljamo na dom in poceni napolnimo hladilnike.

633 Vaughan Rd. na vogalu Oakwooda.

Tel.: 783-0423 — 783-0312

HRANILNICA in POSOJILNICA

SLOVENSKIH ŽUPNIJ V TORONTU

želi

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in USPEHA POLNO NOVO LETO 1970

vsem Slovencem, posebno pa še članom in njihovim družinam

Naj ne bo Slovanca, ki ne bi bil član te naše bančne ustanove

618 MANNING AVE., Toronto 4, Ont. • 531-8475
739 BROWN'S LINE, Toronto 14, Ont.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA

vošči vsem športnikom in ljubiteljem slovenske

mladine prav prisrčen Božič in srečno novo leto 1970

BLAGOSLOVA POLNE BOŽIČNE PRAZNIKE

in SRECNO NOVO LETO

želi

VSEM PRIJATELJEM in ZNANCEM

KAVČIČ CONSTRUCTION LTD.

162 Clinton St., Toronto 4, Ont. Tel.: 532-8161

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO

Vam želi

družina JOHN TRATNIK

81 OXENDEN CRES., ETOBICOKE

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in SRECNO NOVO LETO 1970

vam želi

STAVBENO PODJETJE

F - F CONSTRUCTION CO. LTD.

Lastnik A. FERKUL

183 Beta Street, Toronto 14 259-7334

Iz slovenskega Toronto

Sveti večer — Sveti dan

(Voščila)

Pravljice se začenjajo z besedami: "Bilo je nekoč..." Ni pa pravljica, kar bi rad povedal. Pred mnogimi leti je bilo, če po letih štejem čas. Če ga pa po občutku, pa še ni dolgo tega, ko smo bili mi, kar so sedaj naši otroci. Nihče pa ne more zanikati, da je bilo tedaj vse drugače. Ne bom trdil, da je bilo boljše, da so bili ljudje manj hudobni in bolj dobrji. Bili so pač ljudje, kot smo danes.

Televizije tedaj še ni bilo. V nekem oziru je bila to sreča. Nihče ni skozi televizijski aparat vdiral v domove in po radiju pripovedoval družinam, kaj naj delajo, kaj je boljše in lepše in cenejše. Cela naša fara je imela en sam gromofonski aparat z dvema ploščama. Praznike so ljudje praznovali po svoji iznajdljivosti in po volji božji. Daril za Božič tedaj še niso dajali. Obdarovanje je opravil sv. Miklavž v noči med 5. in 6. decembrom. Koliko sreče je prinesel v mlada srca s suhimi hruskami, jabolki, svinčniki in zvezki. Preproščine se je držala sreča...

Za Miklavžem je kar naenkrat prišel Božič. In kako svet je bil tisti večer pred Božičem. Bil je tako strašno preprost kot prvi dan na betlehemskej poljanah v bornem hlevu. Noč je zdaj objela naravo in zočjo se je naselil blažen mir; dihalga je narava, prihaja je izpod neba; polni miru so bili domovi pokopljeni in blagoslovljeni; molitve ga je klicala iz nebes. Nič ni bilo izumetnjenega ta večer, vse je bilo preprosto, ljudje so bili zadržani in dobri, BIL JE SVETI VEČER. Vse je dihalo svetost, vsakdo je mogel občutiti in doživeti. Večer pred Božičem je bil res sveti večer. Ko bi se ti sveti večeri vrnili nazaj k ljudem! Saj ljudje težijo po njih, a toliko jih ne ve, kako priklicati nazaj svetost svetih večerov. Ljudstva zemlje — danes skregana — bi postala boljša družina.

In sveti dan. Zopet ista preproščina. Le v župni cerkvi je bilo vse slovesno. Nad vaso, med sosedji in domovih je vladal mir. Od ust do ust so šla voščila. Dom je praznoval, ker se je v njegovo sredo rodil božji Otrok. Treba je bilo ostati ves dan doma. Kako potrebna terapija bi bila za današnjega človeka v tej moderni razvratnosti tako praznovanje prelepih božičnih svetosti...

Da bi bil večer pred Božičem res svet, in božični dan res sveti dan, želim vsem pri "Ameriški Domovini" in po njej vsem bralcem ter vsem Slovencem dobre volje. Bog daj, da bi žarki te sestosti razsvetljevali pota v letu 1970.

Por.

Hvaležen za širjenje veselih novic

Na robu Tokia, 25. nov. 1969. — Iskren Bog lonaj! za Vaš misijonski dar, za Vaše ljubezni pismo, za Vaše molitve in Vaše zanimanje za misijone. Kako bi rad, da bi namesto mene prišel kdo iz nebes, se vsezel za mizo in napisal to pismo in pokazal, kako v nebesih cenijo vsak napor za misijone, to je širjenje veselih novic v Jezusu Kristusu z sprejem in življene z Njim.

A najbrž si želim nekaj nepotrebatega;zbirka zgodovinskih dokumentov o Njem — imenujemo jih Sveti pismo — vse priča o Jezusovih naporih za gradbo božjega kraljestva na tem planetu. Prve besede Njegove pridige so usmrjene v ta načrt in zadnje Njegove besede

pred odhodom v nebesa so ujemljene v isti načrt.

Kako iti v svet, s katerimi sredstvi, pa je prepustil človekovemu umu in podjetnosti in ljubezni; kot zmeraj, se tudi v tem kaže Svarstielja in Prijatelja človeške svobode.

Zato se Vam torej iz srca zahvaljujem za vse, kar storite za misijone doma in v svetu; svobodno sodelujete, lahko bi si bili izbrali druga polja udejstevanja, bolj donosne načrte, vidnejše podvige. Tako pa ste bližu Kristusu. Čestitam!

O Japonski najbržje berete vsak dan. Močna postaja, demokratično svobodo načenja spoznavati in ceniti. Vendar je na zunaj obdana z morjem, ki jo dela očko omejeno in zaverovano vase, na znotraj pa še zmeraj ne more odkriti veličine vzpona k pravemu Božanstvu. Cerkev raste sicer, dasi trudoma, neznatno počasi, skoraj obupno počasi. A narod kot tak še zmeraj ves živi v tostranstu in njega lepoti in njega trpljenju.

Saj veste za lepoto samotne svečke, ki briči v temi; toda, ko zasije sonce, se naenkrat zdi svečka tako drobna in bleda. Tačko "kot so delali v času rimskega imperija, bi rad Kristusa primerjal s Soncem". Vse japonško otočje je pokopano v soncu in vendar mu manjka SONCE. Prosim, molite, zanimaljite se! Studirajte! Žrtvujte kaj! In spet molite! In gorovite z drugimi o misijonih! Čudno zveni in vendar se mi zdi, da lahko zapišem: Kristus Vam bo hvaležen za vsak napor.

Kmalu bo Božič. Sredi kanalov in skladišč in peščenih planjav Vam vsem iz srca želim veselje praznika. Veselja in praznikov. Vaš vdani —

Vladimir Kos

Božična in novoletna voščila

Nekdanja prednica usmiljenih sester v Torontu sestra Lidija je poslala m i s i o n s k e m u k r o ž k u slediča voščila: "Spet sta me razveselili s čekom. Hvala Vam in vsemu misijonskemu krožku!"

Dobri Bog naj da srečo in zdravje in svoj poseben blagoslov vsem in vsakemu posebej. V molitvi Vas ne bom pozabil. Obenem želim vsem, ki so prispevali k božičnemu daru velik kos milosti od Ježuščka, ki se nam bo čez mesec dni znova pokazal v jaslicah. Njegov mir in blagoslov naj Vas spremljata vse dni novega leta." Hvaležna sestra Lidija, usm.

Kdo se v Torontu ne spomni sestre Palmine Dvoršak? Sedaj deluje v Palestini. Tudi ona je poslala božična voščila: "Vse člane misijonskega krožka bom dala v moj žep na Sveti večer, ko bom šla k polnočni v votilno na kraj pravega rojstva, ter bomo tako v duhu skupaj molili in peli. Veseli božični prazniki te sreče polno novo leto 1970 vsem skupaj in še vsakemu posebej preko betlehemskej, jeruzalemskej, nazareškej planjav, tja preko širnega morja, hvaležna

s. Palmina Dvoršak, usm."

Oglasila se je tudi sestra Teresija dr. Žužek, ki je v preteklem letu obiskala Slovence v Kanadi, zlasti v Torontu. Vošči prav vesele in blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.

Sr. Terezija Žužek, Karachi, W. Pakistan.

Lansko leto nam je še praznike voščil, letos bo že v večnosti božičeval predsednik dr. Miha Krek.

"Pri viru odrešenja, ob spominu rojstva Odrešenika hvaležimo Gospoda za milost luči. Hvalimo Ga, da je ohranil vernost Slovencem tudi med preganjanjem, tudi pod brezbožno in protibogovo vlado v Sloveniji, hvalimo Ga za vse dobro, ki ga nam ohranjajo v našem izseljeniškem življenju. Saj tu še prav posebno čutimo, da sami ne moremo nič, da smo kaplja v morju. Vse pa zmorem v Njem, ki je Pot in Življenje." (Dr. Miha Krek, A.D., 20. dec. 1968.)

Namesto božičnih kart — v dobrodelne namene: "Letos smo se odločili, da ne bomo pošiljali božičnih kart prijateljem, znanjem in sodelavcem. Vsem tem na tem mestu voščimo, da bi bili v teh božičnih dneh deležni oblicej svetonočnih darov in da bi jih božji blagoslov spremljal na vseh njihovih potih in pri vseh njihovih podvigih v novem letu 1970. Namesto božičnih kart smo darovali \$20 v dobrodelne namene v pomoč potrebnim."

Družina Peter in Marija Markeš z otroci iz Toronto, Ont.

Nagrada za leto 1969

Letos je že tretje leto upravnih odbor Hranilnice in Posojilnice slovenskih župnij misil na podelitev na g r a d e slovenskemu kulturnemu delavcu oz. za slovensko kulturno delo. Že meseca oktobra je izbral posvetovalno komisijo, ki naj bi pomagala izbrati nagrajenca za letošnje leto. V komisiji so bili slednji: Za Evropo dr. Jakob Kolarič, C.M.; za Združene države Severne Amerike dr. Viktor Antolin; za Kanado g. Jakob Kvas in za Hranilnico in Posojilnico S. Ž. g. Peter Markeš.

Denarna sredstva v kulturni fond je tudi letos izglasoval občni zbor. Upravni odbor pa je o podelitev nagrade razpravljal na svoji prvi seji 9. decembra 1969. Predlog posvetovalne komisije je bil, naj bi letos denarno nagrado dobila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Vsota nagrade je \$300. Upravni odbor je soglasno sprejel ta predlog in ga z veseljem odobril.

Težko si je na daljavo predstavljati, kako ogromne zasluge ima Mohorjeva za narod, za njegovo kulturo in vero. Danes je ona najmočnejši branik slovenstva na zemlji, ki je bila nekoč prva slovenska država Karantanija. Za svoje delo zasluži brez dvoma več pozornosti zdomske Slovenije in več pomoči, da bo mogla vzdržati slovenstvo sovražni preprih s severa zlasti danes, ko je matična dežela Slovenija v kremljih brez narodnega in protinarodnega komunizma. S to nagrado je H.P.S. ž. pomagala ustanovi, ki nadaljuje Slovensko tradicijo.

Center za cenena skupinska potovanja v domovino

želi

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

Mesarija in klobasičarna

DERMASTJA

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN ROJAKOM VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

Obiščite nas in postregli vas bomo s svežim mesom. Mogoče pa želite kranjske klobase, doma prekajene mesa, izvrstnih salam? Pri nas dobite vsega tega. Se več: nudimo vam bučno olje, kislo zelje v glavicah in druge specilite. Dostavljamo na dom brezplačno. Sprejemamo naročila tudi po pošti in pošiljamo C.O.D.

192-194 AUGUSTA AVE., Toronto 2B, Ont. — 366-2165

MNOGO BOŽIČNEGA MIRU

IN SREČE V NOVEM LETU

želi

GRADBENO PODJETJE

JOŽE KASTELIC Ltd.

10 Keywell Court, Toronto 18, Ont. 255-2085

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN MIRNO NOVO LETO

Vam želi

GRADBENO PODJETJE

JEREV BROTHERS Ltd.

24 WOODBURY AVE., Toronto 14 • 255-0920

98 NEILSON DR., Etobicoke • 231-2196

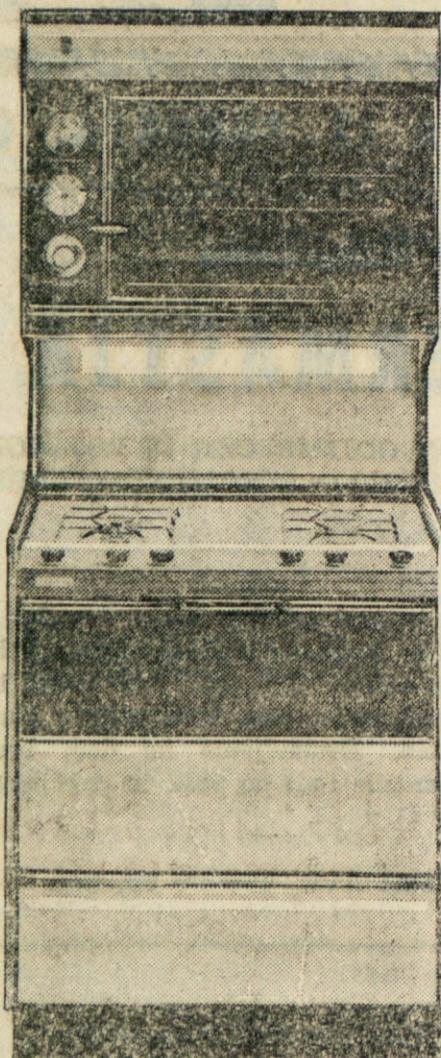
SLOVENSKA POTNIŠKA AGENCIJA

Center za cenena skupinska potovanja v domovino

želi

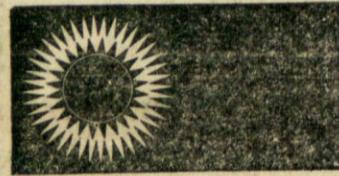
BLAGOSLOVLJENE PRAZNI

Če nameravate kupiti nov plinski štedilnik
kupite CALORIC -
ki se sam čisti!

Model H — 214 ima
pored drugih tudi te posebnosti:

Je ravno na udobjni višini za kuhanico. Ima ultra žarke infrared brojler. Ima dve pečice za kuhanje in za pečenje. Poseben sistem, ki drži hrano vedno toplo. Pečice imajo svojo razsvetljavo. Ima posebno časovno uro. Zgornja fluorescentna razsvetljava se lahko hitro nadomesti. Gornja površina štedilnika je vedno perfektno čista. Ima poseben energičen sistem gorilcev. Med zgornjo pečico in normalno ploskvo štedilnika je samo 13½". Zraven tega ima tzk. "Lady-Level" kuhiško površino in termo "Burner with a Brain". Vsa oprrava je iz brezhibnega jekla. Vse kontrole so prikladne. Skozi "Hide-N-See" okno se lahko posmatra brojler. Brojler, vrata pečice in gornji del se lahko odstranijo. Predal za odstranjanje je čez celo širino. Panele zgornje pečice se lahko odstranijo.

BOŽIČNA
POSEBNOST

\$429,95

New
Gas Ranges
with ovens
that clean
themselves.

Ravnatočno pa lahko dobite plinske štedilnike, ki se sami čistijo od

\$299.95 naprej!

BRODNICK BROS.
Furniture and Appliances
16013-15 Waterloo Rd. IV 1-6072

Poslušajte naše radio oglase na WXEN-FM
vsak dan od 1-2 pop. in v soboto od 12:00-1:30 pop.

Odpri vse do Božiča vsak dan do 9. zvečer
razen nedelje!

NOV HAMMOND ORGAN VREDEN \$2500
SE PRODA ZA \$1,000

Kako
najhitreje dobiti
kraje
izven mesta

Samo dvignite svoj telefon in zavrtite
za neposredno zvezo. Je preprosto
kot ABC.

a Zavrtite 1

b Zavrtite "Area Code",
(razen če je 216)

c Zavrtite telefonsko
številko

...pa ste ven iz mesta! Je najhitrejši
in najlažji način biti v zvezi s prijatelji
in sorodniki. Za karkoli. Zakaj
ne bi klicali nočoj?

Ohio Bell

Tiskovni sklad A.D.

Zvesti naročnik lista g. Henrik Kremžar, 1204 E. 60 St., Cleveland, Ohio, je prispeval \$4 v tiskovni sklad Ameriške Domovine namesto pošiljanja božičnih kartic. Vsem prijateljem in znancem vošči tem potom blagoslovjene božične praznike in zdravo novo leto 1970. Lepa hvala!

Mrs. Jennie Kozely 687 E. 156 St., Cleveland Ohio, in sinova Ted in Emil voščijo vsem prijateljem, znancem in sosedom veselne božične praznike in ljubega zdravja polno novo leto. V tiskovni sklad Ameriške Domovine so prispevali \$5. Naj prejmejo našo toplo zahvalo!

G. Jernej Slak, Cleveland, O., je prispeval \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

G. Franc Slemc, Cleveland, O., je poklonil \$5 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Bog plačaj za lepo darilo!

G. Jože Gazvoda, Cleveland, Ohio, je prispeval \$1 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Lepa hvala!

G. Štefan Marolt, Cleveland, Ohio, je prispeval \$4 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

G. Ferdinand Otto Krečič, Euclid, Ohio, je prispeval \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko sta obnovila naročnino. Iskren Bog plačaj!

skovni sklad A.D., ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

G. Peter in ga. Ančka Zupan, Canon City, Colo., sta prispevali \$2 v tiskovni sklad A.D., ko sta obnovila naročnino. Iskrena hvala!

Joseph in Caroline Zadnik, Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio, letos ne bosta pošiljala božičnih kartic. Zato pa voščita tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno ter blagoslovjeno novo leto 1970. Prispevala sta \$5 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Najlepša hvala!

Neimenovana rojakinja iz Cleveland je prispevala \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine ob priliki božičnih praznikov. Najlepša hvala!

Zvesti naročnika lista gg. Andrej Bata in Marjan Kavčič, Cleveland, Ohio, sta prispevala \$5 v tiskovni sklad Ameriške Domovine in voščita tem potom vesele božične praznike in srečno novo leto 1970. Najlepša hvala!

Dolgoletni naročnik lista g. Anton Smole, Waukegan, Ill., je prispeval \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

Zvesti naročnik g. Louis Drobnič, Wickliffe, Ohio, je prispeval \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

Mrs. Jennie Zelko, Cleveland, Ohio, je prispevala \$1 v tiskovni sklad Ameriške Domovine pred Viktor Lamovcem, Cleveland, O., odhodom v Kalifornijo. Lepa sta prispevala \$4 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko sta obnovila naročnino. Iskren Bog plačaj!

Dolgoletni naročnik g. Louis Simenc, Cleveland, Ohio, je prispeval \$4 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Prisrčna hvala!

Janez in Julka Ferkulj, 1109 E. 67 St., Cleveland, Ohio, letos ne bosta pošiljala božičnih kartic. Zato pa voščita tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno ter blagoslovjeno novo leto 1970. Prispevala sta \$5 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Najlepša hvala!

Zvesti naročnika lista g. Joseph Virant, Chicago, Ill., je prispeval \$4 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

Zvesti naročnika lista g. Andrej Bata in Marjan Kavčič, Cleveland, Ohio, sta prispevala \$5 v tiskovni sklad Ameriške Domovine in voščita tem potom vesele božične praznike in srečno novo leto 1970. Najlepša hvala!

Zvesti naročnik g. Nikola Grinjewsky, Lake Villa, Ill., je prispeval \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovil naročnino. Najlepša hvala!

Zvesti naročnik g. Louis Rus, Cleveland, Ohio, je prispeval \$2 v tiskovni sklad ob priliki božičnih praznikov. Iskrena hvala!

Mrs. Jennie Zelko, Cleveland, Ohio, je prispevala \$1 v tiskovni sklad Ameriške Domovine pred Viktor Lamovcem, Cleveland, O., odhodom v Kalifornijo. Lepa sta prispevala \$4 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko sta obnovila naročnino. Iskren Bog plačaj!

— Povprečen Amerikanec pojde letno 17 galonov piva.

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

DRUŠTVO SLOVENCEV BARAGA

Vsem članom in njihovim družinam,

Slovencem v zdomstvu in v domovini

VESELJA, SRECE IN MIRU v letošnjih božičnih praznikih in OBILICO BOŽJIH BLAGOSLOVOV

V NOVEM LETU 1970

želi in vošči

ODBOR

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

1970

želi

vsem Slovencem

TONE AMBROZIC Z DRUŽINO

SLOVENIKA PISARNA V TORONTU

v zastopstvu: Ameriške Domovine, Družabne pravde, Mohorjeve družbe, Slovenske Kulturne Akcije, Svobodne Slovenije in Studia Slovenicae, VOŠČI ZA BOŽIČ MIRU, KI GA SVET NE DAJE IN ŽELI, DA V NOVEM LETU NE BI PONEHVALJAVITI SVOBODNI SLOVENCI; NAŠO ZAVEST IN DELO NAJ BOG BLAGOSLOVI.

618 Manning Ave. Toronto 4, Ont.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in SRECNO NOVO LETO želi

ZDRAVNICA

DR. GLORIJA S. BRATINA

6 Ridout St. Toronto 3, Ont.

ALBION GLASS CO. LTD.

1770 Albion Road • Rexdale • Phone: 749-2777
SLOVENSKA STEKLARNA
ZELI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SRECNO NOVO LETO
VSEM STRANKAM INZNANCI
LASTNIK: FRANK VLAHOVIC

NAJSTAREJSE SLOVENSKO GRADBENO
PODPRITE

Alojz DOLENČ

Zeli vsem svojim rojakom in prijateljem
BLAGOSLOVJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in PRAV SRECNO NOVO LETO

362 Wellesley Ave., East, Toronto 5 Tel.: 921-2053

Frances Gerbec

roj. KOMIDAR,

ki je v Gospodu za vedno zaspala
20. decembra 1966

V božjem vrtu sladko spava,
kjer nežne cvetke valove,
naša ljuba, zlata mama,
za trpljenje več ne ve.

Srčna ljubljena nam mama,
šla prezgodaj si od nas.
dobra, skrbna si nam bila,
kako brez Tebe dolg je čas!

Gospod, daj jima večni pokoj in večna luč naj jima sveti!

Zalujoči ostali:

sinova JACK in FRANK

hčerki FRANCES in ANN

vnučki, vnukinja, pravnuki in pravnukinje

ter ostalo sorodstvo.

Jacoba Gerbec

ki je v Gospodu za vedno zaspala

17. decembra 1961.

Kako pozabit to gomilo,
kjer Tvoje blago spi srce,
ki nam je vsem res vdano bilo,
vse do zadnjega je dne?

Zvesto Te bomo vsi ljubili,
in Te nikoli pozabili,
pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših še živiš!

.

Cleveland, Ohio 19. decembra 1969.

Nad 70 let obiskuje Ameriška Domovina slovenske domove po Združenih državah, Kanadi in drugod

Bilo je leta 1899, torej še v 19. stoletju, ko je pokojni Anton Klinec, rodom z Gornjega Polja pri Novem mestu na Dolenjskem, ustanovil v Clevelandu prvi slovenski list, mesečnik "Narodna beseda", kateri se je naslednje leto spremenil v tedenik "Novo Domovino", leta 1906 pa postal dnevnik.

Tedaj so ga prekrstili v "Ameriko", pa so mu morali ime dopolniti v "Clevelandsko Ameriko", kot piše v svojih spominih upokojeni slovenski zdravnik dr. Frank Kern, ko poštana uprava slovenskega lista z imenom "Amerika" ni hotela sprejeti, ker je nosil to ime že neki romunski list, tudi izhajajoč v Clevelandu.

Mrs. Mary Debevec

List je preživil v prvih letih svojega obstoja velike in hude težave, pa se je pod uredništvom Louisa Pirca, ki je prišel k listu leta 1906 in ostal pri njem vse do svoje smrti leta 1939, opomogel, uveljavil in skupno z Louisom Pircem je list urejal in vodil pokojni James Debevec od leta 1919 pa do svoje smrti meseca marca 1952, najprej s pomočjo Franka Turka in pokojnega dr. Mihe Kreka, nato s pokojnim Antonom Šabcem in sedanjem urednikom prof. Vinkom Lipovcem.

Leta 1924 so zgradili sedanje poslopje in namestili za tisti čas v njem poleg uradov uprave in uredništva tudi kar moderno in dobro urejeno tiskarno. V tem poslopu domuje Ameriška Domovina še danes. V tem poslopu je list doživljal svoje lepe in težke čase, tu se veseli s slovenskimi ljudmi ob veselih dogodkih in jokal z njimi ob žalostnih.

V tiskarni Ameriške Domovine tiskajo tudi Glasilo KSKJ "Ameriški Slovenec" in "Glas ADZ". Prvi je tedenik, drugi pa polmesečnik. Oba sta glasili bratskih organizacij.

Vseh sedemdeset let je bila današnja "Ameriška Domovina" neodvisen list, ki je izhajal iz slovenskega naravnega in verskega izročila, pa se pri tem držal načel ameriške demokracije in svobode.

Na teh načelih je posebno trdno vztrajal pokojni urednik Jakob Debevec, ki je prav zaradi njih odklonil podporo "Narodni Osvobodilni Fronti" in partizanu, ko sta začela leta 1944 votiti obsežno propagando med slovenskimi rojaki v Združenih državah. Po nasvetu tedanjega guvernerja Franka J. Lauscheta je Jaka Debevec na tem stališču vstrajal, četudi je moral zaradi tega trpeti hudo materialno škodo, ker je večje število načinov, navdušenih za rdečo Osvobodilno fronto, list odpovedalo.

Pokojni urednik Jaka Debevec se je odločno zavzel za protikomunistične begunce in jim na vse mogoče načine pomagal priti v novo domovino Ameriko in se v njej prilagoditi in udomčiti. Za to se je trudil prav do svoje smrti, to je vedno priporočal svojim sodelavcem.

*
Kakšno pa je današnje stanje Ameriške Domovine?

Lastnica poslopa, tiskarne in listu je vdova pok. J. Debevec, gospa Mary Debevec, rojena Andolšek. Ameriško Domovino ureja prof. Vinko Lipovec, ki je njen urednik od julija leta 1950. V uredništvu sodeluje že 10 let g. Ivan Avsenek. Angleško prilogo v petkovih izdaji ureja lastnica in upravnica lista ga. Mary Debevec. V upravi vodi knjigovodstvo ga. Anne Larko, ostale posle s korespondenco, dostavljene in štežetimi drugimi deli, pa opravlja od leta 1951 ga. Mara Lipovec.

List stavlja gg. Frank Sušteršič in James V. Debevec, najmlajši sin pokojnega Jamesa Debevca. Tehnično stran sestavljanja oglasov in prelom lista opravlja g. Michael Kolar. On je tudi upravniki tiskarne, saj je v njej zaposlen od mladosti, ne prestano skozi 50 let. Tiskarske stroje obratuje in list tiska g.

Joe Andolsen, brat lastnice lista, razpošilja pa ga g. Edward Debevec, najstarejši sin pok. Jamesa Debevca.

Stalna dolgoletna zastopnika lista sta g. Ivan Prezelj za Collinwood, Nottingham in Euclid ter 90-letni g. Joseph J. Peshel za Ely, Minnesota. Zastopnik za St. Clairsko okolico dr. Miha Krek je pretekli mesec odšel v večnost. V tem letu je za vedno zaspal tudi dolgoletni zastopnik za Lorain, Ohio, in okolico g. Louis Balant, lanskega avgusta pa se je preselil v večno domovino požrtvovalni zastopnik za Newburg in okolico ter dolgoti dopisnik g. Jakob Resnik. Naj jim bo blag in lep spomin, naj počivajo v miru in se veselijo v nebesih!

Vinko Lipovec

Tudi veliko stalnih sodelavcev lista je odšel v večnost in praznina za njimi je zelo občutna. Vneto in požrtvovalno še sodeluje pri Ameriški Domovini kot stalni sodelavci: gg. John Jerich iz Berwyna, Ill., prof. Janez Sever, Cleveland, Ohio, pisatelj Karel Mauser, Cleveland, Ohio, č. g. Klavdij Okorn z Milwaukee, Wis., g. Tone Osovnik iz New Yorka, g. Bogomir Chokel iz Washingtona, D.C., g. Peter Markež iz Toronta v Kanadi, in g. Lojze Ambrož iz Toronto v Kanadi.

Ne bilo bi prav, če se v teh skromnih vrsticah za bogato tako in zaslubo delo tekem dolgih sedemdeset let, ne bi spomnili na stotine in stotine slovenskih otrok, dečkov in dekle, izpod in iznad desetega leta starosti, ki so in ki list danes raznašajo. Ni to lahka in malenkostna naloga, saj mora biti Ameriška Domovina dostavljena na pravem času, na pravem

mestu, ob prav vsakem vremenu in početju. Koliko uglednih mož našega rodu je raznašalo v mladih letih naš list, med njimi tudi bivši senator Frank J. Lausche dr. A. Perko in drugi. Tega nekdanjega opravila za slovensko stvar se ti še vedno radi in s ponosom spominjajo.

Zapisali smo že, da se je vseh sedemdeset let Ameriška Domovina s slovenskimi ljudmi veselila in žalostila, je z njimi sočustvovala, jim pomagala, skušala je pravilno reševati slovenske narodne zadeve. Veliko spomenic je bilo odposlanih iz tega skromnega urada v Washington na najvišja mesta, veliko prošenj na senatorje, kongresnike, na državne urade in drugam. Na tisoče nezaračunanih osmrtnic je bilo objavljenih tekom dolgih let na prvi strani lista. Koliko solza žalujočih sorodnikov je bilo potočenih na vrstice žalostnega oznamila, koliko spominov vzbujenih na lepe čase ob objavi obletnic smrti.

Ameriška Domovina se je s slovenskimi ljudmi tudi veselila, prinašala osebna novice o porokah, rojstvih, poročnih občutnicah, rojstnih dneh in drugih veselih dogodkih. Vabila je na veselice, plese, koncerte, igre, javne nastope po dvoranah in v prirodi, na piknike, romanja in izlete. Tiskala vstopnice, programe, poročna vabila, srečke, jubilejne knjige in knjižice, spominske podobice in vse, kar je naš slovenski človek potreboval.

70 let je dolga doba! Če bi čas dopuščal posvetiti se podrobni statistiki, bi številke raznovrstnega dela segle v milijone. Dela je veliko, a delavcev je malo. Te Gospodove besede bi danes veljale tudi za delo pri Ameriški Domovini. Uverjeni smo, da je bila Njegova volja, da je slovenski dnevnik v Ameriki ostal tako dolgo pri življenju. Naj ga On, brez katerega volje se nicesar ne zgoditi, hrana in blagoslovila tudi v bo-

Vsem, ki so pri listu sodelovali in še sodelujejo, vsem, ki v njem oglašujejo, vsem, ki se nanj zvesto naročajo in ga s svojimi darovi podpirajo, izrekamo ob 70-letnici njegovega obstoja najtopljejšo zahvalo!

DRAGI BRATJE IN SESTRE PO RODU — AMERIŠKA DOMOVINA JE VAS LIST!

UGANKE

Sredi njive noč in dan
mož stoji ves razčapan,
ne premika se, ne gleda,
vrabec mu na rame seda.

Nosat,
zobat,
je v džungli doma,
trobentati zna.

MALI OGLASI

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
8-sobna enodružinska, ima 2 kuhinje in 2 kopalnici. \$9.500, samo \$300 naplačila.

Enodružinska z dohodkom, 4-4, na Norwood Rd. Vse sobe velike, garaže, \$350 naplačila.

2-družinska, 6-6 na Addison Rd., 2 peči za ogrev, vsa podkletena, v odličnem stanju. Lep dom in \$80 dohodka.

4-družinska, blizu Sv. Vida, vseko stanovanje po 2 spalnici, 4 plinski furnezi, garaže, dohodek \$260 mesečno. Idealen dom z dohodkom. Na razpolago 6% posojilo.

Potrebujemo več hiš.
Kupci z gotovino čakajo.
Kličite nas!

A.M.D. REALTY
1123½ Norwood Rd. 432-1322

(Fx)

Oglasite v "Amer. Domovini"

MARY A. SVETEK
POGREBNICA
še vedno
samostojno
posluje.
Kličite
KE 1-3177
Na razpolago 24 ur dnevno.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. MI 1-0046

Moderno pogrebni zavod

Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE! PO VAŠI ZELJI

CVETLICE ZA POROKE

POGREBE

IN VSE DRUGE PRILIKE

• Brezplačna dostava po vsem
mestu • Brzajavna dostava po
vsem svetu FTD

STAR

FLORAL Inc.

6131 St. Clair Ave.

Telefon podnevi: 431-6474

Dom: 1164 Norwood Rd.

Telefon ponoči EX 1-5078

Smo tako olizu vas kot vaš telefon

ZAKRAJSEK

FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Ave.

Tel.: ENdicott 1-3113

ARNOLD TALIS

STROKOVNJAK V
FOTOGRAFIJANJUVaš studio za poročne posnetke,
portrete, fotografije vseh vrst, v
črno-belih in barvastih posnetkih

Prosimо kličite:

432-0040 7106 Superior Ave.
Cleveland, O. 44103692-1515 15606 St. Clair Ave.
Cleveland, O. 44110
(Blizu Five Points)

IZ SLOVENIJE

Gramofonske plošče • Knjige
Radenska voda • Zdravilni čaji
Spominki • Casopise • Vage
na kilograme • Semena • Strojčki
za valjanje in rezanje testa.

TIVOLI ENTERPRISES, INC.
6419 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
431-5296

Cistimo v vaše zadovoljstvo

Tudi barvamo, likamo
in popravljamoACME DRY CLEANING
& DYEING CO.

572 E. 152 St. GL 1-5374

V najem

Oddamo 5 sob zgoraj, blizu
cerkve Marije Vnebovzetje. Kličite
451-7909.

(245)

E. 185 St.

V fari Marije Pomočnice je
naprodaj 6-sobna hiša v pravovr
stnem stanju po zmerni ceni.

GEORGE KNAUS, BROKER
481-9300

(244)

Ce nameravate prodati Vaše
posestvo, kličite John Laurich
Realty IV 1-1313 in bo prišel na
Vaš dom, da se pogovori z Vami
o Vašem problemu zastonj.

(Fx)

Potrebujemo več hiš.
Kupci z gotovino čakajo.

Kličite nas!

A.M.D. REALTY
1123½ Norwood Rd. 432-1322

(Fx)

Oglasite v "Amer. Domovini"

(247)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ŽELIVA VSEM PRIJATELJEM INZNANCIEM.

Naj Vas Dete z jaslic
bogato blagoslov!

PRISRČNO POZDRAVLJAVA!

VINKO in MARA LIPOVEC

SLOVENSKA PISARNA
v Baragovem Domu, 6304 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio 44103
Phone: EN 1-5926

želi ameriškim Slovencem in vsem rojakom po svetu
blagoslovjene božične praznike in
vso srečo v novem letu.

Pisarna je odprta ob nedeljah, torkih in petkih od 11.
ure dopoldne do 4. popoldne. Zastopamo **SLOVENSKA
ZALOŽBE**: Svobodna Slovenija, Mohorjeva družba v
Celovcu in Mohorjeva družba v Gorici, Slovenska
Kulturna Akcija.

Sprejemamo **NAROČNINE IN ČLANARINE** za: Tednik
in Zbornik Svobodna Slovenija, za Družbo sv. Mohorja
v Celovcu, za Slovensko Kulturno Akcijo, Duhovno
življenje, Koroško Kroniko, tednik Družina in Dom
in mesečnik Naša Luč.

Sprejemamo naročila za dirlne pakete
LIGE KATOLISKIH SLOVENSKIH AMERIKANCEV.
V razprodaji imamo dve **GRAMOFONSKI PLOSCI
BOŽIČNIH PESMI** za ceno \$7.00 ter ploščo pesmi kvarteta Finkovih po \$5.00.

Imamo **SLOVENSKE MOLITVENKE IN KNJIGE ZA
DUHOVNO BRANJE**. Priročnik Marijine Legije je po
\$2.00. Povest duše po zapisih Male Terezije Det

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENEAN
MORNING NEWSPAPER

PRAYER FOR CHRISTMAS

O God our loving Father, help us rightly to remember the birth of Jesus, that we may share in the song of the angels, the gladness of the shepherds and the worship of the wise men. Close the door of hate and open the door of love all over the world. Deliver us from evil by the blessing that Christ brings, and teach us to be merry with clear hearts. May the Christmas morning make us happy to thy children and the Christmas evening bring us to our beds with grateful thoughts, forgiving and forgiven, for Jesus' sake. Amen.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

* Mrs. Agnes Zagorec of 25330 trying to sell their loot. All the Shore View, was taken recently to 240 stolen shoes were the left foot. St. Vincent Charity Hospital We wish her a speedy recovery!

* On December 10th, Zora Petruška of 1404 E. 52 St., celebrated her 80th birthday. To our subscriber of many years, congratulations and wishes for many more happy and healthy birthdays!

* Mrs. Agnes Braddock (formerly Klemencic), 9427 Mentor Ave., broke her leg and is confined to Euclid General Hospital. We wish her a quick recovery!

* Mrs. Joseph Novak, 1951 Sunset Drive, Richmond Heights, was taken to Huron Rd. Hospital to undergo an operation. We wish her a complete recovery!

* Calendars for 1970 are available at Zak's Funeral Home at 6016 St. Clair Ave.

* Mrs. Steffi Arko, 970 E. 76 St., celebrated her 75th birthday on December 13th. Congratulations and wishes for many more happy and healthy birthdays!

* Branko Lukež, who was on a business in Holland, became ill suddenly and had to undergo an operation. He is now at University Hospital, 2063 Adelbert Rd., in Cleveland. We wish him a fast recovery!

* Adalyne Bober, secretary of Napredok Lodge No. 132 ABZ, will be out of town for the holidays. If any matters come up during that time, members can call John F. Tanco at 732-8930.

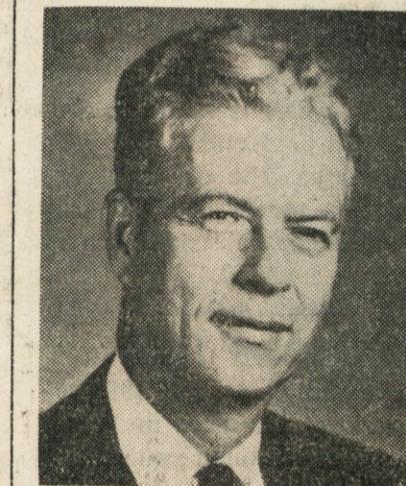
* Washington, D.C.—A congresswoman whose name begins with W and whose dinners got cold and whose planes leave without him wants the House to reverse the alphabetical sequence of roll call votes every year. That way, in alternate years, Zwach would vote first, Abbott last—and Rep. Charles E. Wiggins, R-Calif., promoter of the plan, would vote 19th instead of 417. Wiggins said he was tired of missing planes while the Abbotts, Abernethys and Adairs have voted and gone in dinner. It takes about 30 minutes to call the 458 names on the roll.

* Mayfield Heights, O.—Miss Doris Knoll, in reality Mrs. Joseph Gerogiania, 6509 Marsol Road, a song writer, claims that she and not a sweet young thing from Indianapolis is in fact the first girl to publicly announce her willingness to go to the moon. She lampooned the claim made by Melanie Vinez who is "Miss Outer Space."

* Eleven years ago, Miss Knoll dedicated her song "The New Frontier" to John F. Kennedy, then a Massachusetts senator. The lyrics included some lines containing her moon trip offer. In a story in 1958, Miss Knoll was quoted as saying: "I want to meet the man in the moon if possible. I want to be a passenger on the first rocket to the moon. If not, the second will do for my purposes."

* St. Louis, Mo.—Thieves who stole 240 sample shoes from the loading dock of the Lambert-St. Louis airport may have trouble

Dr. Carl Opaskar Heads School Health Ass'n.

Dr. Carl Opaskar became President of the American School Health Association. This is a national organization.

Dr. Carl Opaskar is head physician of the Cleveland School Board. He formerly had an office on E. 152 St.

He is the son of Mr. Frank G. Opaskar, age 93, who was one of the first settlers of the St. Clair Neighborhood. Dr. Carl Opaskar has two brothers, Attorney Frank V. Opaskar, and Dentist Dr. Vincent Opaskar and one sister, Mrs. Stan Gregor. Congratulations!

Globetrotters Entertain Dec. 28th at Arena

The fantastic Harlem Globetrotters — round-the-world ambassadors of goodwill, laughter and entertainment for folks of all ages — will be at the Cleveland Arena, 3717 Euclid Ave., Sunday, Dec. 28, for a big holiday show.

This 44th annual edition of the Globetrotters will play the New Jersey Reds in the basketball portion of the program.

Meadowlark Lemon, Fred (Curly) Neal, Bobby Joe Mason, Nate Branch, Bobby Hunter, Mel Davis, Jumping Jackie Jackson and player-coach Leon Hillard will be among the stars, who promise some new tricks, new laughs and new faces.

Tickets are at Richman's downtown and the Arena.

In the year 1909 a group of young immigrant Slovenians headed by Mr. Frank J. Turk, son of Joseph Turk, the first Slovenian to settle in Cleveland in 1880, organized the first Slovenian Civic Club. It was called the North End Improvement Association.

Yes, only 60 years ago, these men realized the value of cooperation in a growing community.

In December, 1915 they changed their name to The St. Clair Merchants Ass'n. In looking over their records we find that Messrs. Anton Grdina, Louis Knaus, Frank Suhadolnik, and Dr. James M. Seliskar accepted

May 4, 1915 to push legislation for paving of St. Clair Ave., from E. 55th to E. 72 St. It was a predominantly Slovenian neighborhood.

Other members and trustees were Anton Kausek, John Gorick, John Zulich, August Kau-

The Singing Angels On TV Christmas Eve

"The Singing Angels" will appear on Christmas Eve at 9 p.m. on The Kraft Music Hall Christmas Color Special, starring Wayne Newton and the Cowsills, on Channel 3.

These young singers from every city and suburban neighborhood in Cleveland and the surrounding four counties, represent the best in real American youth and enthusiasm, combined with their own special touch in fine choral music.

They have been trained for this appearance by their four staff conductors. George F. Strickling, many of whose special choral arrangements they will use; Luther J. Blackwell, Jr., who trains them in their "special sound"; Tom Neal, whose "Barbershop Style" work with them has stunned audiences; and Bill Boehm, who started the group and trains and conducts them.

Slovenian Women's Union Branch 14 Election

1970 officers for the Slovenian Women's Union Branch No. 14, Euclid, Ohio, are as follows: President, Theresa Skur, 18223 LaSalle Rd., Cleveland, Ohio 44119; Vice pres., Mary Strazisar, 19102 Arrowhead Ave., Cleveland, Ohio 44119; Treas. Mary Iskra, 18814 Arrowhead Ave., Sec'y. Vera Bajec, 19613 Chickasaw Ave., Cleveland, 19, O.; Rec. Sec'y., Antonia Sustar, 20561 Lindbergh Ave., Slovenian Zarja Reporter, Antonia Sustar; Zarja Reporter, English, Mitzi Globokar, 19200 Abby Ave., Euclid 19; Auditors: Frances Globokar, Rose Mickovic, 19612 Cherokee Ave., Cleveland 19, O.; Mary Fakult, 19419 Kildeer Ave., Cleveland 19, O.

Representatives for "Klub društva": Mary Iskra, Antonia Ipac, Representatives for Certificate Holders of Slovenian Society Home, Euclid, Ohio: Mary Iskra, Mary Strazisar, and Rose Mickovic.

A Very Merry Christmas and a Happy, Healthy, and Blessed New Year of 1970 is the sincere wish of your secretary.

Cathedral Latin Hold Christmas Concert

The Cathedral Latin Glee Club and Concert Bands will present their annual Christmas Concert on Friday, Dec. 19, and Sunday, Dec. 21, in the school auditorium at 8 p.m. The Boys Choir of Saint Ann's parish will be featured with the Glee Club. Admission is 50¢ for students and \$1 for adults.

Magdalene Notes

CHRISTMAS PARTY DEC. 20, DUES COLLECTION DEC. 23

Members of St. Mary Magdalene Lodge No. 162 are hereby reminded that the Christmas Party for members of our juvenile division, takes place on Saturday, Dec. 20th at 2 o'clock in the Social Room of the New St. Vitus Hall.

Parents are asked to kindly send or bring the children in time to take advantage of everything that is being prepared for them. Santa Claus will be there to visit with the youngsters, give them gifts and advise them to continue being good and obedient.

As the 25th of the month is Christmas, the dues will be collected on Tuesday, the 23rd instead and that from 5:30 to 8 o'clock p.m. in the Panel Room of St. Vitus School. Members are kindly asked to heed this reminder and do take care of their obligations then.

A Very Merry Christmas and a Happy, Healthy, and Blessed New Year of 1970 is the sincere wish of your secretary.

MARY HOCHVAR

SLOVENIANS FORM FIRST CIVIC GROUP IN CLEVELAND, OHIO IN 1909

sek, Anton Anzlovar, Frank Cerne, Benno Leustig, Frank Mervar, and many others.

A picnic was held in July, 1916 to raise funds, to help defray costs of promoting the area necessities. On January 11, 1916 a model home exhibit was held to support merchants and business, also to promote good will and cooperation within the Slovenian community.

From its initial beginning, the Association has backed many opportunities and achievements to which today they can look back with pride.

Yes, 60 years later they can say the St. Clair Merchants were successful in bringing in the St. Clair Bath House. Beginning with their meeting of Sept. 7, 1915 when a motion by Frank J. Turk moved to circulate a petition in the entire Slovenian area, several thousand names were obtained; they were intro-

duced by the then Councilman Adam Damm, who was very friendly to his constituents.

AFTER MANY MONTHS of debating, the opposition to the petition was broken, and the resolution to build the bath house was passed after the St. Clair Merchant Assn. sent over 700 children by wagon and truck load with banners and flags waving to Cleveland City Hall.

Shouting, we have the land, we cannot bathe in the sand, they stopped at City Hall. In minutes this regiment of children crowded itself into the Council Chambers and overwhelmed the Councilmen. The legislation granted the community a \$30,000.00 bath house.

Soon after the City of Cleveland gave to the Slovenian Community a play ground in Gordon Park.

THE UNFULFILLED CHRISTMAS MESSAGE

Destruction of life abounds in Vietnam seven thousand miles away; humanity struggles for survival in turmoiled lands around the globe; and people are victims of violent disillusion of life in our own domicile.

Two thousand years ago a Babe was born in a simple surrounding. The angels from heaven proclaimed to mankind a message pregnant with meaning; but its fulfillment has been humanity's elusive quest.

The centuries old message should take on new significance in our present muddled world. Let's everyone strive harder because our efforts have obviously been second best. Let us obtain, "Peace on Earth, Good Will Toward All Men."

— James V. Debevec, Assistant Editor, English Page

At this time we wish all our bowlers, backers and friends a Very Merry Christmas and a Happy New Year. There will be a two week holiday from kegeling. The next session will be held Thursday, January 8, 1970.

Grdina No. 2 beat Cimperman Market in two games. Tony Drobnik 201-583 paced the victors.

Grdina Rec. 2 783-872-2553
Cimperman M. 849-796-816-2461

Mike's Tavern defeated Heckler Tavern twice. Bill Evans 214-534 led his team to victory.

Mike's Tavern 767-832-797-2356
Hecker Tavern 765-817-843-2425

Grdina No. 2 downed C.O.F. No. 2 two times. F. Dohn's 531 starred for the winners.

Grdina No. 2 819-894-862-2575
C.O.F. No. 2 845-881-752-2478

Mezic Insurance swept a series from C.O.F. No. 1. Barney Collingwood's 200-556 sparked the Foresters.

Mezic Insurance 931-889-901-2721
C.O.F. No. 1 865-820-824-2509

Hofbrau Haus scalped KSKJ No. 25 in two games. Jimmy Slapnik's torrid 255-570 stood out for the winners.

Hofbrau Haus 754-821-872-2447
K.S.K.J. No. 25 831-761-808-2400

Kepic's Lounge shut out Norwood Men's Shop. W. Stangry's 200-556 won.

(Continued on Page 8)

The St. Clair Merchants Assn.

held many celebrations, large crowds assembled at both the bath house and the park after the World War Armistice in 1918. The same fine neighborhood spirit existed through the Assn. in their efforts for the white way system of illumination, electric street lights on St. Clair Ave.

On another occasion an outing was held at Gordon Park. Over 3,000 children attended the outing, every boy and girl remembered the St. Clair Merchants outing. Mr. William Kenick was then the President of the Merchants Assn. He also was the 23rd Ward Councilman.

These gatherings gave every resident the opportunity to meet his merchant friends at these socials, where there was a fine steaming of breaded chicken dinners, cole slaw, potatoes, po-

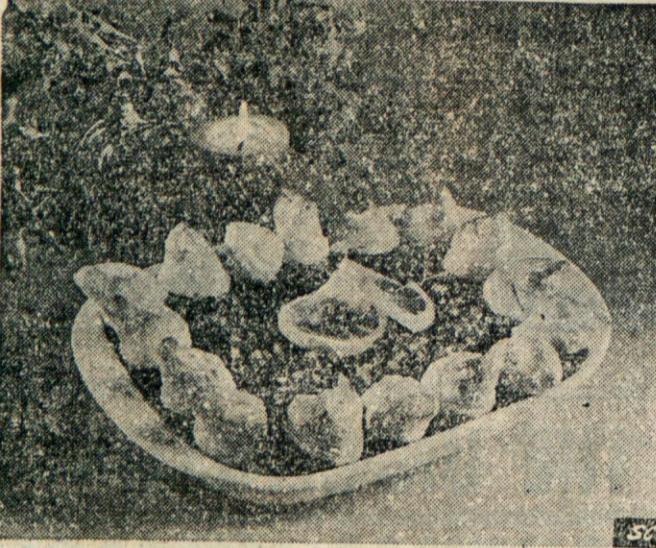
tica, krofle, klobase, and of course the lively polkas and waltzes they loved to dance to, coupled with a few drinks of home made red wine that made smooth harmonizing with the vocal groups that are still today a delight to listen to.

I hope I have in a short brief outline of activities of the St. Clair Merchant Assn. refreshed the memories of the youngsters in those days that took part in those doings. Although many are now deceased, there are still some to be seen or heard from.

This article brings us up to the depression years of the early 30's, the years many of today's parents were born. In writing this I hope I have left a lasting impression on the Slovenian Community and progress of its people in Cleveland.

JACOB STREKAL

Make A Mince Meat Cobbler

Spicy mince meat has been used in holiday fare since the fifteenth century. Though most commonly baked in traditional mince meat pies, it fits equally well in desserts like Mince Meat Cobbler. The recipe from the Borden Kitchen smartly combines convenience foods for old-time flavor and modern day speed.

Making the cobbler is merely a matter of combining canned ready-made apple pie-filling, grated orange rind and brandy with ready-to-use mince meat, which can be used "as is" from the jar. The top of the cobbler is then crowned with spirals of dough formed from refrigerated flaky rolls. The final touch is a glaze, brushed on the spirals when the dish emerges from the oven.

Mince Meat Cobbler

(Makes about 8 servings)

1 (1-lb. 9-oz.) can apple pie-filling	2 1/2 cups (one 28-oz. jar) None Such Ready-to-Use Mince Meat
1 1/2 teaspoons grated orange rind	3 to 4 tablespoons brandy
	1 (9-oz.) package Butter Crescent Flaky Rolls

Combine pie-filling with orange rind; spread on bottom of buttered 2-quart (12 x 7 1/2 x 2-inch) shallow baking dish. Combine mince meat with brandy; spoon over apple layer. Bake in moderate (375°F.) oven 10 to 15 minutes or until hot and bubbly. Open rolls according to package directions. Unroll and separate dough into triangles. Cut each triangle in half through its shorter dimension; twist each piece into spiral shape. Place spirals, point up, on hot mince meat mixture. Bake in moderate (375°F.) oven about 12 to 14 minutes longer or until spirals are golden brown. Combine one cup confectioners' sugar, one tablespoon each of orange juice and brandy; mix until smooth. Brush on spirals. Serve warm with orange garnish.

Book on Anton Schubel Is Acclaimed by American Critics

During his life, our "Tone" City Council thanks to our Councilman Edmund Turk. The Voice of America devoted to Schubel and American Slovenians a highly flattering ten-minute broadcast, just as did Radio Ljubljana.

Award-winning American author on minority groups Brewton Berry writes that the pictures of Slovenia published in Schubel's biography are so beautiful that he and his wife decided to pay a visit to Ljubljana, Bled, Bohinj and other beautiful spots in our old country.

Here are some comments by leading American critics:

Dr. John White, American composer, conductor and professor of Music: "... The book is admirably written, ... a fine piece of scholarship as well as a very interesting book about a fascinating man."

Professor Everett Hughes, former President of the American Sociological Association: "It is indeed a beautiful book. The author combined sociological insight with human warmth and with love of his native people."

Professor Rudolph Vecoli, Director of the Center for Immigration Studies, University of Minnesota: "From Carniola To Carnegie Hall will be a prized addition to the Immigrant Archives. I particularly admire the way the author presented the ethnic dimension of Anton Schubel's career. I am also much taken with the evocative paintings by Daniel Fugger."

Dr. Joseph Rousek, President of the International Social Science Honor Society: "Splendid work!"

Mrs. Erika Bourguignon, Professor of Anthropology, Ohio State University: "... a most enlightening contribution to our understanding of the dynamics of immigrant groups in this country."

Miss Edith Kermit Roosevelt, granddaughter of U.S. President Theodore Roosevelt: "This book has brought me much closer to an understanding of the great contribution Slovenians have made to the United States."

In 1969, Schubel and American Slovenians have also received much praise in a special U.S. Congressional Resolution, introduced by Congressman Mike Feighan and in a similar document issued by the Cleveland

Kres Folk Dancers On Television

The Kres Folk Dancers will appear on TV Channel 3 on December 28 at 11:00 a.m., on the "Young World Circle" at the invitation of the Cleveland School Board.

Christmas Wrestling Between Sheik, Bo Brazil

A big professional wrestling program is lining up for the Cleveland Arena, 3717 Euclid Ave., on Christmas Night, starting at 8 p.m.

Matchmaker Pedro Martinez has rescheduled a meeting between Bobo Brazil, uncrowned king of the heavyweights to many fans, and The Sheik, wily United States heavyweight champion. Both were disqualified in their Dec. 11th clash, for fighting outside the ring—where Brazil had chased The Sheik.

IN ADDITION, the upcoming holiday card also will feature two of the popular four-man tag team events. In one, polka-loving Moose Cholak will return to the area to partner Johnny Powers, North American champ for a battle with the colorful Love brothers.

In the other "tag tussle," Chief White Owl and Ivan Kalnikoff will join forces against The Kangaroos, clever team from Australia.

ST. VITUS

(Continued from Page 7)
229-589 was tops for the Lounge team.

Kepic's Lounge 881-780-874-2535
Norwood M. S. 827-777-821-2425

Standings December 11, 1969

Team	W	L
Kepic's Lounge	34	11
Mezic's Insurance	29	16
C.O.F. No. 2	26	19
Cimperman's Market	24	21
Grdina No. 2	24	21
Hofbrau Haus	23	22
C.O.F. No. 1	21	24
K.S.K.J. No. 25	21	24
Mike's Tavern	19	26
Hecker Tavern	18	27
Grdina Recreation 1	18	27
Norwood Men's Shop	13	32

Schedule for January 8, 1970

Alleys

1-2 Grdina 2 vs. Grdina No. 1
3-4 C.O.F. No. 2 vs. Norwood
5-6 Hecker T. vs. Cimperman
7-8 Mike's Tav. vs. Kepics L.
9-10 KSKJ 25 vs. Mezic Ins.
11-12 Hofbrau Haus vs. C.O.F. 1

Team High Series

Grdina Rec. No. 2	2752
Hecker Tavern	2730
C.O.F. No. 1	2719
Grdina No. 1	2663

Team High Single

C.O.F. No. 1	1040
Grdina No. 2	1007
Kepic's Lounge	969
Mike's Tavern	967

Individual High Series

B. Collingwood	653
F. Praznik	646
J. Gabrenya	643
B. Evans	640

Individual High Single

R. Albert	280
F. Praznik	259
J. Gabrenya	255
J. Slapnik	255

AMERICAN HOME PUBLISHING CO.
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Please send the American Home as my Christmas gift to:

Name _____

Address _____

City _____ Zone _____ State _____

For this gift I enclose \$_____

My name is _____

My address is _____

City _____ Zone _____ State _____

Death Notices

BOBNAR, JOHANNA (nee Brajer) — Mother of Frank Bobnar, Mrs. Alice Lausche, sister of Josephine Stanonik, Frances Krasovec.

EICHORN, HENRY A. — Husband of Carrie (nee Coughlin), father of Virginia Koran, Paula, Dorothy Dacar, Henry. Residence at 20190 Goller Ave.

HABE, JOHN SR. — Husband of Josephine nee Sutej, father of John, Josephine Plesnicar, Jane Lisy, Mary Waverly. Residence at 15011 Lake Shore Blvd.

KAUSEK, FRANK J. — Husband of Gertrude (nee Suhadolnik), brother of John, Caroline Strmole, Ivana Zaje (last two in Yugoslavia). Residence on Miner Rd., Highland Heights, O.

MERHAR, MILAN J. — Husband of Annie (nee Yurkovich), father of Milan Jr., brother of John, Joseph, Helen Fortuna, Jean Clemencic, Anthony. Residence at 18011 Neff Rd.

RAYER, JOSEPH F. — Husband of Ann (nee Drazdik), father of Joseph F., William D., brother of Marie Rayer, Anne Disanto, Moily Palechek, Louis. Residence at 19730 Naumann Avenue.

St. Ann's No. 150 KSKJ Seis Yearly Meeting

Lodge St. Ann's No. 150 KSKJ will hold its yearly meeting on Sunday, Dec. 21 at 1 p.m. at the Slovenian National Home on E. 80 St. There will be a \$1 gift exchange.

Refreshments will be served.

Health Museum Special Notes

The Cleveland Health Museum, 8911 Euclid Ave., will present a special "Health Film Festival" which will feature health films on Dec. 29, 30, 31, and Jan. 2, 1970. The films will be shown at 10:30 a.m. and 2:30 p.m.

The Museum will be closed Dec. 25 and Jan. 1.

Some of the films to be shown are, "How to Catch a Cold," "Eat Well — Grow Well," "The Story of Dr. Lister," "The Day Susie Lost Her Smile," "The Owl and Fred Jones."

MOVIES DEC. 27, 28 at 2:30 pm
MARIJUANA — A pot party is interrupted by police. Screaming, protesting, teenagers are caught and speak out. A teenager idol, Sonny Bono (of Sonny and Cher), provokes the teenagers to think for themselves. Makes no moral judgments; it simply examines the facts about marijuana.

ZULICH INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH

18115 Neff Rd. - IV 1-4221

Cleveland 19, Ohio

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR
To All My Relatives and Friends
Thank you for your Christmas greetings and
all your kindness.
In Deep Appreciation.

PAULINE STAMPFEL

1161 Norwood Rd.

Cleveland, Ohio 44103

Give Records —
"The Gift of Lasting Pleasure"
ALLELUIA!
HAPPY EASTER!

Mervar Records

6919 ST. CLAIR AVENUE

EN 1-3628

GRDINA FUNERAL HOMES

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINA FURNITURE STORE

15301 Waterloo Road

531-1235

Offered For The First Time

SLOVENE LANGUAGE COURSE

on RECORDS with TEXT BOOK

(Instructions presented in the English Language)

NOW YOU CAN LEARN THE SLOVENIAN LANGUAGE

at your convenience and in the comfort of your home.

COMPLETE COURSE \$16.00

postage .50

6 — 45 RPM records \$16.50

.72 Ohio residents

as sales tax

The complete SLOVENE RECORD LANGUAGE COURSE now available at

TIVOLI ENTERPRISES, INC.

6419 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Phone: (216) 431-5296

THE IDEAL CHRISTMAS GIFT!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
SLOVENIAN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVII

DRUGI DEL. — SECTION II

NO. 244

"POJDIMO V BETLEHEM IN POGLEJMO..."

Malo manj kot eno miljo vzhodno od Betlehema pri današnjem naselju Beth-Sachur se raztezajo poljane in pašniki, ki so takoj po prvem zimskem dežju nudili ovčjim čredam svežo pašo. Vsako noč "so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi". Tako tudi ono sveto noč, ko se je dopolnil čas, ki ga je Vsemomačni določil za prihod obljudnjene Odrešenika. Deviška Mati je rodila Sina božjega v človeški naravi, dete povila v plenice in — ker ni bilo ne zibeljke, ne košare, ne vozička ali posteljice — ga položila v prazne jasli.

Pastirjem, ki so tisto noč stražili črede, je angel Gospodov v božji svetlobi, ki je vse obsvetila, oznanil "veliko veselje", da se je v mestu Davidovem, Betlehemu, rodil "Zveličar, ki je Kristus Gospod". Evangelist Luka še dostavlja, — da so se pastirji "silno prestrašili". Najprej prestrašeni, potem ob besedah angela začuden in zavzeti, nato pa med petjem "množice nebeske vojske" Slava Bogu na višavah... vsi zamaknjeni so pastirji po odhodu angelov rekli drug drugemu: "Pojdimo torej v Betlehem in poglejmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod." Pri teh besedah, ki se berejo pri drugi božični maši, se malo pomudimo.

Pojdimo, so si rekli pastirji. Grška originalna beseda evangelistova in njen točen prevod v latinščino pomeni nekaj več kakor naš "pojdimo". "Transeamus" je v latinskom rečeno. Trans pomeni čez, preko, onstran. Pastirji so si torej rekli: Od tu, kjer smo, pojdimo tja preko pašnikov in čez kamenite ograje, ki obdajajo njive, tja do mesta in poglejmo, kje je prazen hlev, votlina z jasli, v katere je položen novorojenček.

Pojdimo tja preko, velja tudi nam in vsako leto se ponavlja: "transeamus!" Resničen Božič, to je, prihod učlovečenega Boga-Zveličarja, bomo doživel, ako se od točke, kjer duhovno smo, podamo tja, kjer je Bog, ki nas čaka kot dete, ves majhen, ponižen, odvisen od materine nege. Odtod, kjer smo, naj gremo. Kje smo? Ali ne vse preveč "v sebi"? Naš lastni "jaz" je osrednja točka, okrog katere se vse drugo suče Pretirano samoljubje in premišljena sebičnost, ki misli, da ji mora vse drugo služiti. Iz objema miselnosti, ki postavlja sebe vsemu za središče (egocentričen kompleks), moramo ven, strecti vezi ozkorčnosti in svoje središče preložiti v Boga. Kdor to storiti in v ljubezni Bogu služi, ta doživi, da mu tudi vse drugo v dobro služi, cesar sebičnosti ne doživi. "Tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu" (Sv. Pavel Rimljani) — Ven moramo iz materialistične miselnosti, ki v tvarnih minljivih dobrinah vidi glavni ali celo edini smisel življenja, ven iz mehkužnosti in lenive neodločnosti, ven iz bojazni pred žrtvami, ki jih krščanstvo nalaga. Ven, tja preko teh nečastnih slabosti v svetlbo pristnega in lepega krščanskega mišljenja in življenja, da najdemo Marijo in Jožefa in Dete božje.

Pot tja čez do jaslic je pot kesanja in zadoščevanja. Kdor se ne odloči stopiti na to pot, ne bo našel Zveličarja, ne v tem življenju ne v onostranskem. To pot Marija sama priporoča. Vse svoje življenje je hodila po poti odgovede in zadoščevanja za naše grehe; svojih grehov ni imela in zase ni potrebovala ne kesanja in ne zadoščevanja. Nad sto let že v prikazovanjih naroča pokoro in zvestvo izpolnjevanje zapovedi božjih kot rešitev človeštva iz še večjih stisk, katerim gre po grešnih potih naproti.

Pastirji so takoj "pohiteli", tako pravi evangelist, tja proti Betlehemu. Brez odlašanja in obotavljanja so šli isto miljo tako vneti in brzi, da so vsi zasopli vstopili v hlev pred božje Dete. Ni bila le naravna radovednost, ki jih je gnala; svetloba Gospodova, ki jih je bila obsvetljena, jim je močno vzbudila vero v Zveličarja, ki so jo tudi ti preprost sinovi izvoljenega ljudstva nosili globoko v duši. Vzbujena vera jim je ogrela srca, da so se podvzali iti gledat tistega, ki je "Kristus Gospod". Ta beseda nam pa ne pove toliko, kolikor je pomenila vernemu Izraelcu. Kristus, po naše Mazišnjec, je tisti, katerega Bog mazili za kralja, duhovnika in preroka. Prvi in pred vsemi od Boga maziljeni pa bo obljubljeni Odrešenik, ki bo prišel osvobodit grešni rod. Izrecno pod tem imenom je bil Odrešenik napovedan. Besedo Gospod so Judeje uporabljali izključno le za Boga; nikdar je niso rabilis za kakega človeka, kakor smo mi navajeni. Iz svetega spoštovanja, da bi najsvetjejše ime nikdar po nemarnem ne izgovorili, niso nikdar rabili tistega imena, s katerim se je Bog sam predstavil Mojzesu: "Jah," po naše: Jaz sem, ki sem. Pisali so to ime, v knjigah svetega pisma in napisi v templju, a namesto Jahve so brali in govorili: Adonai, to je Gospod. Pastirji so angelove besede mogli edino le tako razumeti, da je novorojeno Dete v Betlehemu Zveličar — Bog.

Brez odlašanja hitimo tudi mi tja k Zveličarju. Vera nam mora oči odpreti in ljubezen nas gnati. Če ni vere v nas, ne ljubezni, ne navdušenja in zamaknjenja, bo le telo pri jaslicah, duša pa hladna kje drugod. Pripravimo se torej, da nam Božič ne bo samo tisti praznik v letu, ki nam nalaga stroške za darila in voščila, ampak pravi pristni Gospod dan, ki nas duhovno obogati za vse leto.

(Gornje razmišljjanje je napisal za božično številko Ameriške Domovine pokojni ljubljanski škop dr. Gregorij Rožman leta 1957, torej dve leti pred svojo smrto.)

Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar

Tiste dni je od cesarja Avgusta izšlo povelje, naj se pošije ves svet.

In hodili so se vsi popisovati, vsak v svoje mesto.

Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodbine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča.

Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorjenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker zanj ni bilo prostora v prenočišču.

*

V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je pristopil k njim in svetloba Gospodova jih je obsvetila in silno so se prestrašili.

Angel jim je rekel: "Ne bojte se. Zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno."

In v hipu je bila pri angelu množica nebeske vojske, ki so Boga hvalili in govorili:

"Slava Bogu na višavah
in na zemlji mir ljudem,
ki so Bogu po volji."

Karel Mauser:

Gmajna nad Edlingom

Ko se z mrzlim vetrom ponudijo prve snežinke, zaklene toda skoz smrečje že sije lučka človek pomlad in poletje v srcu, pogleda, če molji niso načeli zimske suknje in se zmisli na božič, na novo leto in Sveti Tri kralje. Kakor navadne misli skoraj vedno kakor kamen pada v srcu, misli na božič pridejo nalahno, vedno spremljane z lepimi spomini, z željami in hrepenerji. Nič zato, če se misel izstrga nekje iz mladosti in se dotakne starin in črvivih ovčic izpred štal'ce, ki so bile desetletja pri hiši. Ta je morda najlepša in najsvetlejša.

Spomnim se božičev daleč nazaj. Tistih s starim čarom, ki še diše po zgodbah iz starih večernic in tistih, ki so prišli z veliko bedo in samoto in so bili na moč podobni prvemu božiču. In se spomnim božiča pri Serenjavskemu, v baraki na ljubljanskem barju in se spomnim božiča, ko sem v snegu do kolen grazil od Hodoša do Monoštra in nisan slišal slovenske besede, čeprav bi jo moral.

Nisem rad bral božičnih zgodb kjer se sin, ki je bil deset let zgubljen, vrne ravno za sveti večer. Utrjen od vsega tava

tistem kamnolomu ob jezeru, nekaj od Sv. Petra v Lesu, kjer so menda nekoč Rimljani imeli močno naselje, pa je po njih ostal samo muzej in nekaj okrasnih stebrov. Saj čas tako hitro mine.

Od vsega je ostala samo zima s snegom in misel na božič. Skozi deske in skoz špranje je pihalo v barako in treba je bilo misliti na drva. Izpod prigrada sem privlekел sekiro, potegnil s palcem po ostrini, navadil sem se bil tega v gmajni, kjer sem sekal les. Ostrine ni bilo. Vse ostrine so se v lesenem mestu zgubile.

Potlej sem stisnil sekiro pod padzduho, vzel vrečo in stopil do Groharjevega Tineta. Drobam je bil, majhen kakor škrat, toda odporen kakor stenica. Čakal me je sekiro in v vrečo.

"Greva?"

"Greva."

In sva oba vedela kam. So časi na svetu, ko vsak misli na eno. Redki so, toda so, hvala Bogu. Zdaj jih najbrže dolgo ne bo, ker je predobro ljudem.

In sva šla. Lepo vštric, naravnost mimo pokopalnišča. Pot ledena, mraz tak, da so se miše mrljici pod zemljo smilili. Samo sebi se nisem smilil.

Na vrhu sva obstala. Todel je bila jasa, kjer so pred leti sekali. Zdaj so od mogočnih smrek

ostali štori, trdno zasidrani v zemljo, presušeni do samih mogočnih korenin. Dober les je v korenini, gost in če je suh gori kakor sam zlodej. Dvakrat več gorkote da kakor navaden les.

"Sem imel doma drva nič koliko," se je Tine nenadoma ujezil. "Do oken je segala krada. Butare in okleški, vmes mecesnovi, ki so smolnati in gore takoj, da jih nemara še v peklu nimajo takih. Na, zdaj pa štore obsegaju."

Pljunil je skoz zobe kakor je on znal, potlej pa odprl tobacnicu, kjer je imel narezan zelen domać tobak.

"Zvij eno," mi je porudil. "Toda sedi na štor. Dvakrat potegneš in te vrže."

In je bil res tisti tobak od samega zlodeja. Žgal je in pekel, toda tobak je bil. Vsaj dišal je po tobaku. Tine ga je menda imel tri dni v preši. Tako je pravil. Zelenega tobaka ne zna delati vsak.

Potlej sva pričela. Štore sekati ni lahko. Zasekati moraš pri korenini potlej pa udariti od zgoraj. Za dlan širok leseni list se ti zvali pred noge in si ga vesel. Tine je znal boljše. Pri vsakem zamahu je vzdignil, nekako pihnil, tako kakor stari tesari.

Spodaj je ležalo leseno mesto. Iz krivih cevi se je kadil dim in na črnih strehah se je svetil sreč. Zadaj je v belini spal Goldack in čezenj je prihajal božič. Miren, tih, preprost, žalosten božič, ki ga ne pozna vsak. Pred nama leseni listi, ki sva jih odvijala od štorov. Očnili vreči in v najinih rokah topi sekiri. Kakor da sva presekala svet in pol. In je na eni strani ostala bogatija in sreča in na drugi osušena kri in velike solze. Vse, kar je bilo lepega na tem svetu, so bile tiste strehe, potresene s srečem, ki je bil videti od daleč kakor sladkor.

Zapisal sem eno malenkost, če tako rečem. Zakaj v resnicu na svetu ni malenkosti. Vse je posvezzano in zvezzano, zavozljano in skrotovljeno in kadar skuša zavozljano razvozljati, tedaj bovidel, kako velike so majhne stvari.

Pa sem zapisal tale spomin na tisto edlinško gmajno, za sram božič zapisal. V spomin in pozdrav tistim, ki so v lesem mestu živili in v spomin tistim, ki so iz otrok zrasli v zrelo mladost, da bodo vedeli, da smo iz zmrzle zemlje kopali njim božični večer in da je bil tisti božič topel zato, ker je po vseh barakah v gašperlih gorela skrb očetov in žalost mater.

Ce ni to lep spomin, pa je resničen. Bolj resničen kakor zasnežena gmajna s sinom, ki se na sveti večer vrača, bolj resničen in bolj globok kakor kar koli.

Ce ti vest sprašujem, oprosti, prijatelj. Tudi sebi jo. In še komu, ki ni obsekaval štorov, ki se ni stradal kot pes, ko se je bel kruh metal v sode, ko je žamet šumel, ko so se v lučih kopale dvorane in v plesih žehata telesa. Prav tisti čas so raši otroci v zastenčenih barakah greti premrle roke.

Ne verjamam, da je svet v dva del presekani. Verjamam pa, da je človek.

Ko boš letos jaslice narejal, ovčice posajal v mah, pridi, da s Tinetom stopiš še na tisto edlinško poseko. Boš le videl koliko lepši bo božič. Saj ne bomo obsekavali, samo tiste stare štori si bomo ogledali, naše stare zamahne presodili, pogledali, če je še tista zmrzel po črnih strehah, kakor je bila takrat in spet šli nazaj.

In če ti na tisti edlinški gmajni ne bo dano spoznati, kaj je življenje, potlej zapri in zabij vsa vrata. Mrtev si in trohni pa sam ne veš.

Zase vem. Ko bi imel še kakšno iver tistega štorja, za vsak božič bi jo otrokom pokazal.

PRED JASLICAMI

Tiho, tiho,
bratci in sestrice,
v Bethlehemu
ne žgolio tice,
kadar lepo
Detece Device
pod večer zaspri.

Tiho, tiho,
da ne prebudimo
sveto Dete;
k jaslicam stopimo;
lahno, lahno,
da ga ne zbudimo
s hrutom naših dñi.

Ali vendar,
bratci, prebudimo
božje Dete,
da mu potožimo
hude čase,
ki jih zdaj živimo
bedni mi ljudje.

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO
VOŠCI VSEM PRIJATE-
LJEM IN ZNANCIEM

**JOHN A.
FAKULT**
COMMISSIONER
Cleveland Municipal
Light & Power
Comissioner

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU ŽELI VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM IN ZNANCIEM

LONGFELLOW EAGLE SUPERMARKET

JACK in FRANK TROHA, lastnika

15800-02 Waterloo Rd. IV 6-4290

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO VSEM!

EAST 200TH HARDWARE

673 East 200th St. Euclid, Ohio 44119
481-8448

Hvala vsem za naklonjenost v preteklosti in
se priporočamo za bodočnost

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM
POSETILCEM, PRIJATELJEM IN
ZNANCIEM

JOHN PETRIČ
lastnik

SLOVENSKE BRIVNICE

783 East 185 St. IV 1-3465

Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost
in se priporoča za bodoče

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI
vsem prijateljem in odjemalcem
ANN KOVACH, lastnica

COLLINWOOD DRY CLEANING COMPANY

Pri nas napravimo vedno pravorstno delo.
Pridemo iskat in pripeljemo na dom.
15210 Saranac Rd. GL 1-4746

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM!

COLLINWOOD BAKING COMPANY

16006 Waterloo Rd. IV 1-7526

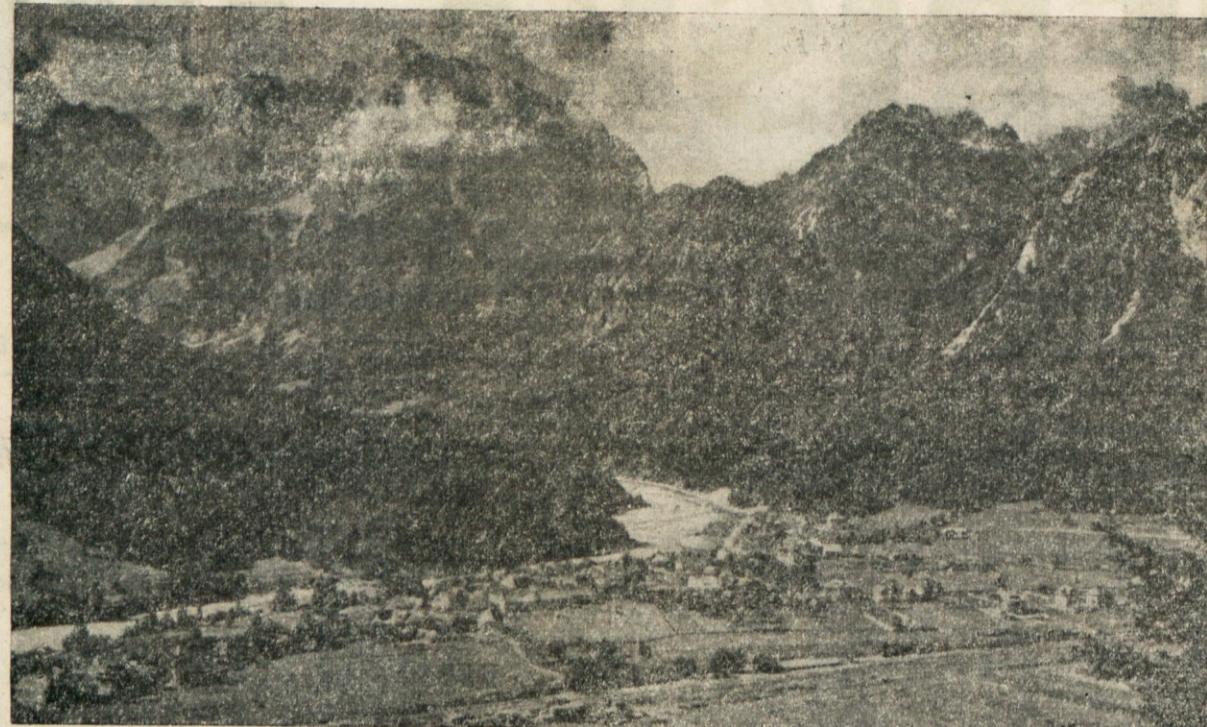
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCIEM ŽELI

L & M TOBACCO AND CANDY CO.
JOHN E. LOKAR, lastnik
784 East 185th St. KENmore 1-8777
CANDY - CIGARE - CIGARETTE
IGRAČE NA DEBELO

SEASON'S GREETINGS!
VESEL BOŽIČ! Srečno novo leto!

Electric Motor Repair Co., Inc.
3340 St. Clair Ave. Tel.: 881-5766

DRAGO PRELOG, LASTNIK

KRANJSKA GORA — Kranjsko gora je turistično središče gornje Savske doline. Smrekovi gozdovi z jasami in zuborečimi potočki ter pogledi na bele stene gora vse naokrog nudijo užitek letoviščarjem, ki se iz vročih krajev umaknejo v gorski hlad. Prostrani snežni bregovi, hotel in žičnica na Vitrancu (1631 m), ki v 24 minutah premaga 743 m višinske razlike do vrha, privabljajo smučarje še sredi po-mladci.

Kranjska gora je vas, ki se po-

časi ureja za turistični promet, ima nekaj gostišč in motel, sobe oddajajo tudi zasebniki. H Kranski gori se odpirata vila razcepljeni dolini Velika in Ma-la Pišnica. Nád njima se belijo vrhovi Razor, Prisojnik in Mojstrova. Iz Velike Pišnice se vzdiguje gorska cesta, del mednarodne alpske ceste. Gradili so jo ruski ujetniki med prvo svetovno vojno. Mnogi od njih počivajo v grobovih pri Ruski kapelici. Ob tej alpski cesti so razvrščene planinske postojanke: Mihov dom (1150 m), Koča

na Gozdu (1226 m), Erjavčeva koča (1515 m), Tičarjev dom (1620 m) in Poštarska koča (1725 m). Table ob cestnih vijugah naznavajo višino in opozarjajo na razglede v Skrlatico, Krnico in stene Prisojnika. V zadnjih letih so utrdili in zasadili strme bregove, ki jih je uničevala erizoja in s tem ogrožala cesto. Na prevalu Vršiču (1611 m) doseže cesta vrh in se začne spuščati v Trento, kamor se odpirajo novi čudoviti pogledi.

Ludovik Puš:

Kmet v domovini se potaplja

Komunisti v Sloveniji uvidevajo, da bi bilo kmeta treba rešiti iz obupnega položaja, kamor so ga spravili s svojo popolnom zgrešeno narodno in gospodarsko politiko. Poročila iz domovine nakazujejo, da jim reševanje kmečkega stanu nič prav ne uspeva in da je upravičena božnja, da bodo kmečko domačijo dokončno uničili.

I. Mislim, da je vprašanje reševanja in ohranjanja kmečke domačije eden najvažnejših, temeljnih problemov za obstanek slovenskega naroda samega. Zato ne bo odveč, če se z njim seznaní tudi združna javnost, čeprav mi vsi skupaj od svoje strani z najboljšo voljo ne moremo preokreniti razvoja, ki so ga pred 25 leti komunisti vedoma in po načrtu sprožili in započeli, pa ga sedaj ne morejo ustaviti. Vedeti pa moramo, kot zavedni narodnjaki, da je problem kmečkega stanu tu, vedeti, da se kmet v domovini, kolikor je od tega stanu še ostalo, le z največjo težavo še vzdržuje nad vodo. Morda pa bo le prišel čas, ko bomo lahko tudi mi pomagali pri njegovem reševanju.

Kdor je v preteklosti kaj pisal o kmetu, o njegovi domačiji in gruntu, ni pozabil naglašiti, da je domačija, večja in manjša, vir in izvor narodove fizične moči in zdravja ter vrelec njegove kulturne in duhovne samorastlosti. Na kmetskih je tudi zasidrena stabilnost javnega reda in miru, zdrave kontinuitete (ne-pretrganega nadaljevanje) narodnih izročil in močna afirmacija narodne karakteristike. Na tem mestu ne bom ponavljal vsega tistega, s čimer sem v letih med obema vojnoma sam prepričeval kmečke ljudi o njihovem posebnem poslanstvu kot jedru in osnovi naroda, pa tudi nekmečke kroge z raznimi spisi in razpravami o tem predmetu. Prehodil sem slovensko deželo ponovno podolgem in počez, spodbujal na sestankih in zborovanjih kmečke ljudi, zlasti mladino, na nihove naloge, kako bi zagotovili kmečkemu domu gospodarski obstop in napredok, in bi s tem tudi ohranili in razvijali vse kulturne in duhovne prvine v tem domu. V kmečkih in kmetijskih organizacijah (Kmečka zveza, Kmetijska zbornica, zadržuščiščo) smo z skupnimi močmi s kmečkimi voditelji z dežele iskali pota in načine, ki bi nas pripeljali do cilja: zago-

toviti slovenski kmetiji gospodarsko trdnost, uvesti socialno zaščito in negovati pristne prvine kmečke kulture in duhovne stavevine podeželskega življenja.

Komaj dobro smo bili začeli, ko je prišla druga vojna ter vse delo in načrt prekrizala. To je bila velika nesreča in ogromna škoda zlasti tato, ker je bil o vzpostavljenem najožje sodelovanju med temi organizacijami in javno oblastjo v Ljubljani in Beogradu, kjer je bila povsod na oblasti bivša SLS, sedanja Slovenska krščanska demokracija v združstvu; povsod se je kazala dobra volja slovenskemu kmetu odločno pomagati na noge in ga učinkovito podpreti, da si bo potem z lastnimi močmi sam pomagal do boljših časov in razmer. Jaz lahko to javno zapisem, ker sem bil sam srednja načrtov in akcij, da bi se zgoraj navedeno doseglo.

Vojna je vse podrla, in komunistična revolucija zvezana z okupatorjevim nasiljem je prisilila kmetovo stisko do roba in čez rob.

Nobenega dvoma ni, da je komunistična revolucija najtežje, rekli bi skoraj lahko — edino težko prizadela kmetia, zlasti v predelu Slovenije, ki je bila med vojno znana kot Ljubljanska pokrajinca. V mestih revolucije ni bilo, ker se jih zasedle okupatorske čete, a dežela je ostala nezaščitena razen redkih sovražnih patrulj, ki so pa za kmečke vasi in naselja pomile samo nesrečo.

Vsespolno je dognano, da je bil slovenski kmet (in bi bil vsak kmet katerega koli naroda) nasprotem komunizmu in njegovemu nauku. Znano je, da je bil naš kmet v ogromni večini pristaš SLS in njenega političnega, socialnega in gospodarskega programa, ki je v celoti in brezkompromisno nasprotival onemu, kar so komunisti učili in kar so doseči hoteli. Ntorej čudno, da je kmet skoraj soglasno (z morebitno izjemo kakih vaških magnatov in postopacev) partizanstvo odklonil, ker je vedel, kdo se za njim skriva. Ima oster čut in bistro presojo v tem oziru in ga zato reje ni bilo mogoče ukoniti. Ko je zaradi partizanskih akcij, ki niso imeli namena sovražnikovih patrulj izgnati (to ni bilo mogoče) pač pa ukoniti kmeta k sodelovanju, sovražnik začel izvajati represalije s požiganjem

in množičnim odpeljevanjem nedolžnih ljudi v koncentracijska taborišča, je kmetov odpor dosegel višek: segel je sam po orožju in se branil. Kmečki mladci so polnili odrede vaških straž v pozneje domobrancev, da so ušli nasilnim mobilizacijam in branili domove in družine. Tedaj je zazidal med kmetom in komunističnim partizanom nepremostljiv prepad. Postala sta odprta sovražnika in taka ostala do konca vojne in revolucije.

Komunistična doktrina kmeta kot samostojnega proizvajalca ne prizna. Kot tak' bi bil komunizmu usodno něvaren. Zato je po tem nauku treba pri vsakem narodu, kjer ima kmet večino, tegu zreducirati na neznatno manjšino, to manjšino pa kolektivizirati, da postane kmečki človek iz neodvisnega gospodarja navaden delavec kolektiva. Tako veli in zahteva komunistična postava že sama po sebi v vsakem primeru. V slovenskem pa se je razmerje med komunističnim partizanom in kmečkim ljudstvom spremenilo v odprt sovražnost, kjer je govorilo orožje. Razumljivo in logično je zatorej, da so slovenski komunisti iz maščevanja sklenili kmeta ukloniti s silo ali pa ga iztrebiti. Ukloniti ga ni bilo niti s silo mogoče po končanih vojnih operacijah, zato-rej: uničiti. In začeli so z uničevanjem dosledno in načrtovno.

Reči se mora, da so imeli v prvih letih po vojni pri roki vsa sredstva v ta namen. Saj kmetijskih pridelkov sploh niso veliko potrebovali, ker je jugoslovanske komuniste UNRRA (ki ji je načeloval bivši newyorski župan La Guardia) kar zasipala z živiljenjskimi potrebščinami. Ljudem se je dobro godilo tudi brez kmetia in njegovih produktov, saj se zanje skoro nihče ni zmenil in kmet še tiste revščine, ki jo je bil v takih razmerah pridelal, ni mogel spraviti v denar. Začel se je zanj krijev pot. To so komunisti hoteli in se zanj ne samo niso brigali, ampak so napovedali kolektivizacijo vse kmetijske zemlje. To je pogalo mladino s kmetom v mesto na debelo, ker ni videla bodočnosti na kmetiji, a v mestu in tovarni so oblastniki silikali fantu in dekletu vso lepoto živiljenja.

S pretirano, gospodarsko neutemeljeno industrializacijo Slovenije in celotne Jugoslavije je komunistični režim kmečki stan zadel naravnost v srce, ker je domačija odpeljal v tovarno skoraj vso mlado moč. To je bilo

(Dalje na 3. strani)

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠCILA

DR. A. L. GARBAS

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

6411 St. Clair Ave.

EXpress 1-5300

Vesele božične praznike in srečno novo

leto želi odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

Se priporočamo

672 East 152nd St.

GLenville 1-5374

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VSEM!

DR. P. B. VIRANT

OPTOMETRIST
PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

15621 Waterloo Rd.

IV Vanhoe 1-6436

v poslopiju Central National Banke

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

361-5214

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedenje kako okusna jedila po zmernih cenah. Točna postrežba in čistoča v vseh ozirih.

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike

in srečno novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI
vsem prijateljem, znancem in odjemalcem

BARAGA WINERY

ODLIČNA DOMAČA VINA

15322 Waterloo Road

IV 1-5230

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

ZELI ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

JOE'S SHOE REPAIR

749 East 185 Street, na oglu Muskoka Ave.

Hitra in točna postrežba!

Joe FUGINA - lastnik

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO VSEM!

TREBEC EXCAVATING, INC.

571 East 200th St.
Euclid 19, Ohio
IV 1-1000

Best wishes for

a Merry Christmas
and a Happy New Year**Min's Beauty Salon**

6430 St. Clair Ave. EN 1-7157
Lastnica MINNIE KADER želi vsem gospom in gospodinam, ki obiskujejo naš salon, vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, kroglačem in kroglačkam, prijateljem in znancem želi

ANGELA POZELNIK

lastnica

WATERLOO RECREATION

BOWLING ALLEYS
15721 Waterloo Rd. IVanhoe 1-9595

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM INZNANCEM

EUCLID JALOUSIE INC.

490 E. 200 Street 486-1112

Kompletna oskrba hiš z aluminijastimi okni, vratmi in potrebami za verande, patio itd.
Prosta ocenitev!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

JAY & VEE DELICATESSEN

Zahvaljujemo se vsem našim odjemalcem za njihovo dosedanje naklonjenost in upamo, da nam bodo isto ohranili tudi v bodoče!

JOHN in VERA, lastnika
vam sporočata, da boste vedno dobro posluženi!

16024 Grovewood Ave. IV 1-3924

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
vsem odjemalcem in prijateljem žele in se obenem
zahvaljujejo za naklonjenost v preteklosti in se
tudi priporočajo za bodočnost

BRODNICK BROS. APPLIANCE & FURNITURE

16013 Waterloo Rd. IV 1-6072
FRANK JOS. BRODNICK in JOHN J. BRODNICK, JR.,
lastnika

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

PRIMC DELICATESSEN

Vedno na razpolago grocerija vseh vrst,
meso za prigrizek, pivo in vino
15508 Holmes Ave. Tel.: GL 1-7487

KMET V DOMOVINI SE POTAPLJA

(Nadaljevanje s 2. strani)

napravljeno po načrtu in z namanom, da kmet tako zdecimirajo, da politično, gospodarsko in kulturno ne bo nič pomnil. Dosegli so z luhoto, da so skoraj čez noč ostali kmečki domovi prazni, ker mladih ljudi ni več bilo. Mnoga dobra kmetija se je zamajala in bila radi pomanjkanja delovne sile primorana iskat pomoči s priljubito v kolektiv. Kar ni šlo v kolektiv — in resnici na ljubo je treba povedati, — da so starejši in stari ljudje napeli zadnje moći, da so ohranili kmetije izven kolektiva, neodvisne in samostojne, kakor so jih bili prej vajeni, je prekrižalo komunistični zahtevek, da se mora celotno kmetijstvo kolektivizirati. Kmet je žilav in odporen do skrajnosti in se ni uklonil. A prizadet je bil težko. V nekaj letih po koncu vojne se je število kmečkega prebivalstva v Sloveniji po uradnih statistikah zmanjšalo od prejšnjih cca 60 procentov na kome 25 procentov, torej padec za več kot polovico.

Že sam ta ogromni premik v strukturi poklicne zaposlitve je spremenil slovenski narod v kratki dobi nekaj let iz pretežno kmečke, podeželske ljudske plasti v pretežno industrijsko, mestno plast. Sam po sebi bi bil tak premik naraven in umesten do gotove meje, ker se je itak po najni potrebi del kmečke mladine vedno in redno tudi prej odilval v mesto in tovarno. Zločin zoper kmeta in zoper narod pa je bil storjen s tem, da se je ta sicer naravnini proces izvršil skokoma v zelo kratkem času, in drugič, da so s posebnimi ukrepi skoraj vso kmečko mladino zvabili z domačij, ki so na ta način ostale prazne.

Kakor koli motrimo ta zločin, se nam pokaže kot tak. Izkazalo se je kmalu, v zadnjem času pa naravnost katastrofalno, kako gospodarsko nepremišljen je bil ta ukrep komunistične oblasti in partie. Motiviran je bil čisto politično, da bi se zlomila odpora sila kmečkega ljudstva. V ta namen so ustanačljivi tovarne in podjetja, ki niso imela gospodarske osnove in izgleda za razvoj ter se začela drugo za drugim propadati. Danes vemo, zakaj je deset tisoč slovenske mladine na delu v Nemčiji. Zapustili so dom za delo v domači tovarni; ta je radi nerentabilnosti prenehala z delom ali propadla, fant in dekle se nista hotela vrniti domov na kmete, zato sta zapustila domovino in se podala na delo v tujino. Med tem marsikateri kmečki dom radi pomanjkanja delovne sile propada in bo pripadel. To je zločin.

Kmetije danes še komaj vzdržujejo stari ljudje. Z njimi bolegla v grob ne le samostojna kmetija, ampak tudi vse tiste velike vrednote, ki jih je kmečki dom ohranjal iz roda v rod. Posušil se bo studenec živčne moći, ustavila se bo zibel v kmečki domačiji, pretrgana bo dragocena tradicija navad in običajev, podeželska kultura je zapisana smrti, ognjišče slovenske vernosti bo ugasnilo. Vse to je v skladu s komunistično doktrino. A vse to je še hujši zločin. Utaplja se slovenski kmečki stan, steber in nosilec naroda. Kaj bo z narodom?

— Britanska kolonija Hong Kong ima preko 2.6 milijona prebivalcev.

SATELLITE BAR

7117 St. Clair Ave.
Lastnica MIMI MARIN vošči
gostom in prijateljem
vesel Božič in srečno
Novo leto.

Fran Erjavec:

Božični večer na Kranjskem

Pratika, zvesta družica vsaki slovenski hiši, naznana najkratje dneve. Medlo sonce obseva pusto zemljo in snežna odeja krije polje in travnike. Ob cesti opreza sestrade vrane in se leno preletavajo z drevesa do drevesa, medtem ko vrabci in strnadi, šinkave in šrklice prezebojajo okoli hiš in brskajo pri zideh, ali se ne bi tu morebiti našla še kaka mrvica hrane. Poti in ceste so prazne, niti beracel ni videti. Božični prazniki so pred durmi. Vsak je najrajski doma v svojem kotu; na te svete dni noče nadlegovati, dobro vedoč, da bodo zato gospodinje po praznikih tem radodarnejše.

Toliko živahne je pa je po hišah. Mati ima veliko peko in po vsej hiši se širijo tisti dobrivi duhovi po poticah in gubanicah.

Med mnogim pecivom se odlikuje po velikosti posebno poprtnjak, ki bo na velike praznike ves čas ležal na mizi in ki ga še na svetih treh kraljev dan načne gospodar, s tem da ureže vsakemu v družini svoj kos, ne pozabivši niti živine v hlevu niti kuretine pred pragom, da bi bila zdrava ter se dobro redila.

Zdaj prinese gospodinja v hišo posodo z žerjavico in kadilo ter oboje poda očetu gospodarju. Ta se odkriva, za njim vsi moški in takoj se uredi sprevod. Najprej stopa pastir s svetilnico v roki, za njim gre gospodar, trosi kadilo na žerjavico, potem se vrste otroci in posli. Tako hodijo od hrama do hrama, od shrambe do shrambe, povsod kadeč, kropeč in moleč. Oče se ta večer otrokom zdi oblastnejši kakor navadno, skoraj pol duhovnika je, in celo glas mu zvezna praznično.

Ko se sprevod vrne v izbo, so prizgane pri jaslicah vse svečice; zdaj jih hiti vse gledat in hvaliti mojstra. Mati poklekne, okoli nje otroci, za njimi dekle in moški; iz pobožnih src se utrga stara božična pesem: "Patišči, vstanite, pogledat hitite!"

Bila sva mlada oba

Bila sva mlada oba,
ko preko mosta sva šla.
Maj je dehtel in mak je cvetel,
jaz pa od sreče ves svet bi objel.

Se še spominjaš nazaj,
daleč je že tisti maj,
so leta minila, vsa siva sva že,
jaz pa spominjam se še.

Ko v mraku zrem v vodo,
vidim leta, da teko,
mladost je za nama, že bliža
se noč.

Bila sva mlada oba,
ko preko mosta sva šla.
Zdaj pa drheče mi stiskaš
roko,
vendar je obema lepo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETU ŽELIMO SVOJIM ODJEMALCEM

PRIJATELJEM INZNANCEM!

ANZLOVAR'S DEPARTMENT STORE

6214 ST. CLAIR AVE.

NEW YORK DRY CLEANING CO.

6124 Glass Ave. Phone: HE 1-6465

LASTNIK W.M.A. ROPOS VOŠČI VSEM

PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM VESELE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN VSO SRECO V NOVEM LETU

PROSIMO PRINESITE K ČISCENJU ZGODAJ

SLOVENSKA PRISTAVA

želi
svojim članom, prijateljem, obiskovalcem
in vsem slovenskim rojakom
po Združenih državah, po Kanadi in drugod po svetu

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

SEASON'S GREETINGS
A MERRY CHRISTMAS AND A MOST HAPPY
NEW YEAR
TO OUR CUSTOMERS AND FRIENDS

LACH'S BAR

875 E. 79 St.

EN 1-9061

BOB BRINKO, manager

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELITA
VSEM PRIJATELJEM INZNANCEM

ANTON IN JUSTINA KLANČAR

1084 E. 67 St.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELITA

DR. MAKSI META RAK

15517 WATERLOO RD.

Telefon

urad: KE 1-0700 • doma: IV 6-4958 • Akad. med. HI 2-8500

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies

vogal St. Clair Ave. in 68th St.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

BRADACH'S MARKET

GROCERIES — MEATS

Domače klobase — Hams — Želodec

5919 PROSSER AVENUE

HE 1-0982

We deliver

EDDIE & JOSIE, lastnika

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

HE 1-5479

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo

vesele božične praznike in srečno novo leto.

BELOKRANJSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ŽELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM

SLOVENSKIM ROJAKOM VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

ČITATELJEM AMERISKE DOMOVINE

JOS. J. PESHEL, zastopnik

V. ELY, MINN.

VOŠCIMO VSEM NAŠIM ODJEMAL-
CEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

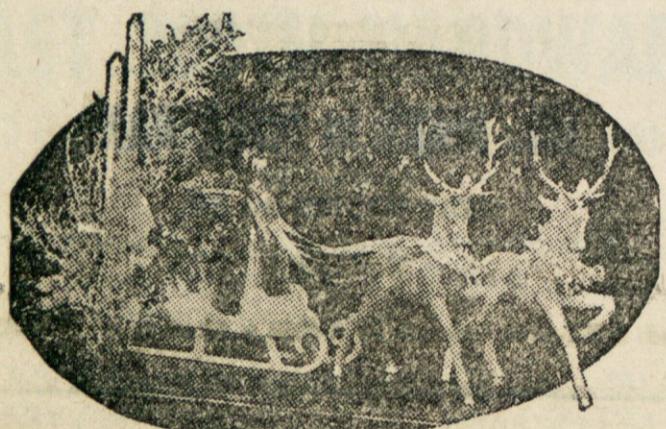
Naše podjetje Vam nudi kompletno izbiro
pohištva za Vaš dom po najnižjih cenah.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 St. Clair Ave. 361-3634

Mr. in Mrs. JOHN J. SUSNIK in sinovi.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELITA VSEM ORJAKOM IN ROJAKINJAM

Michael Telich John R. Telich, GLU
ZASTOPNIKA

SUN LIFE OF CANADA
2829 Euclid Avenue CH 1-7877

THE NORWOOD MEN'S SHOP
6217 St. Clair Ave. UT 1-1393

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in vsem rojakom. Hvala za za-
upanje, priporočamo se za bodoče.

MERRY CHRISTMAS SEASON
AND A HAPPY NEW YEAR

BARAGOV DOM INC.

IN

Družabni klub v Baragovem Domu

želiata svojim članom, prijateljem in vsem rojakom
vesele božične praznike in srečno novo leto!

6303 St. Clair Ave. EN 1-5926

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIM VSEM SVOJIM PRIJATELJEM
IN ZNANCIM!

FRANK VIRANT
(RIBENCAN)

2194 Glenridge Road Cleveland, Ohio 44117

EMILEE'S BEAUTY SALON

6128 Glass Ave. Cleveland, O. 44103
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
Tel.: 881-6480 EMILEE JENKO

Season's
Greetings

PIRAN — Zgornja slika prikazuje mesto Piran v Koprskem Primorju. Piran ima vse značilnosti sredozemskih obmorskih mest, ki vzbujajo pri obiskovalcih s celine občutje prijetne neavdnosti in znamenitosti. Pomaknjene je na konico nizkega slemena, ki se od Šavrinskih brd spušča v morje. Na rtiču stojita svetilnik in stara cerkvica. Počne zavzema gmota hiš, prepletenih s tesnimi ulicami, spešljanimi marsiksi pod oboki. Vrh brega gospoduje nad mestom stolnica s posebej stoječo krstil-

nico in mogočnim zvonikom. Morje je pri Piranu mnogo globlje kot v Koprskem zalivu in sega v sreda mesta, kjer je urejena mala, notranja luka. Del te lupe so konec prejšnjega stoletja zasuli in tako ustvarili srednji Tartiničev trg, imenovan po slavnem rojaku, violinistu in skladatelju Tartiniiju (1692-1770).

Pomen Pirana je predvsem v pomorstvu in turizmu. Leta 1954 so v Piranu ustanovili podjetje Splošna plovba. Začelo je s tremi ladjami: Martin Krpan, Go-

renjska in Rog. Za turiste, posebno za izletnike, je privlačno še svojsko vzdušje starinskega obmorskega mesteca. Če gremo gor k stolnici, je pod nami vse mesto s korcastimi strehami, trgom in ulicami, vse okrog pa modro morje. V zvoniku je razgledišče, kjer se nudi prava paša ocem. Mestni muzej ima razstavljene lepe zbirke o zgodovinski preteklosti in pomorstvu, v bližini pa je majhen akvarij. Iz Pirana gre stara cesta čez hrib v Strunjan, glavna pa ob obali v Portorož.

F. Žebot

Andrej Bernard Smolnikar

Letos o Božiču bo minilo stoljet, kar je v bolnici v Philadelphiji umrl nekdanji bogoslovni profesor v Celovcu, slovenski rojak Andrej Smolnikar. Povprečnemu Slovencu njegovo ime ni poznano, še manj njegovo življenje in delovanje. Od svoje zrele moške dobe pa se do smrti je živel v Združenih državah. Tu je bil tudi rojšče njegovega kontroverznega delovanja, motiviranega v njegovih vročično-bolestni duševni ekscentričnosti. Zato predstavlja Smolnikar sam, njegovo življenje in delovanje, če nam je to ljubo ali ne, kos slovensko-ameriške zgodovine. Iz svoje predameriške dobe pa je poznan v slovenski literarni in splošni zgodovini radi ožjega stika z našimi velikimi možmi devetnajstega stoletja: Prešernom, Slomškom, Barago, Čopom, Kotitarjem in Ahaclom.

Smolnikar si je pridobil dokajšnjo notornost, ko je po svojem prihodu v Ameriko (1837) je javno napadati nauk o papeški nezmotljivosti in ustanovo papeštva samega. Dana mu je bila izredna, ceprav v njegovem prvemu dvomljiva čast, da je redek — če ne edini Slovenec-ovkovečen v svetovni literaturi. Slavni ameriški pesnik, in pisatelj Henry Wadsworth Longfellow (1807-82) mu je posvetil v svojem potopisnem romanu "Hyperion" (1839) dve poglavji.

Rodil se je Smolnikar leta 1795 v Kamniku. Gimnazijo in licej je dovršil v Ljubljani, kjer je leta 1816 načel bogoslovne študije, ki jih je z odliko dokončal leta 1820, ko je bil posvečen v mašnika. Kaplanoval je eno leto v Stični, tri leta v Ložu in eno leto v Škofji Loki. Leta 1825 je vstopil v benediktinski samostan v Št. Pavlu na Koroskem. V samostanu je privzel redovno ime Bernard. Šentpavelski benediktinci so oskrbovali pouk na celovški gimnaziji in liceju. Predstojniki so namenili nadrjenega Smolnikarja za profesorja sv. pisma nove zaveze. Navorava ga je obdarila z izrednim talentom, bil je priznan jezikoslovec, mojster v latinščini. Iz njegove ohranjene literarne zapuščine je razvidno, da je pisal knjige in razprave v latinščini, nemščini, angleščini in slovenščini.

V Šentpavelskem samostanu se je Smolnikar zaprl v svojo

pravico "veta", pa je njegovo izvolitev že vnaprej prepričila. Tako se je zgodilo, da je bil izvoljen nekdanji menih iz Camaudonija Maurus Capellari, priznan teolog in filozof. Še kot menih je napisal več knjig, v katerih je branil nauk o papeški nezmotljivosti. Po tem razgovoru je Smolnikar poizvedoval za Capellarjeve knjige. V originalu jih ni mogel nikjer dobiti. Zvedel pa je, da je najvažnejše njegovo delo "Zmagoslavje Sv. Stolice in Cerkve" bilo prestavljen v nemščino. V kratkem je knjigo prejel in je ni odložil, dokler je ni prebral do zadnje vrstice. Knjiga, ki bi mu naj utrdila vero v papeško nezmotljivost, je učinkovala na Smolnikarja prav v nasprotni smeri. Kakor je sam poizvedoval Longfellowu, je našel v tem Capellarjevem delu "mnogo napak in zmot". Odtlej ni več veroval v papeško nezmotljivost. Ne samo to, prišel je celo do zaključka, da je treba "podreti zidove, ki ločijo kristjare od kristjanov". Tedaj se je odločil za pot v Ameriko. Začel je pisati v latinščini — kakor sam pravi — "moje veliko delo o svetopisemski hermenevitiki" (razlaga sv. pisma). Med pisanjem ga je "Duh" spodbujal k delu in mu dajal voljo in moč, da je končal rokopis. Spravil ga je v skrivno odprtino v zidu cerkve, da ga ob odhodu vzame s seboj v Ameriko. Svoje novopriderobljene nazore je znašal spremno prikrivati. Prijateljem in znancem se sicer ni mogel povsem utajiti, vendar so ga ščeli preje za svojevrstnega čudaka kot za krivoverca.

Kako priti v Ameriko, je bila odslej Smolnikarjeva velika skrb. Bal se je, da bo v tem načrtu naletel na nepremostljive ovire tako pri svetnih kot pri cerkevnih oblasteh. Izredna nepričakovana prilika se mu je ponudila, ko je ameriški misijonar Friderik Baraga prišel leta 1837 na obisk v domovino. Smolnikar je takoj stopil z njim v stik in se mu ponudil za delo v njegovih misijonih. Baraga seveda ni mogel vedeti, da je Smolnikarjeva ponudba le pretveza, da bi mogel v Ameriko. Z veseljem mu je izposloval vladno in cerkveno odobrenje za vselitev in prestop v detroitsko škofijo.

Baraga se je po kratkem postanku v domovini vrnil v Ameriko. Smolnikar pa je moral čakati na dovoljenje z Dunaja. Ko ga je koncem julija dobil, se je preko Trsta odpravil na pot. (Dalje na 5. strani)

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ZELI VSEM NAROČNIKOM, ODJEMALCEM
IN DRUGIM ROJAKOM

MIHA SRŠEN SHOE REPAIR

7208½ ST. CLAIR AVENUE

Vsa čevljarska dela, — popravljam galoše vseh vrst —
in všijem ziper v usnjate jopiče.

MIHCIC CAFE

7114 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-9359

Lastnika voščiva vsem našim gostom in prijateljem vesle božične praznike in srečno, zadovoljno novo leto.
Priporočava se za vašo nadaljnjo naklonjenost.

Frank in Dorothy Zitko

PRAV VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ŽELITA VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM
MARY HRIBAR in MARY SUSTARSIC, solastnici

HECKER TAVERN

1194 East 71 St.

Tel: 361-9779

MATT'S SHOES

7008 St. Clair Ave.

EX 1-9559

Prop. MATT VERBIC

ZELI ODJEMALCEM IN VSEM DRAGIM ROJAKOM PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO.

A Merry Christmas and Happy New Year

SUPERIOR BODY

6605 St. Clair Ave.

Telefon: EN 1-1633

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim naročnikom in prijateljem.

V naši popravljalnici avtomobilov boste dobili najboljše delo, najnižje cene in ljubezni postrežbo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM

ZLATE'S FOOD MARKET

Meso odlične kvalitete, grocerija vseh vrst, zelenjava in mehke pičice

662 East 140th Street

MU 1-9160

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELITA

EDWARD HOMOVEC in ALBERT KLINEK, lastnika

RACE DAIRY STORE

17002 Groveland Ave.

Ivanhoe 1-9604

A MERRY CHRISTMAS SEASON
AND A HAPPY NEW YEAR!

OHIO FURNITURE CO.

6323 St. Clair Avenue

EN 1-5016

FURNITURE AND APPLIANCES FOR EVERY HOME ★ NATIONALLY ADVERTISED BRANDS

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!

EAST SIXTY-SIXTH ST. DAIRY

6210 White Avenue

HE 1-2116

Vesle božične praznike in srečno novo leto!

Ze več kot 40 let oskrbujemo naše odjemalce. Prisrčna hvala vam! Over 40 years of service, thanks to our faithful customers!

LISTEN TO

TONY'S POLKA PARTY

—DAILY—

on

WXEN - 106.5 Megs. on the FM Dial

Monday — Friday — 1:00 P.M.
 Friday — 7:00 P.M. — 7:30 P.M.
 Saturday — 12 Noon — 1:30 P.M.
 7:00 P.M. — 7:30 P.M.

SEASONS GREETINGS!

I would like to personally thank the near 2000 people who attended my "Lucky 8th Anniversary" on Thanksgiving at the Slovenian Home.

"Polka Ambassador"
TONY PETKOVsek

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SRECO
 V NOVEM LETU ŽELI DRAGIM PRIJATELJEM
 IN ODJEMALCEM

MARTIN VAJDIC

MESNICA IN GROCERIA

6634 St. Clair Avenue, Tel.: 391-7528

vsako soboto pečeni prasiček in jagnje- naše domače hrenovke in safalade - kranjske klobase in salame vseh vrst- sveže in prekajeno meso- teletina za naravne in dunajske zrezke- vse grocerijsko blago-

JOHN CECH'S SAUSAGESSLOVENSKIE KLOBASE, ŽELODCI IN NASI
 DOMACI MESNI IZDELKI

478 East 152 Street (at N. Marginal Dr.)

Tel. 486-1944

Želimo prijateljem in odjemalcem veselle božične praznike in vso srečo v novem letu.

A Merry Christmas and a Happy New Year to our dear customers and friends.

STAN'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave. UT 1-5027

Posebno pozimi dobri čevlji varjejo zdravje

Imamo novo zalogu najnovnejših čevljev, copat, snežek, galos in škornjev. Skrbno, strokovno primerimo in priredimo čevlje po nogi. Prodajamo samo kvalitetno obutev.

Eagle Stamps — Gifts for everybody — Gift Certificates

Veselle praznike vsem!

VESEL BOŽIČ V 1969!**DOBER VID VSE LETO 1970!**

SLAK
 OPTIK

SINCLAIR Auto Service Station

5221 St. Clair Ave.

EN 1-5577

Lastnika JOSIP BOSNAR in MIKE NOVOSELEC se zahvaljujeta za zaupanje in želite vsem odjemalcem in slovenskim prijateljem veselle božične praznike, zdravje in vso srečo v novem letu.

MARQUETTE SHEET METAL WORKS

LEO LADIJA, 1336 E. 55 St. — UT 1-4076
 VESEL BOŽIČ IN SRECNO NOVO LETO!

kleparska dela in furnezi

ANDREJ BERNARD
 SMOLNIKAR

(Nadaljevanje s 4. strani)

V Ameriko je prišel novembra 1837. Mesto da bi šel v indijanske misije, kakor je oblubil Baragi, se je ustavil v Bostonu, kjer je ustanovil in organiziral župnijo v tamkajšnji nemški naselbini. V Bostonu se je seznanil s pesnikom Longfellowom. Predstavil se mu je kot "izredni pooblaščenec božjih". (Kopitar ga je zato v nekem pismu nazval trinajstega apostola), ki je bil poslan v Ameriko, da deluje za združitev vseh narodov in ljudstev v eno enotno veseljno cerkev. Razodel mu je vso svojo življensko pot, okolnosti svoje "konverzije", živo orisal vzvišenost svojega poslanstva in z gorenčnostjo reformatorja govoril o velikih načrtih, ki jih namerava izvesti v Ameriko. Longfellow je Smolnikarjevo zgodbo vložil v "Hyperion" v poglavju "Brother Bernardus". Da napravi svoj potopisni roman bolj zanimiv, se je poslužil poetične licence, s tem da je prestavil srečanje s Smolnikarjem z Bostona k St. Wolfgangu na Solnograškem. V resnici pa se tamnista mogla srečati, ker se je Longfellow vrnil s potovanja, ki ga opisuje v "Hyperionu", že v jeseni leta 1836 nazaj v Boston, torej leto dni pred Smolnikarjevim odhodom v Ameriko. "Hyperion" je zavedel nekatere naše zgodovinopisce, da so beležili, kakor da se je Smolnikar ob svojem odhodu v Ameriko res srečal z Longfellowom pri Wolfgangskem jezeru.

V Ameriki Smolnikar ni več prikralj svojih nazorov in pogledov. Kot župnik v Bostonu je v pisani in ustni besedi ne le zanikal papeško nezmotljivost ampak celo nastopil proti ustavnemu papeštu samega. O Veliki noči 1838 je v pridigi označil papeštvoto kot glavno oviro k zedinjenju vseh kristjanov v eni cerkvi. O Božiču je "izobčil" papeža Gregorija XVI., avstrijskega cesarja Ferdinanda I. in vse škofe, ki bi ne priznavali njegovega poslanstva. V svojih spominih, ki jih je pisal v nemškem jeziku pod naslovom "Ereignisse" in jih izdal v knjižni obliki se je prav pojavljalo izražalo Baragi. Ko pa ga ni mogel pridobiti za svojo zamisel o zedinjenju kristjanov v eno cerkev, je pozneje tudi njega "izobčil".

Razumljivo je, da v teh okoliščinah ni mogel ostati za župnika. Škof ga je na zahtevo lastnih župljyanov odstavil. Smolnikar se je po izgonu naselil v Philadelphiji. Od časa do časa je potoval po deželi in si pridobil pristašev in učencev. Sprva je imel znatne uspehe, zlasti med protestanti. V Philadelphiji je leta 1840 začel izdajati nemški časopis "Friedensbotschaft an alle Volker". V Pensilvaniji je nakupil zemljo in ustanovil "Naselbino zvez miru", po vzoru v tistem času znanih komun. Leta 1843 se je odzval klicu svoje brezvnejne ambicioznosti. Stopil je na politično pozornico in s tem dopolnil celoten spektrum tedaj možnega javnega udejstvovanja. Na socialistični konvenciji v New Yorku je bil izvoljen za prvega podpredsednika.

Tudi stare domovine ni pozabil. Leta 1843 je postal domov obilico propagande literature, v kateri je pozival prijatelje, znance in rojake sploh za prisstop v "Družbo za pospeševanje

splošnega miru". Avstrijska policija je pošiljko prestregla v Trstu, še predno je prišla v roke naslovnikom. Leta 1853 pa je celo prišel na obisk na Kranjsko. Ob povratku je pustil v Ljubljani rokopis nabožne knjige, ki ga je napisal v slovenščini.

Po letu 1860 pa je njegova zvezda začela bledeti. Njegove ustanove ("Naselbina zvez miru" in dr.) so jele usihati, dokler niso dokončno usahnil. O Božiču 1869 je Smolnikar obutan v zapuščen z vseh umrl v neki bolnici v Philadelphiji.

Ob stoletnici smrti tega nesrečnega rojaka, ki so ga nekoč v življenju sklepale iskrene pri-

jateljske vezi z največjima Slo-

vencema vseh časov Prešernom in Slomškom, se ga spomnimo

s čustvi, ki so prevevala Long-

fellowa, kakor jih je posnel v

zaključku poglavja o "menihu

Bernardu" v "Hyperionu".

"In the solitary, singular enthusiast who had just left them he saw only another melancholy victim to solitude and over-labor of brain, and felt how painful a thing it is thus to become unconsciously the almsman of other men's sympathies, a kind of blind beggar for the charity of a good wish or prayer."

Frank Žebol

BETLEHEM

Veliko je mesto, ki so znana po imenih velikih mož. Nekeno mesto pa ni tako slavno in tolikrat imenovano kot je judovsko mesto Betlehem. Mesto danes šteje 14.000 prebivalcev in spada pod državo Jordan. Leži pet milij zužno od Jeruzalema. Mesto, ki so ga komaj poznali pismari izraelskega ljudstva je postal znano, ker je v njem tekla zibelka Našega Odrešenika.

Krščanska umetnost je obdala to mesto v vso lepoto, ki jo umetnost premore. Domislija umetnikov si je na vse načine pomagala prikazati družinski dogodek rojstva v najbolj prikuljivih barvah. Kako tudi ne. Saj ni nič bolj v srce segajočega kakor znana zgodba svete noči, ko je Bog sam stopil na zemljo kot majhen, nebogljén otrok.

Zgodbo svete noči morda znamo že na pamet, vendar, ko jo znova beremo se nam srce razneži in postane dovezetno za vplive, ki bi jih nikoli ne dopustili v drugem času, ki ni božični. In vendar tega božičnega duha pripravljenosti in razpoloženja tako manjka. Želimo si ga kot otrok igrati. Tudi dobro vemo, da je ta božični duh potreben posebno v današnjih časih, ki so polni preizkušenj, sporov med ljudmi, nesporazumov med narodi, obupa in dvomov v duši posameznika. V globini duše čutimo, da je božič še vedno rešitev na vprašanje: kdo bo prinesel svetu mir? Kje je rešitev današnjih težav?

V Behlehenu v jaslicah leži otrok, pred katerim poklekuje na nebo in zemljo. Seveda ta otrok nima namena zavojevati svet z ognjem in mečem ali razbijati domove in uničevati življenja z atomskimi bombami, ampak z ljubezno in dobroto. Takole pravi sveti Pavel: "Razodela se je dobrotljivost in ljudorilost Boga, našega Odrešenika." O njem poje uvodna pesem pri

zorni maši na božič: "Njegovo ime je Čudoviti, Bog, Knez Miru oče prihodnjega veka; in njegovo kraljestvo je neskončno."

Ali je potem čudno, da je mesto Betlehem tako slavno. Škoda je le, da se ljudje tako malo zavedajo pomena tega mesta, posebno tisti, ki iščejo srečo in miru pa ga ne najdejo. Zakaj v tem mestu, ki v našem jeziku pomeni "hiša kruha" smo nasceni z dobratimi. Tam se je rodil pravi voditelj in tolčnik ljudi. Spoznajo in poznajo ga le tisti, ki v resnici iščejo pot požgo, so pripravljeni zapustiti kriva pota tudi za ceno velikih žrtv in so dobre volje.

Vesele in blagoslovljene božične praznike vsem.

Rev. Okorn, OFM

DOMOVINI

Vse pesmi moje tebe pojo,
 vse misli moje k tebi gredo,
 vse solze moje tebi teko,
 o domovina!

Tvoje ljubim stoltno gorje,
 tvoje nebo, tvoje morje,
 tvoje zemlje tesne meje,
 o domovina!

Bodi velika — ko sončni poldan,

bodi silna ko v pušči orkan,

bodi moj grob — moj grob

hladan,

o domovina!

Ivan Pregelj

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
 IN SRECNO NOVO LETO
 VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM
 ŽELI

MODEL MEAT MARKET

610 East 200 St. 531-7447

IMA:

Vse vrste prekajenega mesa in zraven tega:
 DOMAČE SUNKE RAZNIH VRST — te morate
 naročiti že vnaprej, da Vam jih pripravimo,
 kakor želite! — DOMAČE hrenovke / vinerce /,
 DOMAČE meso za narezek / Lunch meat/, DOMAČE
 kuhané salame, krvave in riževe klobase,
 DOMAČO repo in zelje, kašo in ajdovo moko.
 ZMLETE ROŽICE za potice — Sveže meso
 odlične kvalitete!

NAROCITE ŽE SEDAJ ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

FLORIAN IN MARY KONČAR — lastnika

EUCLID POULTRY

MR. in MRS. HOWARD BAKER, lastnika

549 East 185th Street

Kenmore 1-8187

VESEL

BOŽIČ

VSEM

SRECNO

NOVO

LETO

JAMES A. SLAPNIK, JR.

FLORIST — CVETLICAR

6620 St. Clair Avenue HENDERSON 1-8824

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON
 AND HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR CUSTOMERS
 AND FRIENDS!**HUTCH'S GARAGE**

1109 East 61 Street — Tel.: HE 1-2988

Splošna popravila avtomobilov, motorjev za čolne, motornih kosičnih strojev.

General repairs service: carburetors, ignition, outboard, power mowers, all automobile repairs.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SRECNO NOVO LETO VSEM OBISKOVALCEM NAŠE GARAJE IN PRIJATELJEM.

ZA DOBRA VINA SE OGLASITE PRI

BOZEGLAV'S TAVERN

6010 St. Clair Avenue

WINE - LIQUOR - BEER

1125 E. 60 St.

MERRY CHRISTMAS
 AND A MOST HAPPY NEW YEAR!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SRECNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

Phone EN 1-8606

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SRECO V NOVEM LETU ŽELITA

CHICKIE & EDDIE ABE, lastnika

MAPLE LANES

6918 St. Clair Avenue

Phone: 361-8698

Matricev sveti večer

Toplo je dahnila na svet nadnaravna dobrota in ogrela sledo bitje na božično noč. Z ljubečo roko je šla človeku čez obliče, mu zbrisala skrbi in slednjo bol, zmeħħala trpkost ter mu v oči priċarala otroški sijaj. Bog je nocoj Božiček in človek otrok — otrok, ki mu duša poje pesem brezmejne rasti. Sama božja ljubezen jo je stakala zanj, da ne omaga pod križem. Kot olje na pekočo rano segajo njeni znuki v izmučeno dušo.

Marko je preživil šesti sveti večer v tujini sam. Sam ne toliko iz potrebe, saj je imel svojo družbo, ki ga je cenila in ljubila, dasi je bil tujec. Bil je mlad, lep, prikupnega značaja in — pošten. Nocoj pa se je hotel iztrgati tujemu objemu. Zaprl se je v sobo. Vedel je, da bodo to noč prišli k njemu in v spomini. Iz nekdanjih dni bodo prišli, mehko in toplo kakor božajoča roka, in v sobo bo posjal odsvit rodne zemlje, odete v snežno belino. Nad njo bo plavalas jasna noč in svetle zvezde bodo blestele v srebrni mesečini. Spokojna kristalno čista noč — v spominu bo pil njeni dehtenje.

Kako jih je ljubil božične spomine!

Otok je bil kakor drugi otroci. Za ranega jutra ga je adventni čas gnalo hrepenenje k zorni maši. Srebrno jasna noč, ugašajoča v luninem svitu, votli odmevi leseni cokel po zamrznjeni cesti skozi vas, iz spanja se prebujujoči domovi, nenadni pasji lajež, od suhega mrzja posneli otroški obrazzi in v očeh ogenj pričakanja ter božičnega koprnenja. V cerkvici tajinstveni polmrak, sveža jutranja voljnost, skrivnostno otožne orgle in adventna pesem. Besedilo se mu je otroku mehanično vtišnilo v spomin, ne da bi ga doumel. Toda napev, ta prekipeva še danes v njegovi duši ter budi hrepenenje po domu.

Teden pred božičem je Marku prinesel prijetnih skrbi. Kje bo našel mahu? Ob robu pašnika, kjer svet strmo pada, tam bo pod mejo našel zelenega in lepo raslega, da mu ga bodo tovariši zavidali. Lesen bo, kakor lanski, ki ga je bratec — neroda pohodil. In v hlevčku še jasli, sena in slame. Tudi kočo pastirju na planini bo letos prepleskal in odgrnjeno ovčko bo zopet civil v volnjeni puh: prirašla mu je k srcu, ne dal bi je za novo. Pastirju z zelenim klobukom, tistemu z ovčko okrog vrata, je pri lanskem pospravljanju odneslo roko po njegovi nerodnosti. Živo se spominja, še tepen je bil za to! Pri Jezuščku, Mariji in Jožefu se je oddahnil. Skrbo je gledal nanje, med vsemi najskrbnejše. Sedaj je vsa njegova družina iz mavca in lesa čakala previdno zavita v papir v škatli nad omari, da ni mogla otrokova radovednost do nje. Tja gor je med letom gledal s poželenjem in svetim strahom obenem. Le kadar je bil sam doma, je kdaj pa kdaj primaknil stol k omari, plašno stopil nanj in s trepetajočo roko odkril pokrov na škatli. Toda pastirčki so bili tak o hudo zaviti, da si ni upal naprej. Kaj, če se zdaj, zdaj odpro vrata in ga zasačijo? Saj je vedel, da se zavoja na omari nima dotikati. Užaljeno in ponizano je zlezel s stola in ga dal spet na mesto. V srcu je ostalo hrepenenje...

In zdaj bo božični večer in konec hrepenenju. Dobil bo pastirčke in ovčke in Jezuščka, smel jih bo vzeti v roke, jih občudovati, božati, prestavljati; seveda bo pazil, da mu kateri ne pade iz rok in se razbije.

Grenlandija je pokrita po nekod z ledeno plastjo debelo do 5,000 čevljev in več.

imeli svoje velike skrbi in se niso ozirali na njegovo nepočakanost. "Ni še čas," je bil odgovor njegovemu moledovanju. Če je bil le preveč siten, ga je starejši brat celo sunil. Dokončaval je hlevček, pa mu delo kar ni šlo od rok spričo otrokovne nestrpnosti. Marku so se ulile solze po licih.

"Iz zavisti, iz same zavisi mi brat noče dati pastirčkov, ker bi jih rad imel vse zase," so se malemu užalcu vzbujale maščevalne misli. Vmes je poseglj mati, ki je starejšemu bratu velenila, naj mu jih že vendar da, te pastirčke in cvičke, da bo enkrat mir. Iza solnih oči je otroku zablestel presrečen smehij in z njim odpuščanje ter otroška pozabljitev.

Marko je dobil zavoj z omare. Namah je postal pravi gradbenik. Stavil je in prestavljal, tuhatal in premikal. Roka odraslih je samo vodila, popravljala njenov načrt in bil ji je hvaležen, kajti vse lepo so stali kipci, ko jih je ona uredila.

Zrasel je drevešček in pod njim hlevček. V hlevčku je na slami ležalo Detece. Marija in Jožef sta ga ljubezni varovala. Zadihača sta voliček in osliček, prihajali so pastirčki ter prinašali darove; pred stajo so se radovedno gnetele ovčke, dve sta se prerili prav do Jezuščka na slami, druge so se mirno pasle po pobočju, ki so po njem vodile pesčene stezice. Nad hlevčkom je angel v blesteči halji označil ljudem mir. In na dreveščku je migljalo nič koliko lučk, belih, zelenih, modrih, rdečih, rumenih... Prijetno topla soba je postala Markov in Jezuščkov dom. V njem se je božično dehtenje zlivalo z vonjem po jelki in manu, po sveže olupljenih pomarančah, po izgorevajočih svečkah in po kadilu.

Zdajci so z vaškega zvonika zapeli zvonovi. Veselo in slovesno kakor nikoli je šla njih pesem skozi noč. In kot k polnočnici — kot da ni peljala v cerkev, pač pa v sam nebeški raj. Tu lučka pri lučki in prazniški vonj kadila, polni glas orgel in pesem božična, srebrno zvončkljanje in zlasti mašnikov plašč, sveže cvetice na oltarjih in prti snežne beline... Oči so pile nebeški čar.

Sanje, žive in resnične sanje. Od njih mu je ostal silen, v sastavu osvajajoč spomin.

Marko je vstal, kakor da je prehodil dolgo dolgo pot. Odpravil se je k polnočnici. V cerkvi je bil v gneči med tujci, toda v sebi je nosil razkošje domačega božičnega večera, ki mu zunanjji svet ni mogel narediti sile. Trdno je veroval v božično noč, veroval v tajne miru, ki ga oznanja. In veroval je v dan, ko se bo brat spravil z bratom in bo rodna mati pričela na srce svoje razkropljene otroke.

Grenlandija je pokrita po nekod z ledeno plastjo debelo do 5,000 čevljev in več.

ŠPANSKA BOŽIČNA LEGENDA

Ko so se ob rojstvu Gospodovem na prvo sveto noč končali v betlehemske votlini obiski pastirjev in je tuk pred svitom počinilo tudi petje angelov, je sveti Jožef utrujen začremal, Marija pa je rahlo priprla oči in je še naprej bedela nad Detetom.

Tedaj je nenadoma vstopila skozi vhod votline ženica, ki se ji je hrbel od starosti pripogibal do pasu, in se je s težkim, utrujenim in počasnim korakom bližala Detetu. Marija, ki ji je nenačaden obisk vzbudil radovednost in zaskrbljenost, je skozi priprte veke spremljala vsak gib starke. Ta je prišla tuk do Jezuščka in je tam obstala. Nato je dolgo iskala po zapestju svoje od starosti preprečeble oblike, nazadnje pa je nekaj našla in polnila Detetu v roke kot svoj dar.

Marija je opazila, da so pri tem njenemu Sinu zažarele oči, in to je povečalo njenu radovednost. Kdo bi mogla biti nezana ženica in kakšno je bilo njen darilo?

Toda glej, novo presenečenje! Potem ko je stara ženica izročila svoj dar in se je pomudila še nekaj trenutkov pred jaslicami, se je nenadoma vzravnala in je odšla z lahnim korakom. Ko je šla mimo Marije, se je ozrla nanjo in Marija je opazila, da so oči ženice žarele v toplem sijaju, polne sreče in da so bile tako sinje svelte barve kot oči njenega Sina.

Po obisku neznane obiskovalke je Marije vstala in stopila do jaslic, da bi pogledala, kakšno darilo je prineslo starka, da je tako vzradostila Jezuščka in da je bilo videti, kot da bi bilo z svetu.

njam odvzeto težko breme darovalki sami. Dar, ki ga je Detet držalo v rokah, je bilo jabolko. Tedaj je Marija spoznala, kdo je bila skrivnostna ženica. Bila je prišla obiskat novorojenega Odrešenika in mu je vrnila jabolko iz raja.

TEPEZNICA

Šip, šap!

Bog daj vam srečo in zdravje, da bi bili veseli ko ptičice v gozdu, zdravi ko ribice v vodi, močni ko medved v gori!

Da bi vsegli sivo brado, težko mošnjo,

da bi tako dolgo živel, da bi si nebesa zasluzili!

Narodna

Nil je najdaljša reka v Afriki in ena najdaljših na vsem svetu.

A. GRDINA & SONS INC.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU ŽELIMO PRIJATELJEM IN ZNANCEM, POSEBNO TISTIM, KI NAM POKLANJAJO SVOJE ZAUPANJE, SO Z NAMI V POSLOVNIH ZVEZH IN SE POSLUŽUJEJO NASIH PODJETIJ:

GRDINA LAKESHORE FUNERAL HOME

17010 Lakeshore Blvd.

Telephone: 531-6300

GRDINA ST. CLAIR FUNERAL HOME

1053 East 62nd Street

Telephone 431-2088

GRDINA FURNITURE

15301 Waterloo Road

Telephone 531-1235

GRDINA RECREATION

6017 St. Clair Ave.

Telephone: 361-9398

ANTHONY J. GRDINA, president

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave.

EXpress 1-0357

Peace on earth and good will toward men!

Merry Christmas! Happy New Year!

EMIL J. GOLUB

GEORGE KOENIG

LOUIS ZIGMUND
lastnik

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.

ENdicott 1-6094

DRAGIM PRIJATELJEM IN NASIM ODJEMALCEM ŽELIMO KAR NAJBOLJ VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

V zalogi vino in pivo. — Pripeljemo tudi na dom.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO ŽELI ZDRAVNIK

LEOPOLD UKMAR, M.D.

Ordinira vsak delavnik od 10 do 12 dopoldne in od 5:30 do 7:30 zvečer na

6802 St. Clair Avenue — Telefon: 881-9677

Telefon doma je: 481-6422

Lastnika

St. Clair Hardware

LADDIE PUJZDAR in JOE VERTOCNIK

želita odjemalcem in vsem prijateljem veselle božične praznike in srečno novo leto. Zahvaljujeva se za do sedanju zaupanje in priporočava za bodočje.

Plumbing supplies — Tools — Hardware — Lock Keys — Electrical Supplies — Paints.

7014 St. Clair Avenue

881-0920

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

EDWARD J. KOVACIC

INSURANCE AGENCY — NOTARY PUBLIC
INSURANCE, CASUALTY, FIRE, BONDS

7308 Hecker Ave., Cleveland 3, 0.—Telephone 431-3011

EUCLID RACE DAIRY & ICE CREAM CO.

503 East 200th St.

Wanhoe 1-4700

VOŠČIMO VAM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVI TRETJI DEL. — SECTION III

NO. 244

Gospod je prišel

Napredek človeštva ni sad le nekega naravnega in nujnega razvoja.

Zgodovina uči, da so nekateri stari narodi, n. pr. Babilonci, Perzani, Egipčani prišli do precejšnje izobrazbe, pa so začeli propadati na vseh področjih in propadli.

Ko so proti koncu starega veka Rimljani podjarmili tedaj nem hlevčku. Ni prišel ob ropanju vojaških bobnov, pozaven, ampak je prišel v tiki noči. Niso mu defilirale armade, prvi so ga obiskali ubogi pastirji.

Tako je že preroč Izaija o njem preročeval: "Dete nam je rojeno in Sin nam je dan. Na njegovi rami je poglavarshtvo. Imenuje se Čudoviti, Svetovel, Močni Bog, Oče večnosti, Poglavar miru."

Grški misleci so se v filozofiji pač najvišje dvignili. Toda kljub Sokratu, Platonu, Aristotelu in drugim se Grki niso dvignili do spoznanja, da je le en Bog. Potapljalj so se v mnogoboštvo.

Moralno so stali v rimskem imperiju narodi silno nizko. Pri Rimljanih je bil za časa Cesarja in Cicerona (v 1. stol. pr. Kr.) naravnost odpor proti poroki. To pa samo zato, da so se tako laže vdajali nemoralnemu izzivljanju. Poročeni so se pa brez sramu razporočali. Tako so rimske gospe svoje leta štele ne po konzulih, kot je bila tedaj navada, ampak po svojih ločenih možeh. Zakonsko nezvestobo so obsojali le, če je bila med poročnimi. Cesar Avgust je bil prisilen dati postavo (lex Julia et Poppaea), ki je nalagala občutne denarne kazni za zakonce, ki niso hoteli otrok. Homoseksualnost so celo filozofi zagovarjali. Sam imperator Hadrian (117-138 pr. Kr.) je zahteval, da njevega ljubljenca, mladega Antinouja, častijo po božji.

V socialnem oziru je bilo žalostno. Skoraj polovica ljudi so bili sužnji. V Rimu so imeli bogataši tudi do dvajset tisoč sužnjev. Imeti po pet sto sužnjev ni bila nobena redkost. Kolikor toliko premožen je imel pa najmanj po deset sužnjev. Filozofi, grški kakor rimske, so zagovarjali potrebo suženjstva. Gospodar je sužnja lahko ubil, ne da bi zato bil sodniško kaznovan.

V političnem oziru je rimska republika v prvem stoletju pr. Kr. oslabela. Obsegala je ves tedaj znani svet, a je bila zoga v rokah nekaterih vojaških veljnikov ali pustolovcev. Pojavil se je pa tedaj mož, ki ga smatrajo za najboljšega državnika starega veka — Julij Cezar. V njem so ljudstva videla rešitelja, ki bo ozdravil rimskega imperija in dignil narode iz nemoralnega močvirja. Ko mu je pa leta 45 pr. Kr. rimski senat zastranil njegovih zaslug, da državo izročil dosmrtno diktatorsko oblast, so ga nasprotniki 15.3.44 pr. Kr., to je že naslednje leto, umorili. Z bodali so mu zadali 23 ran. Narodi so žalovali za njim.

Poudaril je zasebno lasinino. Človek, ki ima razumno dušo, je oseba. Sam se mora truditi za večno zveličanje. Zato mora tudi imeti sredstva, lastnino, da se svobodno odloči, da ni igrača v pohlepnu nasilnemu, ki mu prepovedujejo častiti Boga, skrbeti za dušo, živeti po božjem nauku.

Gospod Jezus je poudaril, da je zakon neločljiv. Celo požejljiv pogled je moralno hudo zlo. Obsodil je vsako nečisto misel. Nečisto izzivljanje spolnosti je namreč največji sovražnik potestega življenja in urejenega odnosa do sebe in do bližnjega in do Boga. In je navadno največji vzrok nevere.

Nasproti sovraštvo je postavil ljubezen, nasproti nevoščljivosti in izgornji narode iz nemoralnega močvirja. Ko mu je pa leta 45 pr. Kr. rimski senat zastranil njegovih zaslug, da državo izročil dosmrtno diktatorsko oblast, so ga nasprotniki 15.3.44 pr. Kr., to je že naslednje leto, umorili. Z bodali so mu zadali 23 ran. Narodi so žalovali za njim.

Uvidnejši proti koncu starega veka so bili prepričani, da se ljudstva sama ne morejo rešiti iz tega zmešanega in nemoralnega položaja. Na splošno so pričakovali rešenika ne samo Judje, ampak tudi pogani, kar priča tudi sveta literatura.

To hrepenje oznanja že 750 let prej preroč Izaija: "Rositega nebes od zgoraj in vi oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in rod zveličarja in pravica naj obenem raste!" (Iz 45, 8).

Ta rešenik je prišel. Bog je osebno posegel v človeška dogajanja in zemeljske homatije.

Gospod sam je prišel kot Odrešenik!

Gospod sam je prišel. Kot malo dete. Ne na bogatem kraljevskem dvoru, ampak v revnem hlevčku. Ni prišel ob ropanju vojaških bobnov, pozaven, ampak je prišel v tiki noči. Niso mu defilirale armade, prvi so ga obiskali ubogi pastirji.

Tako je že preroč Izaija o njem preročeval: "Dete nam je rojeno in Sin nam je dan. Na njegovi rami je poglavarshtvo. Imenuje se Čudoviti, Svetovel, Močni Bog, Oče večnosti, Poglavar miru."

(Iz 9, 6)

Angel je naznani pastirjem na betlehemskej poljanji: "Oznamjam vam veliko veselje... Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bodi znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno." (Lk 2, 10 sl.)

Gospod Jezus Odrešenik ni prišel z mečem, pač pa z božjim naukom. Ni prišel z nasiljem, pač pa z milostjo. Ni prišel z lažjo, pač pa z resnico. Ni prišel zasužnjevat, pač pa osvobojevat.

Paudaril je odklik človekovo. Človek ima neumrljivo dušo. Tudi otrok. Tudi suženj. Zato je Človek več vreden kot ves svet. Zato človeka nihče ne sme zlorabljati, zatirati.

Zato je tudi poudaril, da je vsa oblast od Boga. Tako je ob sodil vsako diktaturo in vse nasilnike, ki se opirajo na orodje in verige in ječe in gnajavijo kot absolutni vladarji ljudi kot trop živine.

Poudaril je zasebno lasinino. Človek, ki ima razumno dušo, je oseba. Sam se mora truditi za večno zveličanje. Zato mora tudi imeti sredstva, lastnino, da se svobodno odloči, da ni igrača v pohlepnu nasilnemu, ki mu prepovedujejo častiti Boga, skrbeti za dušo, živeti po božjem nauku.

Gospod Jezus je poudaril, da je zakon neločljiv. Celo požejljiv pogled je moralno hudo zlo. Obsodil je vsako nečisto misel. Nečisto izzivljanje spolnosti je namreč največji sovražnik potestega življenja in urejenega odnosa do sebe in do bližnjega in do Boga. In je navadno največji vzrok nevere.

Nasproti sovraštvo je postavil ljubezen, nasproti nevoščljivosti in izgornji narode iz nemoralnega močvirja. Ko mu je pa leta 45 pr. Kr. rimski senat zastranil njegovih zaslug, da državo izročil dosmrtno diktatorsko oblast, so ga nasprotniki 15.3.44 pr. Kr., to je že naslednje leto, umorili. Z bodali so mu zadali 23 ran. Narodi so žalovali za njim.

Uvidnejši proti koncu starega veka so bili prepričani, da se ljudstva sama ne morejo rešiti iz tega zmešanega in nemoralnega položaja.

Na splošno so pričakovali rešenika ne samo Judje, ampak tudi pogani, kar priča tudi sveta literatura.

To hrepenje oznanja že 750 let prej preroč Izaija: "Rositega nebes od zgoraj in vi oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in rod zveličarja in pravica naj obenem raste!" (Iz 45, 8).

Če dandanes govorijo oblastniki in diplomati, pisatelji in filozofi o človečanskih pravicah, o človeka vrednem življenju, je

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVI TRETJI DEL. — SECTION III

KSAVER MEŠKO:

Sveta noč

Sveta noč — samo ena je v krogu leta kakor samo ena "velika noč": začetek in določenje našega odrešenja, rojstvo in smrt ter vstajenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, slavljenega in hvaljenega danes in na vekov vek.

Vsaka noč ima nekaj skrivnostnega in čudežnega. Že spanje, ki človeka nekako loči od življenja in vsega sveta. Sanje kako nerazjasniliva skrivnost: srečujemo se z ljudmi, morda že davno umrli, z ljudmi, ki jih nismo nikdar videli. Noč s svojim globokim molkom, ki pa sruši v duši govorit dostikrat glasneje, kakor mu je govoril kateri koli dan z vsem svojim hruščem. Kakor so govorile mlaadem francoškemu grofu Karlu Fukoldu tih noči v puščavi Sahari. Ko je moral zaradi slabega življenja pustiti vojaško službo, je bogat človek — šel na potovanje po Sahari. V topnih afriških pokrajinalah je prenočil maršikatero noč kar na prostem, ležeč na toplem puščavskem pešku. Nad njim neizmerno sinje nebo, posuto z lztimi zvezdami. Naokrog negibna, neizmerna tišina. In iz tega globokega, skrivnostnega molka je govoril ubogemu zablodiemu grešniku glas božji, ki ga je klical k Očetu domov. In mladi grof je v svoji dušni osamljenosti poslušal klic. Da tedaj tako napuhnen, je šel k molččim trapistom, od tam za poniznega hlapca v ubogim nunam v Nazaret v Sv. deželi. A še tja je slišal tisti klic iz tih saharskih noči. Pa se je vrnil tja, živel kot puščavnik v največji revščini, v večnem zatajovanju, v postih in molitvah, da so ga leta 1916 zdajnji mohamedanci zavratno usmrtili. Pa je upanje, da ga bo Cerkev prej ali slej postavila na oltarje.

Vsaka noč je polno skrivnosti. A sveta noč? Saj je to posebna božja noč. Vsa pa, kar je božje, je že samo ob sebi skrivnostno. Sveta noč — kako polna skrivnosti in čudežev. Rodi se Sin božji — človeški pameti nedumrljiva skrivnost. Rodi se v ubožnem hlevcu — skrivnost božje poniznosti. Nebesa se odpro, nebeski duhovi oznanjajo največji dogodek svetovne zgodovine. Komu? Rimskemu cesarju, vsemogočnemu? Ne! Ubožnim, nevednim pastirjem. Ti hitijo v hlevček. Ali najdejo mogočnega kralja? Ne! Nebožljivo dete. Pa pokleknje, ga molijo — prvi častilci Najsvetjega. Čudež za čudežem.

Ali čuda, da sveta noč in sveti dan razgibljetra srca in duše otrok in odraslih kakor nobena druga noč, noben drugi dan v vsem letu. Ko mislimo že tedne in tedne prej vznemirjeni in v pričakovanju na ta praznik, pripravljajo jaslice, pastirce, božična drevesca. Tudi Cerkev opominja vernike, naj pripravijo srca in duše, ker "Gospod je blizu". Sv. spoved, sv. občajilo, postni dnevi in advent. Na Bavarskem postavijo v nekaterih krajih jaslice že v začetku adventa. A božjega Deteta še ni v njih. Le en angel z metlo pometa in snaži prostor pred jaslicami, da bo vse čedno in lepo pripravljeno za božje Dete. In naša srca, naše duše?

Sveta noč kliče vsako leto: Rešenje je od zgoraj! Brez Boga ni moralnega življenja. Brez Boga ni prave kulture! Brez Boga ni pravega miru! Vsak pri sebi glej, da mu srce ne bo direndaj betlehemskega prenočišča, pač pa vernost in mir betlehemskega hlevčka!

N. S.

Slava Bogu na višavah

to vpliv in poseg betlehemskega rišča, toliko mučenj in justičnih istih, ki doma teptajo vse človeške pravice, taka gorečnost za človečanske pravice v drugih deželah, torej taka hinavščina, je vzrok ta, ker te vrste rešeniki človeštva zavračajo betlehemskega Dete. Ce bi tem "rešenikom" narodi sledili, bodo postali narodi hudobnejši in nesrečnejši kot ljudstva pred Kristusom.

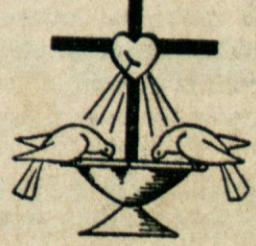
Josip Murn-Aleksandrov:
PRIŠEL ČAS JE KROG BOŽIČA
Prišel čas je krog božiča,
bele naokrog gore,
k dvorom bliža se lisica,
v snegu zajče so steze.

*Mrzla polja so, gozdovi,
mrz in mrak v deželu gre,
snega polni so vrhovi,
zvečer poti so težke.*

*Mlin ne gre več zaporedom,
voda čezenj manj šumi,
potok skriva se pod ledom,
curek skozenj čist blešči.*

*To so zimski, zimski časi,
sever poti je zamet,!
skozi okno zrem po vasi,
skoro bi kosminke štel.*

*Skoro bi kosminke štel,
svet se ves mi je zaklel,
z žalostjo, bledo nevesto,
ah, živeti sem pričel.*

Novice in voščila z Otoka

ABERDARE, V. Br. — Po dolgem molku par besed z "Otoka". Kronika naše slovenske skupnosti nam letos nič veselega ne počrno. Da sredu oktobra smo v letu 1969 izgubili kar 6 članov našega naroda, bivajočih na ožemlju Velike Britanije. Umrl so:

Manfredo Franc, doma iz Vipave, umrl 22. marca v bolnici Bartonon-Sea pri Portsmouthu.

Več let je preživel v Domu za starejše begunce iz Evrope. Uprava taborišča mu je preskrbela lep, dosten pogreb. Sv. mašo zanj je opravil naš slovenski župnik ob asistenci domačega krajevnega župnika. Pogreba so se udeležili vsi njegovi sostanovalci-begunci iz vzhodnoevropskih držav.

Lumpert Anton, doma iz Vel. Brusnič pri Novem mestu, umrl na Veliki petek, 4. aprila, v bolnici v Rochdaleu vsled pljučnice. Pokojni Tone je bil star 59 let, zelo skromen, marljiv, tih mož. Izgleda, da v življenju ni okusil posebno dobrega. Z njim sva se srečala prvič v marcu leta 1944 pri domobrancih v Trstu in potem pri raznih postojankah domobranstva na Slovenskem Primorju. Od 1. 1945 pa do prihoda sem pred Božičem l. 1947 užival dobre taboriščne življene v Italiji, Nemčiji. Tu je delal na raznih krajih Lancashira kot delavec-težak in veljal za marljivega, poštenega moža. Da je le imel za vivček tobaka in za kozarje vina ali piva, pa je bil zadovoljen. Govoril je večkrat: "Doma pod Gorjanci, pod Tolstim vrhom je bilo lepo, čeprav večkrat ni bilo dinarja v žepu. Pred 10 leti sem ga spremjal neke sobote zvečer skozi samotno naselje z veselimi Francetom iz Orehovice in pravi, zapomimo ono "Brusničani se vkljup zberi" in se je ves razživel. Sedaj gosto iz srečne večnosti gleda lepoto in krasoto rodnih krajev.

Puc Alojzij s Cola nad Vipavo, umrl v starosti 41 let, v bolnici Neath v južnem Walesu dne 23. julija. Rak na ledvicah je v teku dveh mesecov uničil mlado življenje. Zadnje tri tedne je strašno trpel, toda vseeno ohranil svojo vedrost in šegavost ter globoko živo vero. Med bolezni jo je prejel večkrat sv. obhajilo in lepo spravljen z Bogom odšel na drugi, lepsi svet. Pogreb je bil 28. julija. Kljub hudemu dežju se je zbral v cerkvi pri pogrebski maši in na pokopališču v Aberdare veliko ljudi. Počiva poleg sovraščana g. Tračnika Franca, ki je umrl vsled poškodb v rudniku l. 1951. Pokojni zapušča tu dva brata, več sovraščanov in drugih znancev, doma na Colu pa sestro in več sorodnikov.

Juš Feliks, iz Maribora, umrl vsled kapi v bolnici v Rochdaleu 18. avgusta v starosti 69 let. Pokojni je bil tri leta že v pokoju in sta si z ženo, gospo Barbaro ustvarila lep domek. Pogrebne maše in pogreba se je udeležilo veliko rojakov, sestre palatine tam in domačinov.

Kuhar Stefan. Kraja rojstva nisem mogel ugotoviti. Umrl je 13. junija v bolnici v Bedfordu v starosti 50 let. Nekaj tednov prej je bil operiran na želodcu. Operacija žal ni uspela. Pogreb se je udeležilo mnogo rojakov in slovenski g. župnik je opravil zanj sv. mašo in pogrebne obrede. Pokojni zapušča v Avstriji sestro in več daljnih sorodnikov.

Ribič Francka iz Dola ob Savi je umrla 30. avgusta v bolnici v Cambridgu v starosti 58 let. Rak na želodcu ji je uničil življenje. Pogreb je bil na Mali Smaren v Bedfordu. Ogromno ljudi se je zbralo k njenemu pogrebu. V cerkvi sv. Krizja je bila slovenska sv. maša zdušnica, katero je opravil naš slovenski župnik, dva bogoslovec iz Slovenije sta pa vodila mogično slovensko ljudsko petje. Na grbu ji je govoril v sivo g. Roman Franc. Pokojna Francka je bila zelo mar-

ljiva, tiha, blaga žena. V Bedfordu je imela zelo lep, velik, prijeten dom in vsi so jo zelo spoštovali. Tu je bivala od leta 1938 — eno leto pred izbruhom zadnje vojne in vsa leta grozota preživila v Londonu. Marsikaj bridkega je prestala tisti čas. Kmalu se je seznanila (l. 1944) s pok. g. dr. Kuharjem in z malo

Vsem pokojnim rojakom želi-

mo večni mir in pokoj in nekoč sanje kmetijstva Dolenjske. Določno poslednjo Veliko noč. Ko so leta 1947/48 prišle sem večje skupine rojakov, se je takoj pridružila njim in sleherne mu v prvotnih urah pomagala, kolikor je mogla. Ohranila je globoko živo vero in ljubezen do slovenskega naroda in njegove kulture. Doma v Sloveniji zapušča brata in več sorodnikov. (Dalje na 3. strani)

go let je bil kmetijski referent okraja Novo mesto in poučeval na kmetijski šoli na Grmu. Trenutnikom je vedno poudarjal: Zemlja sega do pekla in iz nje moramo izvleči čim več, vse ono, kar je Bog ustvaril v našo korist. Vedno je pripovedoval izreke našega Vodnika: "Jablane, hruške in druge cepe, cepi v mladosti za stare zobe." Zelo je ljubil sile

Starodavna slovenska hiša v zimskem oblačilu

Smreke — slika iz slovenskih planin

Zvonik cerkvice,
središča slovenske
vasi, kipi proti
nebu sredi zimske
pokrajine

MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
FROM

DEMSHAR & SONS, INC.
22034 Lake Shore Blvd. Tel.: 731-4770

Bogača izbira slovenskih in hrvaških gramofonskih plošč:

Imamo tudi najnovije, izvrstne izdelke Jugoton:

Deželica sonca in grozja,
Kadar pa mim' hiše grem,
Sinko ne sprašuj,
instrumentalni trio, Lojze Slak, izbor dolenjskih in štajerskih,

Beneški fantje,
slovenske primorske in beneške, zbrali Vodopivec,
Zlatko Hable in Ludvik Orehar,

Stirje kovači,
moški trio, zbir štajerskih, Stane Jerko, Lakovsek, Šegove.

Slovenske narodne, petje s spremljavo muzike,
Boris Frank,

Po slovenski deželi, 10 narodnih, petje s harmoniko,
Božične pesmi Slovenskega oktetra in tudi rev. Nacc Berana

Izvrstna izbira polk na zvočnih trakovih

T.V. APARATI MAGNAVOX IN STEREO
PHONOGRAPH — FOTOPARATI,
PRIMOCKI IN MATERIJAL
ZA FOTOGRAFIRANJE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO

VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO
VAM VSEM ŽELIMO

STAN MEZIC
EDWARD KOLEGAR
AL SADAR

Zavarujte svoje hiše, trgovske prostore, automobile.
Pri nas Vam bomo najboljše postregli.

STAN F. MEZIC INSURANCE AGENCIJA
6629 St. Clair Ave. EX 1-4855

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem in znancem

ZULICH
INSURANCE AGENCY

VSAKOVRSTNA ZAVAROVALNINA PROTI
POŽARU IN NEZGODI
FRANCES ZULICH, Agent

18115 Neff Road IVanhoe 1-4221

EDMUND J. TURK

CLAN MESTNEGA SVETA - 23 WARD-COUNCILMAN
6411 St. Clair Ave. EX 1-3333

VOŠCI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM, POSEBNO VSEM MEŠČANOM V 23. VARDI, PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER VELIKO SREČE, ZADOVOLJNOSTI IN NOVIH USPEHOV V NOVEM LETU.

NOVICE IN VOŠCILA
Z OTOKA

(Nadaljevanje s 2. strani)

herno grudo, bil zelo šegav, včasih pa tudi zelo buren. L. 1945 ga je nova oblast precej potisnila v kot, toda po 10 letih so Walesa in bil povsod navdušeno spoznali svojo zmoto in dali možu priznanje in prosto pot v poklicu.

V St. Vidu pri Stični je v maju umrl blagi mož g. Pevec Ignacij, dolgoletni župan te velike občine, dopisnik 'Slovenca' in 'Jutra' in sploh velik javni delavec. Radi odločnega krščanskega značaja je mož precej pretrpel in ob grobu je duhovnik prebral tisočer množici (katera se je udeležila pogreba) poslovilno pismo, v katerem pravi, da iz srca odpušča vsem, kateri so mu gremili pot življenja. Tudi ta mož je doživel lepo starost 85 let. Naj oba pokojnika uživata pri Bogu večno srečo in veselje.

Drugace tu še kar gre. Dela in zasluga je trenutno še kar dovolj. Davki in cene slehernim artiklom naraščajo. Je slična pesem po vseh predelih sveta. Oblast si na vse načine prizadeva omejiti vse to, a nima pravega uspeha. Narod zahteva to in ono izboljšanje, kar mu po vsem pravu pripada, grade se nove ceste, stanovanja, socialna pomoč itd. in vlada mora od nekod vse črpati, da krije potrebe državljanov. Je pa tudi dejstvo to, da pri penijah štedi in skopari, šterlingi se pa na široko razmetavajo za nepotrebne reči. Vrednost in stabilnost funta se je trenutno utrdila. Koliko časa bo trajalo, bomo videli. Upajmo, da bo to trajalo dolgo časa in tukajšnja valuta naraščala v veljavi.

Pristop Vel. Britanije k Skupnemu evropskemu trgu je bil pred leti predmet vsakdanje tukajšnje debate. Takrat so trdili, da De Gaulle-ov oče iz Pariza vse to ovirajo. Sedaj, ko je mož odšel, se pa tu čujejo glasovi, in pomisleki, ali bi šli ali ne v evropsko skupnost ter izgleda, da je do tega še daleč.

Dogodki v severni Irski zelo razbujujo tukajšnjo javnost. Tam se je nad 400 let vodilo po starci srednjeveški metodi, kar za tukajšnjo demokratično upravo ni preveč častno. Irec domačin je delal, trpel, plačeval, a ni imel prave zaščite in svobode in zato ni čudno, da je s tako silo butnilo na dan in vojska mora delati red in mir. In to se ne nahaja na 'divjem Balkanu', kar je bil včasih na dnevnem očitku v svetovni javnosti. Duhovnik Ivan Paisley s svojim neumnim in neprivednim ponosašnjem nedela preveč časti samemu sebi, svoji protestantski veri, svojim duhovnim sobratom in celokupnemu krščanstvu. Tu se vse vročopovedi resno prizadava za izboljšanje odnosa in razumevanje med seboj, ta mož pa dela nepotrebne bolečine in prepire, kateri se bodo končali v sramoto njemu samemu. Tu osebno poznam dva zelo ugledna cerkvena kneza nadškofa — katoliškega in protestantskega. Oba živita s svojimi verniki na enem in istem področju in skušata drug drugemu pomagati in odstraniti vsa nesoglasja in prepire ter nerazumevanja med verniki oben veroizpovedi. Kadar pride kaj posebno važnega, sedeta skupno v avto brez slehernega spremjevalca ter se peljata v 50 km oddaljen samoten kraj in sama uredita nepotrebne spore v kolist obenh Cerkva in kadar se stane škoftski konzorcij, se vse to zlahko reši.

Precej zanimanja je letos vzbujalo tvo kronanje 21-letnega princa Karla, katero se je vršilo v tork, 1. julija, v gradu Caernawon-u v severnem Walesu. Ogonimo naroda je ta poletni dan zbral. Seveda so bili vmes tudi razni nezadovoljnici, padale so bombe in uspeh: 1 vojak mrtev in 3 civilisti, vsi navadni preprosti delavci-družinski očetje, nek 10-letni deček pa je vsled bombne eksplozije izgubil nogo in takoj bo ostal siromak vse življe pri nakupu, sem ves ganjen re-

jne. Pravijo, da je vse demokracija. Po mojem bi bilo pravilno, take vrste ljudi, kateri vrše takaj dejanja, vtakniti pod ključ, še bolj pa one, ki organizirajo in financirajo slična dejanja. Mladi kraljevič je obiskal več krajevnila v kot, toda po 10 letih so Walesa in bil povsod navdušeno spoznali svojo zmoto in dali možu priznanje in prosto pot v poklicu.

Božično čudo

Tiho in molče,
ob zvonjenju zvonov,
stopa starec
po snežni poti
v sveti noči,
polni vseh čudes.

V cerkvi
neka sila — božja milost —
ga navdaja,
da skesa se pregrešenj,
da njegova duša
v Luči se zasveti.

In tudi cerkev vsa
se zablesti,
iz skrivnostne teme
tisoč lučic zabrli
v spomin angelske noči.

Tudi njemu — starcu
se je Dete približalo,
ganilo srce mu
in dalo mir,
mir svete noči,
da prerodil se je
v tej božični noči.

mi je v spominu predstava: Igra o božjem kraljestvu, katera se je vršila v lepi poletni noči na Stadionu. Ali nismo vse to, kar se je dogajalo na predstavi: tuljenje, razsajanje, razbijanje pekla, uničevanja in sramotnenje verskih resnic, mi sami na lastni koži občutili 2 leti pozneje. Lenakaj še nismo doživeli: zmago božje ljubezni, pravice in resnice in vstajo nove krščanske mladine. Ta že vstaja in se krepi po vsem svetu in bo stopila mirno na plan, kadar bo božja volja za vse to.

Morda boste v deželi strica Sama bolj srečni in tem oziru in naredili tako uro ter natinsili take praktike in koledarje, da bo ste večno mladi. Bog daj srečo!

Aleksej

co, za kar gre zasluga Antonu Martinu Slomšku in vroča, govorila molitev vernega ljudstva. So pa bili slučaji, da so morali pomagati. Tuječ res prinese denar, a tudi zahteva veliko.

Cestno omrežje je v glavnih točkah lepo urejeno, na podeželju pa zelo zanemarjeno, ker država blagajna noč za to zlasti v Sloveniji dosti prispevati. Na kmetijti ni pomanjkanja prehrane, drugač pa tam kmet res zelo tripi in gara naprej. Letos je vsa letina zelo dobro obetala, a nazadnje srednje obrodila radi vremenskih neprilik: toča, suša, deževje itd. Neki Anglež se mi je po obisku Slovenije in Dalmacije tako izrazil: "Lepi so vso silo v kali uničila ves upor."

Sedaj še par spominov! Letos na prvi petek v juniju je minilo 30 let, ko je na Jesenicah vsled

kapi — v juniju 1939 — umrl veliki Slovenec g. Matej Tomažin.

Javnost je kar nekako pre-

zrla ta dogodek, čeprav se je

mož zelo boril in delal dobro v

korist slovenskega naroda in po-

magal povsod, kjer je mogel. On

je dal nam Slovencem velikega

moža sedanje dobe, škofa Leni-

ča Stanka. Iz revnega, a bistrega

pastirčka na gmajni Cerkle ob

Krki je postal velik, skrben duš-

ni pastir Slovenije. Pokojni To-

mazin je bil Leniču to kot Praš-

nikar Slomšku in naj za vse to

uživa pri Bogu večno plačilo.

Koncem julija letos je minilo

30 let, ko se je v Ljubljani tuk

pred zoro druge svetovne vojne

vrsil veličasten mednarodni

kongres Kristusa Kralja. Živo

(Dalej na 4. strani)

mi v spominu predstava: Igra o božjem kraljestvu, katera se je vršila v lepi poletni noči na Stadionu. Ali nismo vse to, kar se je dogajalo na predstavi: tuljenje, razsajanje, razbijanje pekla, uničevanja in sramotnenje verskih resnic, mi sami na lastni koži občutili 2 leti pozneje. Lenakaj še nismo doživeli: zmago božje ljubezni, pravice in resnice in vstajo nove krščanske mladine. Ta že vstaja in se krepi po vsem svetu in bo stopila mirno na plan, kadar bo božja volja za vse to.

Dne 1. septembra letos pred 30 leti se je začela druga svetovna vojna, katera je zahtevala na milijone človeških žrtev. Živo smo v spominu vsi tisti dogodki. Oba dnevnika, "Slovenec" in "Jutro", sta prinesla na prvi strani z velikimi črkami poročilo: "Bližajo se usodni trenutki — mir ali vojna." Ljudje so zaskrbljeno vse to brali in s strahom zrli v bodočnost. Bog je nas skoraj 2 leti varoval te kazni. Morda smo premalo molili in dečeli za mir, da nas je potem tako hudo udaril. Živo so mi v spominu dogodki v vojašnici 40. pešpolka v Ljubljani. Tisto leto je bila vinska in sadna letina izredno bogata in ni čuda, da so ljudje pripravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pičaj. Tudi žganje je dobro včasih za človeka, toda popravljajo ne toliko, kakor je prav, da ni kvar ne umu ne telesu. Isto je z vinčkom. Prav lepo pravili doma veliko dobrega, zdravega žganja. Žal ga niso znali uživati in so res v žalostem stanju prihajali nekateri v vojašnico. Vojščka oblast je radi tega odredila strogo preiskavo po kovčkih in odvzem vseh alkoholnih pič

DA BI BLAGODEJEN MIR IN SREČA VLADALA V VASIH DOMOVIH IN VASIH SRCIH MED BOZICNIMI PRAZNIKI IN V LETU 1969,

da bi potovali vedno prijetno in udobno, da bi radostni uživali naravne krasote Slovenije, morja in neba ter vseh krajev, ki jih boste obiskovali

VAM IZ VSEGA SRCA ŽELITA lastnika najstarejše slovenske potniške pisarne

KOLLANDER WORLD TRAVEL INC.

589 East 185 Street - tel.: 531-1082
in 6419 St. Clair Avenue - tel.: 431-4148

MR. IN MRS. AUGUST KOLLANDER

May the happiness
of Christmas
And the spirit it conveys
Be with you
And your loved ones
Through a year of happy days.

FERFOLIA FUNERAL HOME

9116 Union Ave at E. 93rd St.
MI 1-7420

LOUIS L. FERFOLIA - DONALD L. FERFOLIA

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Koliko bogastva in blagostanja pomeni gornjih šest besed!

Hvala za vašo naklonjenost!

MARIE RICARD BEAUTY SALON

17216 Grovewood Avenue IV 1-0645

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELI

MRS. ROZI JAKLIC, lastnica

TRIANGLE DRY CLEANING

1136 East 71st St. HENDerson 2-1350

CISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

tako da je Vaša obleka kakor nova — Se priporočamo

MIRKO ANTLOGA

lastnik

M. A. TRAVEL SERVICE

6516 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103 • HE 1-3500

VOŠCI VSEM KLIJENTOM, PRIJATELJEM IN ROJAKOM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO vošči vsem svojim naročnikom, prijateljem in vsem dragim rojakom

RUDY DRMOTA

LASTNIK POPRAVLJALNICE CEVLJEV
6506 ST. CLAIR AVENUE

Iskrena hvala za dosedanje naklonjenost, se priporočam za bodoče.

NOVICE IN VOŠČILA Z OTOKA

(Nadaljevanje s 3. strani)

de: "Varujte se krivih, lažnjivih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi."

Kako živo so zadele te evangelijske besede med vse nas, saj ravno tisti čas je še med mirno Dolensko začel prihajati val sovraštva do vere vsega, kar je z Bogom, val sovraštva in mržnje do vsega poštenega in dobrega. Začele so se širiti neresnične vesti in tako vznemirjale ljudi, kateri so bili že siti vsega in res s strahom zrli v bodočnost. Vse one grdobije Nemcov po Štajerskem in Gorenjskem so omaločevali in tolažili, saj čez dva meseca bodo Rusi premagali Nemčijo in Italijo in bo zopet mir. Pa je vsakdo vedel, da je to laž. Pri tisti maši se je res iskrečno pobožno molilo in pelo v čast Bogu in prošnjo Njemu in Materi božji, naj Bog obvaruje vsega hudega našo domovino in svetu vrne zaželenjeno potrebeni mir.

Po sv. maši je bilo zborovanje, katerega je vodil dr. Žitko iz Ljubljane, predsednik Fantovske zveze. Takrat je bil formalni razpust te organizacije. Govorili so še drugi: g. Stanko Grims, sedaj izseljenški duhovnik v Franciji, g. Lavrih Ivan, takrat kaplan v Dobrepoljah, sedaj v ZDA župnik na neki fari tam, in mož v šaljivi prozi, povedal nam vsem par brdkih, a poštenih resnic v pristnem dolenskem, šentviškem narečju in žel globočko priznanje. Govoril je tudi takratni bogoslovec g. Mausar Jože, sedaj isto župnik v ZDA. Takrat je bilo tam tudi več drugih — danes učenih mož, naš dr. Jože Jančar, g. Guštin Jože, Martin Turk, danes oba duhovnika, prvi v Argentini, drugi v Kanadi itd. Urar in javni delavec g. Jonke Jože, danes v Argentini, je bil tudi zelo živahen tam. Ves hrib se je kopal v polnem toplem soncu in dal prav veselo razpoloženje. Z žalostjo smo zrli v okoliške hribe, kateri so bili pod nemško zasedbo in kjer je bila sleherna slovenska beseda in pesem prepovedana. Danav je že odzvonilo poldne, ko smo se še enkrat zbrali v cerkvini tam še enkrat vroče prošili Marijo za varstvo in pomoč. Pri Urbančkovih na Čatežu smo utešili žejo in lačne želodce ter premilevali žalostne dogodke takratnih časov in dobi, blagi — danes že pokojni Urbančkov oče so rekli: "Ljudje božji, hudo boše in Bog se nas usmili." Mož je imel prav.

G. Vincenc Povirk prav lepo opisuje upokojenega župnika Leona Kristanca v Stocktonu, Kalifornija. Gospod je bil samo pol leta, od septembra 1932 do začetka aprila 1933 kaplan v moci rostni fari St. Peter pri Novem mestu in ljude ga imajo še vedno v spominu. Takrat je bil v najlepši dobi, krasen govornik zelo aktiven na vseh področjih in skušal pomagati bednim v tisti težki ekonomski krizi takratne dobe.

Juretova Bara s hriba in Re-krenili na isto pot. Drugi dan

SVETA NOČ

Zopet sveta noč se zgrinja čez ravan; tista noč, ki je rodila sveti dan.

Polna svetega veselja in miru, prav je začula pesem: "Cast Bogu!"

Vsa nebesa so zajela: "Mir ljudem!" Ko ljubezen je objela Betlehem.

Gledala je brez bojazni raj odprt.

Zdaj Nebo je izpolnilo svoj načrt.

Sirna zemlja je sprejela blagovest; kríž Ljubezen je objela in bolest.

Detece nocjo obhaja rojstni god; za vezilo spet preganja ga Herod.

Mi pa polni svete volje gremo v hlev k Detetu, ki ga pozdravlja rajske spev.

Limbarski

gerčan sta parkrat prav pošteno povedala. Ko je Nick ogledoval lepo obdelan Juretov vrt in vinograd, vse lepo urejeno okrog, pri nekaterih sosedih, pa čeprav so mladi moški pri hiši, pa vse zapuščeno in zanemarjeno. Pa se oglaši Bari in pravi: "Kako bodo imeli takile v redu, ko se ne zna jo umiti, čeprav je vode in mila dovolj pri hiši, ne znajo se obrati, ne počesati las, ne poznajo brivec, da jim striže lase, zmečkane srajce, hlače, blatne čevlje, čeprav imajo časa dovolj in hodijo okrog kakor neki strahovi. Vse jim je mar, samo resno delo ne! Vsa čast Bari! Povedala je sveto resnico, katera velja danes vsemu Zadalu. Danes, ko je kar dosti blagostanja, ko je za dobro opravo in snago vsega dovolj, pa hodijo okrog kakor strahovi. Nič preveč častno za današnjo dobo. Regerčan pa pove drugo pošteno resnico. Tudi oblasti se premalo brigajo za vse to. Stavi za zgled visokega mestnega upravitelja Chicaga in okolice, ki je strogo določil, kako naj se oblači mladina obojega spola v uradih tam. Čast temu resnemu, debromislečemu možu, Nek moj sorok tu je bil letos na počitnicah v Španiji. Ko se je vrnil, sem ga vprašal, kako je bilo tam. Odlično, mi odgovori. Zelo prijazni so povsod, posheni in dobri. Svobodno vse povsod. Angleži imajo tam ob mornaru svoje lokale, Američani svoje in kar ne opaziš, da si v Španiji. Po ulicah in lokalih moraš pa biti dostojno oblecen. Potem je nadaljeval: "V hotelu, kjer sem stanoval, je bila grupa šest Britancev obojega spola, kopali so se v plavalnem bazenu in hotelu kar v Adamovi obliku na ulico. Policija jih je na lep način opozorila in vrnila nazaj. Čez 2 uri, ko se napili vinčka, so zopet

ponove isto, takrat je bila mera potropljenja polna. Policija jih je naložila na avto, peljala v hotel, tam so morali plačati vse stroške, pospraviti vse svoje stvari, pa na letališče in takoj nazaj v London. Ko so prišli, so pa kričali: "Franco je diktator, fašist itd." Pa je tam vedno polno vseh narodnosti in kdor se dostojno, pošteno obnaša, ga nihče ne vpraša, kako in kaj. V tem oziru čast Francu. Tu pravijo, da je demokracija. Prav! Nihče pa ne reče, da demokracija, katera dopušča slična dejanja, uvaja sebi in drugim najhujši teror in uničenje. Pravi Regerčan, da v Rusiji ni tako. Neki moj daljni sorodnik, kateri živi dalj časa v Zapadni Nemčiji, je bil letos tu nekaj dni in mi slično pripovedal o razmerah Zapadne Nemčije. V Vzhodni Nemčiji ni tega. Tam je vse zelo strogo. Mladi svet mora delati in nima časa za razne neumnosti. Demokracija je neobhodno potrebna in nujna za obstoj človeštva, toda če se spremeni in anarhijo, je največje gorje. Isto je z mladino. Ona je zdrava, debromisleča, toda ako gre v svoji lagodnosti, udobnosti in brezdelju predaleč, tedaj pa gorje sami sebi in drugim. Hvala Bogu, je tudi na Zapadu mnogo zdrave, pošte, trecne, marljive, Bogu zveste mladine in ta bo v doglednem času ozdravila nevarne bolezni sedanje dobe in spravila človeštvo na pravi tir.

Vesel, srečen, blagoslovjen Božič
in veselo, srečno novo leto 1970

želi prav iz srca vsem

Peter Selak

ZAKON O MARIJUANI JE POSTAL NESMISELN?

Sociologa z univerze v Illinois sta na 64. letnem zboru združenja sociologov ZDA v San Franciscu izjavila, da toliko ljudi nekaznovano uživa marijuanino, da so zakonski predpisi, ki jemanje teh mamil prepovedujejo, postali neučinkoviti.

To svoje stališče sta oba znanstvenika utemeljila s statističnimi podatki iz Kalifornije, v katerih je omenjeno število ujetih in kaznovanih uživalcev marijuane v zadnjih šestih letih.

Po podatkih te statistike se je število ljudi, ki so jih zatiliti pri uživanju ali nakupu mamil, v Kaliforniji astronomsko povečalo, hkrati pa se je zmanjšalo odstotek tistih, ki so jih za te prestopke kaznovali in tudi kazni so precej nižje kot svojčas.

Predvsem se je povečalo število marijuane med pripadniki srednjih in višjih slojev. Po mnenju obeh znanstvenikov bo "edeni rezultat še nadaljnega strogega izvajanja zakonov skoraj povsem samo še vnaprejšnje izigravanje zakona".

Oba znanstvenika sta poudarila, da pri tem ne nameravata načenjati vprašanja, ali je marijuana škodljiva ali ne, ampak da skušata s podatki samo dokazati, kako je zakonodaja o marijuani postala nesmiselna.

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON AND HAPPY NEW YEAR!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ZELI

ZELE FUNERAL HOMES, INC.

OFFICE: 452 East 152nd St., Telephone 481-3118

Cleveland, Ohio 44110

Dva razširjena in prenovljena pogrebna zavoda:

452 East 152nd Street — 481-3118

in 6502 St. Clair Avenue - 361-0583

Cadillac bolniški voz

DOSTI PROSTORA ZA PARKANJE

*

Klicete nas lahko vsak čas.

Naš bolniški voz z vso pripravo za prvo pomoč in drugi naši avtomobili za hiter prevoz so Vam vedno na razpolago.

*

You may call us at any time.

OUR INVALID CAR ALWAYS AT YOUR SERVICE.

Vesle božične praznike in srečno novo leto vam želijo

Best wishes for a Merry Christmas and a most happy New Year

CARL G. OPASKAR, M.D.
ZDRAVNIK

DR. VINCENT OPASKAR
ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue

431-4114

FRANK V. OPASKAR
ODVETNIK

Hippodrome Bldg.

Office: 771-4304

Res.: 932-9803

1401 East 55th St.

Tel.: 361-8974

Vošči vsem gostom, prijateljem in znancem vesele božične praznike in vso srečo v novem letu. Zahvaljuje se vsem za dosedanje naklonjenost in se priporoča za bodoče.

Ob petkih, sobotah in nedeljah igra izvrstna godba poskočne polke in živahno mehke valčke.

FRANK in HERBERT STERLE, lastnika

Noë

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
VOŠČIJO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATE-
LJEM LASTNIKI IN USLUŽBENCI

RUDY'S
QUALITY MEATS
DVE MESNICI
6706 St. Clair Avenue
31728 Vine Street, Willowick

881-0871
943-5490

OPERATED AND MANAGED BY THE SONS OF RUDOLPH AND AGNES BUKOVEC

BEST WISHES FOR THE HOLIDAY SEASON FROM THE MANAGEMENT & EMPLOYEES

Andrej Gluščič:

Božični večer v Dachauu

MORDA so zvezde svetile krepila misel na skorajnji ko v temno noč. Prav gotovo je debela snežena odeja pokrivala neznanje mi okolne grieče in tujo plan. V mestu, ki ga nisem še videl, so ljudje najbrž hiteli v cerkev in otroci se se gnetli okoli božičnih dreves...

V samici je vladala tema; čemu naj bi pač nocoj prizigali luči zavrženi svojati, ki ni hotela razumeti novega časa in še manj — služiti "Novi Evropi".

Tu pa tam je odjeknil strel, od časa do časa je zalagal pes in preko debelega zidu ter s pločevino zastrtega okna so iz mraavljušču podobnega taborišča prihajali nerazločni glasovi. Vzdolž hodnika jetnišnice, ki so ji rekli "bunker", je odmevala rjovenja podobna kvantaška pesem "Meine Dirne ist aus Wupperthal..."; seda se je elita "Herrenvolka" — pijani SS-ovci... Nič kaj svečan uvod v božično praznovanje. Toda v tistih časih smo se bili privadili vsemu in marsikateri izmed nas bi čisto mirno ugotovil: kraju primereno slavje. Živeli smo v nekakšnem deliričnem stanju in tako nismo povsem razumeli, kaj se dogaja okoli nas. Kakor nas je dušilo ledeno vzdusje vedno prisotne smrti, tako nas je še močnejše

Pri odhodu iz taborišča pri Aurichu (Friesland), kamor so me iz Dachau v oktobru pomotoma poslali, sem dobil tri male zavoje, ki mi jih je medtem poslala sestrica. Tako sem imel ovojni papir, nekoliko staniola, v katerem je bil zavit sir, in vrečico iz tankega zelenega pa-

Ljubitelja planin sta se ustavila in se ozirata v zasnežene vrhove slovenskih gora.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

JULIA MAROLT

SLOVENSKA GOSTILNA

1128 E. 71st St.

in

1129 E. 68th St.

Telefon: EN 1-7500

Pristni legalni likerji, dobra vina, pivo in prigrizek

Se toplo priporočamo

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

ZELI SVOJIM NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM

TONY KRISTAVNIK

lastnik podjetja za slikanje in pleskanje sob, hiš in poslopju zunaj in znotraj

PAINTING AND DECORATING

37120 Skyline Drive Willoughby Hills, Ohio 44094
Telephone: 946-8436

SEASON'S GREETINGS!
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

MEISTER ELECTRONICS INC.

SERVICE SPECIALISTS
1151 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio

391-8787

Popravljamo televizorje, stereo aparate, tape recorderje, gramofone, radijske aparate in sploh vse, kar spada v elektroniko.

Ker letos ne bom pošiljal božičnih kartic želim na tem mestu

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem ter jih najprisrjenejše pozdravljam!

JOSEPH STREKAL

11210 Greenwich Avenue
Cleveland, Ohio 44105

pirja z bonboni. Ali kako naj naredim jaslice? — Nisem imel nikakršnega rezila in ne svinčnika. V zidu sem našel žebelj, ki sem ga nato ob kamnu nabrusil, vendar s tako nabrušenim žebeljem je bilo težko količaj pri merno rezati papir. Prišel sem do zakljuka, da z mojimi jaslicami ne bo nič, če si nekako ne nabavim boljšega orodja. Brevec, ki me je enkrat na teden prihal brit, je bil kmečki fant iz okolice Ljubljane, ki so ga partizani mobilizirali, a Nemci kmalu nato ujeli. Bil je zanesljiv, zato sem mu zaupal kaj rabim. Že drugi dan mi je pri nesel ostanek svinčnika in klinico za britje. Tako so moje jaslice hitrejje napredovali. Na risal sem hlevček, Marijo z Ježuškom, sv. Jožefom, sv. Tri Kralje, pastirčka, kravo, oslikala in ovčice. Nato sem vse izrezal, posrebril, kar se je imelo svetiti, zlasti veliko zvezdo repatico, ki naj bi sijala nad hlevcem. Za pred jaslice sem izrezal papirnat ptiček. Mah pa mi je nadomestil narezan zelen papir. Brevec mi je nabavil tudi svečko, da bi razsvetljevala hlevček. Na veliko srečo je ravno pred sam Božič prišel od doma prvi večji paket, tako sem imel tudi papirnato škatlo, na katero bom lahko postavil jaslice. Čeprav sem moral oprezzo delati, da me ne zalotijo, sem jaslice pravočasno dovršil in jih spravil v škatlo pod prepečenec.

Surovo petje vojakov me je vznemirjalo, zlasti še ker druge dni niso popevali. Tudi večerjo so nam običajno delili bolj zgodaj in prižgali luč. Ravno na sveti večer pa le ni hotel zaškrpati voziček s kotlom. Ko sem nemire korail po celici, so vojaki utihnili in z drugrega hodnika so zadoneli psalmi. Peli so jih protestantski duhovniki, izmed katerih se še spomnij dr. Martina Niemoellerja. Luč je zasvetila in tam doli nekje pri kuhinji je zavilil voziček. Vedel sem, da bodo rabili najmanj pet minut, da pridejo do mojih vrat, zato sem hitro odprl škatlo in razpostavil jaslice. Nato sem nestrpno poslušal kako se je "procesija" bližala in premišljeval, kateri SS-ovec bo nadzoroval delitev večerje. Končno se je le odprlo okence na vratih in Stanko je pomolil glavo v celico ter vzel skodeli-

lico. Z njim je bil Paul, kuhinski kapo, sredi hodnika pa je stal namestnik komandanta Arond. Ker je tudi Paul preveč zvedava gledal v celico je Arond odprl vrata in stopil do jaslic. Nasmejal se je in dejal, da sem jih dobro napravil. Arond je bil po rodu Francoz iz Lorene, dober človek in je videl le ono, kar je videti moral. Stiller je bil odšel na dopust in tako je vsaka nevarnost minila.

Večerja je bila praznična — nekaj ovirkov krajnjega vimenja plavalno v koruzinem zdrobu. Pa kaj večerja, Stanko mi je šepnil, da bo okno v vratinah nocoj odprto do polnoči in luč bo gorela ter prominentni priporavniki, živeči v celicah na nasproti strani hodnika, se bodo do polnoči lahko sprejahali in tudi smeli govoriti z nami, ki smo uradno bili smatrani za bandite. In res, komaj je vozikek odklopotal naprej, sta že prišla prijatelja Novak in Mita, ki sta tudi bila med "svobodnjaki". O jaslicah se je hitro zvedelo po vsem bunkerju in vsi prominentni, pa tudi mnogi SS-ovci so jih prišli pogledati. Pastor Niemoeller mi je celo prinesel steklenico črnega vina, ki ga je dobival za službo božjo, mladi SS-ovec pa vrč za vodo napolnjen s pivom. Stanko je v kuhinji "organiziral" svinjsko pečenko s praženim krompirjem in zelnato solato, kar so imeli vojaki in prominentni za večerjo, in mi vse skupaj prinesel, veleno ukazujoč, naj zlijem koruzno čorbo v stranišče. Novak mu je svetoval, naj zapre lino v mojih vratih, da bom lahko v miru povečerjal. Kasneje pa se zopet vrnejo in se kaj pogovorimo. Tako se je tudi zgodilo. Večerja je bila za dahavski bunker naravnost kraljevska in vino se mi je zdelo tako dobro, da nikjer nisem več našel takega.

Stanko je najprej zaprl vrata na celicah prominentnih nato pa okencu v vratih nevarnih političnih zločincev. Ko je zapiral okence v mojih vratih, mi je skrriavaj potisnil v roko škatlico od vžigalcev... Položil sem škatlico z Božijim Detetom v podobi sv. hostije v jaslice. Dolgo sem klečal pred jaslicami, zatopljen v molitv in premišljevanje. Ko sem vstal, sem bil popolnoma miren. Srce mi je bilo napolnjeno z vero in neka posebna moč me je navdajala, saj sem imel pri sebi resnično Božje Dete v jaslicah in brez vsakih dvomov upal, da zavezniki že hite od zapada osvobojat domovino...

Dahavske jaslice sem srečno prinesel iz taborišča, da jih vse glavijo v celico ter vzel skodeli

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM, STARIM IN NOVIM, SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so se v 35 letih našega poslovanja posluževali naše trgovine pri nakupih pohištva in hišnih potrebščin. Prav posebna zahvala pa predvsem tistim dobrim prijateljem, ki so ostali ali postali naši zvesti odjemalci po strašnem požaru pred štirimi leti, ki nam je uničil trud in delo življenga dolgih let.

Naj Vam Božje Dete blagoslov božične praznike in nakloni srče in zdravja v novem letu!

OBLAK FURNITURE

6612 St. Clair Avenue

Telephone: 431-2288

LOUIS, IVANKA IN VIKTOR OBLAK

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO VSEM ČLANOM IN ČLANICAM

KLUBA SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V EUCLID, OHIO

Krist Stokel, pred.
John Zama, tajnik
John Gerl, 1. podpred.
Andrew Bozich, blagajnik
Josephine Skaber,
II podpreds.

Nadzorni odbor
Molly Legat, Mary Kóbal in John Troha

Poročevalci: Frank Česen, Leo Poljsak in Louis Kaferle

Vsem cenjenim gospem in gospodičnam, ki obiskujejo

ANN'S BEAUTY SALON

se lastnica ANICA BREMEC
s svojo družino

iskreno zahvaljuje za dosedanje
naklonjenost in se priporoča
tudi v bodoče ter jim želi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO!

15602 HOLMES AVE.

TEL.: 451-0259

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
VAM ŽELI

MARTIN ANTONČIĆ

Poslušajte njegov slovenski program
vsako nedeljo ob 10:00
na radio postaji WXEN 106.6 FM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ŽELI VSEM

KNIFIC INSURANCE

ŠTAJERSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ŽELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM

SLOVENSKIM ROJAKOM VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

(Dalej na 6. strani)

Božič prih letomskih farmaric

KANSAS CITY, Kans. — Ker ljal to delo.

so naše sestre bolehalo in umiale za jetiko, je tedanja s. provincijalka Sebastijana Newirth — Čikažani se je še vedno spominjajo — kupila farmo s 80 akri zemlje blizu Lemonta. Kako hitro se je farmar izselil, so hišo zasedle sestre. Samo tri smo bile tam nastanjene prvo leto: S. Salvatora je bila gospodinja in podpirala vse štiri ogle hiše. S. Dekolata ji je pomalem pomagala, ker si ji še morala krapati pljuča. Moja malenkost ni prisla v poštev, ker sem šele vzela slovo od sanatorijskega zajetične. Dali sta mi pa važno nalogu — odgovarjati na klice telefona. Kadar sta kam odšli, sem pa s psom varovala hišo. Na kužeta se nista mogli zanesti. Vsekemu tujujo je zaupljivo položil gobec na koleno. Imele smo tudi kralovo, da je bilo dovolj mleka doma. Tudi kozo in kozla nam je s. provincijalka kupila, da bi "jetični" pili kožje mleko. K sreči ga ni bilo nikoli niti kapljice na mizi. Zakaj so nam še ovco in koštruna poslali, nismo mogle razumeti, ker ni bilo nikoli ovčega mleka. Kostrun je bil boljši varuh kot pes, saj se je še v Farthera Hugona hrbel zagnal, da je učeni pater komaj obdržal ravnotežje. Vse to, kar vam pripovedujem, je samo uvod moje božične zgodbice, pa je potreben.

Dan pred Božičem je že zjutraj bil zavít v mrak. Sonca ni bilo na izpregled: zastirali so ga oblaki, iz katerih so se neprestano vsipavali kosmični snega. Toliko ga je nametalo do štirih popoldne, da so se veje drevja pred hišo kar šibile pod njim. Grmovje ob pločniku je klonilo k tlu pod snožno odejo. Veversice, ki so navadno kradle koruzo iz koruznika in se gostile z njim na vejah, so bile izginile v svoja dupla. Še angleških krokarjev, ki so neznansko usiljivji in predzrni, da si upajo skorod praga hiše in planejo kar med kokoši, da jih oropajo nekaj zrnec, ni bilo bližu. Cesta pod hribčkom je samevala, le kak čikaški tovornjak je motil njene sanje. Nič ni skrunilo tišine. Sv. večera, ki se je počasi spuščal na zemljo. Vsa narava je bila zavita v skrivnosten mrak, kot bi pričakovala nečesa lepega. Taki so bili Sv. večeri narave v domovini, smo se "farmarice" z ljubezijo spominjale, kadar nam je pogled ušel skozi okno. In veseli smo bile, da bo naš Sv. večer prav tako lep, tako domać, kot smo ga uživali pred leti pod rodno streho...

Vsa hiša je bila polna vonja kruha, ki ga je špekla s. Salvatora. Tudi to je obudilo spomine na dom... duh kruha, ki ga je špekla mati... Da bi ji ne bilo treba sveti, je sestra gospodinja odšla k živini že pred mramkom. S. Dekolata je kuhala večjo... Telefon!

"Ali bi rade imelo polnočico?" vpraša p. Salezij Glavnik.

"Rade? Pa še kako!"

"Preden je p. Hugo odšel v Chicago, je naročil, naj jaz mašujem pri vas. In zdaj sem se domislil, da bi morda rade imelo polnočico."

"Večjega veselja, lepšega daria la bi nam ne mogli dati. Bomo vse pripravite!"

"Na svidenje ob pol 12h. Vesel Božič!"

Komaj sva čakali vrnitve s. Salvatore. Tudi njo je silno razveselila nepričakovanova novica. Takoj je šla v kapelo pripravljat vse potrebno. Jaslice sta s. Dekolata že prej postavili. Ker ni bilo drugih delovnih moči, sem se ponudila, da napravim gaz do ceste, drugače bi Father težko prispoljal do hiše. Nista bili nič kaj navdušeni, a vendar sta me pustili iz hiše.

Prvič v življenju sem odmetala sneg. Najprvo z lopato, potem sem še pa pometla. A kaj, ko je sproti snežilo in je bilo takoj vse zopet belo. Mislila sem na očeta, ki je vsako zimo oprav-

V resnih in šaljivih pogovorih je dogorevala sveča. Prižgale smo drugo, daljšo in odšle v govorilnico k staremu, nadušljivemu harmoniju. S. Dekolata je morala pritisikati na pedale z vso močjo, da je "pripumpala" iz njega božične melodije. Jaz sem preobračala liste not, s. Salvatora je držala svečo. Če je harmoniju zmanjkalo sape, se ni dosti pozvalo, saj smo s svojimi "angleškimi" glasovi zamašile luknje. Cd časa do časa je katero prijel smeh, če kak glas ni zvezel preveč nebesko, premalo ubranio... Prav nič nismo pogresile električne. Srce lahko poje brez nje...

V kapeli je bilo rajske lepo. Sij večne luči je trepetal na vratih tabernaklja. Lučka pri jasličah je obsevala smehljajoči obrazek Jezučka. Zdaj pa zdaj ga je katera od naše trojice obiskala, da ni sameval. Marije in sv. Jožefa, niti ovčk in pastirjev nismo imele. Smo jih pa me nadomestile. Prav gotovo so mu bila živa srca naše trojice lepše nadomestilo še za tako umetničko izdelane kipce, "ki imajo oči, pa ne vidijo, in ušesa, ki ne slišijo," in ti vrsti psalmia bi jaz dodala: ki imajo srca, pa ne morejo ljubiti...

Zvonček nam je naznani prihod patra. Tekle smo po stopnicah v pritličje, a ni bilo sile, ker si je gospod že otepjal sneg s škornjev. Ena mu je z metlo pomagala, ko je druga svetila.

"Zakaj pa ne prižgete luči?" nas je zvedavo pogledal, ko je iskal primernega sedeža.

Povedale smo mu zgodbo o našem trmastelem Deleu, ki je moral "zboleli" na sam Sv. večer. O cubjanju spominov na naš v domovini, v prijetni domačnosti se je kazalec na uru pomikal proti številki 12. Voščili smo drug drugemu veseli praznike in vsa "lemonetska sreča" z duhovnikom vred se je podviza v kapelo.

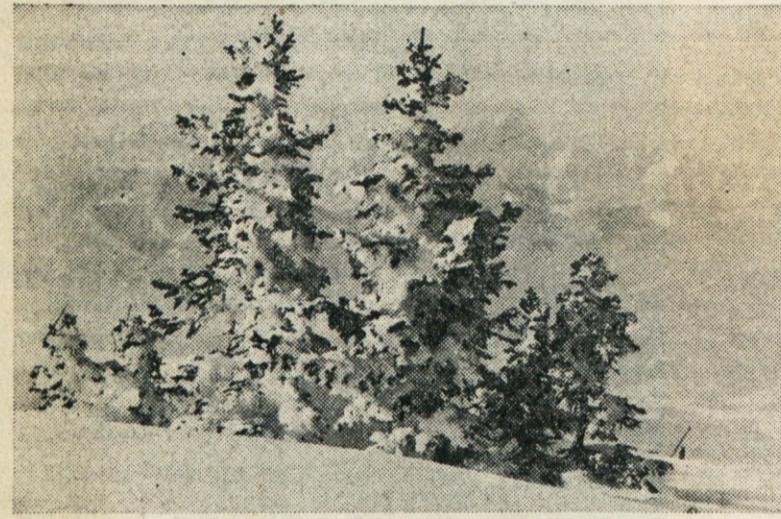
Na oltarju sta goreli dve sveči, nam je svetila ena. Kar všeč nam je bilo, da nismo imele električne luči, saj je tudi betlehemska Družina ni imela. Sv. Jožef je najbrž prizgal leščerbo. Morda mu jo je posodil lastnik votline, v kateri sta Romarja našla zavetje. Tako je tudi naša kapelica bolj sličila prvih betlehemske "kapeli". Bilo je lahko moliti z branostjo v poltemi, posebno še po prejemu sv. Evharistije... Ko so naša srca postala prave jaslice in je v njih počivalo božje Dete... sai Mu jih je Marija sama pripravila...

Pater je po zahvali kar izginil, ker nas ni hotel motiti. Tudi me smo kmalu odšle z božjim Detetom v srcu spat.

Tak je bil prvi Sv. večer na lemontski farmi. Spomin nanj še ni obledel in vsako leto, ko se bliža Božič, nanovo ozivi, z vsemi letom v lepih barvah...

Epilog

Na praznik sv. Štefana je prišel maševat p. Hugo Bren.

BOŽIČNI VEČER V DACHAUU

(Nadaljevanje s 5. strani)

Med njegovim zajtrkom smo mu delale družbo in mu pripovedale o naši polnočnici. Pogledal nas je preko očal:

"Sem že slišal, kako ste jo ukradle. Nobena fara v celi nadškofiji je ni imela, niti katedrala."

Debelo smo pogledale. "In več, ki niste ne fara, ne samostan, ne oratorij, ste jo imele preko vseh cerkevih predpisov," je nadaljeval.

"Če nismo niti samostan, kaj smo pa? Nekaj vendar smo," smo hotele vedeti.

Mir ljudem na Zemlji, ki so dobre volje...

Miru zame več ni! In kako naj vlada v meni mir, ko že toliko let gledam to "osvobanje" moje domovine; ko mi namesto pesmi zvonov že toliki božični večer polni ušesa podsmehljiv glas: Prihodnje leto v svobodi...

Da, v meni se je podrla prav vse, razen vere v Boga in v naš trpeči narod.

Zemeljsko drhtenje

Znanstveniki iz instituta za geofiziko sovjetske akademije znanosti so ugotovili, da je lahko drhtenje zemlje zelo pomembno za točno napovedovanje potresov.

Po večletnih raziskavah v Tadžikistanu, ki je potresno najbolj nemirno področje v Sovjetski zvezni, so odkrili, da seismološke naprave dva do tri meseca pred močnejšim potresom že zaznamujejo zemeljsko drhtenje, hkrati pa že kažejo, kje bo sledišče potresa.

Vatikanska država — Citta del Vaticano — je bila ustanovljena leta 1929.

S. Lavoslava

GRDINA SHOPPE

TRGOVINA OPREME ZA NEVESTE

6111 ST. CLAIR AVENUE, PHONE 431-6800

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO
SREČO V NOVEM LETU!

Merry Christmas and a Happy New Year!

VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN
ZNANCEM

STANLEY R. ZAGORC

COUNCILMAN
3. VARDE
v Euclidu

Hvala volivcem in vsem, ki so kaj pripomogli, da sem bil izvoljen.

DRUŠTVO SLOVENSKIH PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV CLEVELAND, OHIO

želi članom, sobojevnikom, vsem rojakom in njihovim družinam božičnega miru in blagoslova ter vso srečo v novem letu!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO VAM ŽELI

MANDEL'S SHOE STORE

OBULAVO ZA VSO DRUZINO

6125 St. Clair Ave.

v Lauschetovem poslopu

DRUŽINA LEVSTIK
iz Opčin pri Trstu
Ul. Hermada, 13/I

Hotelov
"BLED" in "DANIELA"
Via S.C. in Gerusalemme 40
Roma — Rim

Zeli in vošči
vsem sorodnikom, prijateljem, bivšim gostom ter svojim bližnjim in daljnjim sodelavcem,

Vesele božične praznike ter
Srečno in uspeha polno novo leto 1970!

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem

SLOVENSKA RADIJSKA ODDAJA

"Pesmi in melodije iz lepe Slovenije"

WXEN-FM 106.5 Mc

CLEVELAND

AZMAN & SONS MARKET

GROCIERIA — MESNICA — IZVRSTNE KLOBASE

6501 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-0347

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

LOUIS, WILLIAM, EDWARD in FRANK

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
želimo

vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem.

Anton in Anna Zallnick

1058 E. 72nd St.

Cleveland, Ohio